

جلد ۵ ماهنامه نیاز اندیشه روز

شماره پنجم:: مرداد ۹۹

این شماره، مولفه های فرهنگی جهان آینده

ثبت و انتقال تجربه ها برای همکری، همدلی و همراهی نسل ها

سالنامه العزم

ماهنامه جلا :: نیاز اندیشه (۹۰)

ماهنامه فرهنگی
ثبت و انتقال تجربه‌های ارزشمند
ایجاد فرصت همفکری، همدلی و همگامی با نسل جوان

- مدیر مسئول: شهرزاد تولیت
- سردبیر: محسن فردرو
- با همکاری گروه نویسنده‌گان - گروه کارشناسی دفتر آینده پژوهی
- امور اجرایی: مریم علاءالدینی
- هماهنگی: سارا فردرو
- طراحی و صفحه آرایی: محبوبه براهیمیان
- اطلاع رسانی: محمدرضا پیری - حسین قدمی
- نشانی پایگاه اینترنتی: fekrvarzi.ir
- قیمت: ۳۵۰۰۰ تومان

عالقمدان می‌توانند مطالب، دیدگاه‌ها و آثار فرهنگی و هنری خود را برای
انتشار به آدرس Fardroo@outlook.com ارسال نمایند

فهرست مطالب

۴	سخن سردبیر.....
۵	هشتاد ماه حرکت به سوی آینده .....
۷	سؤال اساسی در آینده پژوهی .....
۸	چگونگی تاثیر شبکه ها بر زندگی شما.....
۱۰	آیا «چرا» دارید؟.....
۱۲	تعادل بین کار و زندگی.....
۱۳	در زندگی فقط به سه قانون نیاز دارید.....
۱۴	پسا کرونا چالش اول سال ۱۳۹۹.....
۱۶	میدان هشیاری ناب.....
۱۷	هر صد سال یک ویروس.....
۱۷	سه تا کلمه مهم اقتصادی.....
۱۷	مسئولیت پذیری.....
۱۸	سخنان ماندگار.....
۱۸	راه شادی.....
۱۸	خطری که در دنیا ما را تهدید می کند.....
۱۹	خوبیبینی.....
۱۹	پرنده ها.....
۱۹	دل نوشته.....
۲۰	سنجهش زمان.....
۲۱	زخم‌هایت را در آغوش بگیر.....
۲۲	مروری بر نحله ها و گرایش های معنوی جدید.....
۲۴	رهایی فیلمنامه بلند سینمایی - قسمت اول.....
۳۰	نقاش سینمای ایران.....
۳۱	قدرت هوش مصنوعی انسانی.....
۳۲	رمان آبا.....
۳۴	توسعه روستایی.....
۳۶	تحولات فرهنگی چهار دهه اخیر.....
۴۰	پسرت را برای آینده تربیت کن.....
۴۱	مطب دکتر کالیگاری.....

فهرست مطالب

۴۲	مهارت آموزی زبان
۴۴	انعطاف پذیری
۴۵	سخنی از بهرام بیضایی
۴۶	۱۲ مهارت کلیدی برای والدین موفق
۵۰	تحلیل انیمیشن فروزن ۲
۵۳	توصیه هایی برای قرن بیست و یکم
۵۴	حکیم بوعلی سینا
۵۵	خسته از نیرنگ ها
۵۶	از ثریا تا ثریا
۶۰	مدیریت در سازمان های فرهنگی
۴۶	حامیان این شماره از ماهنامه
۴۷	خلاصه انگلیسی ماهنامه شماره قبل

ماهnamه جلا :: نیاز اندیشه روز

ثبت و انتقال تجربه های برای همگری، همدلی و همراهی نسل ها

سخن سردبیر

محسن فردو

پدیدار شدن تمدن ها و قدرت سیاسی آنها شده است. تمدن، قدرت و فرهنگ سه واژه به ظاهر مستقل اما مرتبط و مشترک باهم هستند. هر وقت از تمدن صحبت به میان می آید نام فرهنگ و قدرت با آن گره خورده است. ناشناخته ماندن قربات بین فرهنگ و قدرت بدليل ظاهر غریبه این دو با هم است که یکی را در حوزه اجتماع و دیگری را در حوزه سیاست دسته بندی می نمایند در حالیکه هر دو مرتبط به حوزه تمدنی بشر و ترکیب سه گانه ای از تلاش انسان برای ماندگار شدن است. دست آورده های حوزه های تمدنی دست آوردهایی است حاصل حضور جمعی انسان ها در انباشتگی منابع طبیعی و غیرطبیعی (فرآهم کردن پتانسیل ها) و به حرکت درآوردن و هم جهت کردن هویتی مردمان؛ برای رسیدن به اهداف مورد نظرشان است.

تمدن، فرهنگ و قدرت، از مولفه ها و سازه های مشترک بهره می گیرند. دانش، فنون، آداب و سنت، نهادهای اجتماعی، ابداعات و اختراعات، گروه های انسانی، پیشرفت و تحول؛ همگی سازه های مشترک این سه هستند که از ترکیب نظام های نهادی و هماهنگی متناسب آنها بدست می آید. در مقابل، جاهلیت و بی سازمانی، تفرق و عقب ماندگی هیچگاه نمی توانند در مولفه های قدرت؛ تمدن و فرهنگ مشاهده شوند. هر گاه انسان ها توانته اند ساخته ها و اندوخته های مادی و معنوی جمعی خود را سازماندهی نموده و به جریان اندازند؛ قدرت و توانایی آنها آشکار شده و به صورت یک حوزه تمدنی با ترکیبی از توانایی فرهنگی و توانایی اقتصادی و توانایی اجتماعی و سیاسی ماندگار شده اند. جهان آینده، بدون تردید جهان مولفه های فرهنگی است. برخلاف کسانیکه تصور می کنند تمدن ها بر اساس یک محور رشد و پیشرفت نموده اند حوزه های تمدنی ترکیبی از رشد هماهنگ و همسو عناصری هستند که حول یک محور یا جهت؛ هدف گذاری و جریان یافته اند. جریان و تعادل؛ عناصر مهمی در حوزه قدرت، فرهنگ و تمدن هستند چرا که اجزاء محیطی هر یک از آنها از طریق روابط منظم و تبادلی و در حالت تعادل یافته امکان پایداری می یابند. هماهنگی و همسویی میان عناصر تمدنی و فرایند ارتباطی متعادل بین اجزاء؛ منجر به جریان یافتن توانایی ها می شود. دفتر آینده پژوهی فرهنگی و اجتماعی در بخش خصوصی، از سال ها قبل مطالعات و برنامه هایی را در این راستا تعریف نموده است که امیدوارم موفق شویم در ماهنامه جلا ، بتدریج بخش از آنها را برای علاقمندان حوزه اندیشه ورزی منتشر نماییم.

در این شماره از ماهنامه جلا - نیاز اندیشه روز ، موضوع مولفه های فرهنگی جهان آینده را مورد بررسی قرار می دهیم. با سرعت گرفتن تغییرات جوامع انسانی، تفاوت های بین جوامع نیز آشکارتر می شود. تفاوت جوامع اولیه بیشتر بر تفاوت های ژنتیکی استوار بود و رنگ پوست آشکارترین تفاوت بین جوامع بود. تفاوت دیگر در آب و هوا و محیط جغرافیایی و زیست بوم جوامع اولیه بود که موجب می شد نوع و شیوه زندگی، لباس و پوشش و همچنین تنوع غذایی بوجود آید. اندیشه ورزی تفاوت بعدی بود و سپس تجربه های جدید تولید و اقتصاد و صنعت تفاوت ها را بیشتر نمود. سازماندهی افکار و رفتارها و سبک زندگی از دیگر تفاوت های بین جوامع انسانی بود که در قرن بیستم بیش از پیش آشکار شد و جوامع پیشرفتی بیش از دیگر جوامع، این توانایی را بکار گرفتند.

مهمنترین نوع سازماندهی در قرن بیست و یکم سازماندهی توان ارتباط فرهنگی با مردم است. سازماندهی فرایند تفکر و تعقل و تنظیم نمادها و تولید دانش و حفظ ذخایر اطلاعاتی جامعه و ترویج آن و انتقال آن به نسل بعد و پرورش قوه ابداع و نوآوری و اشاعه معرفت، که عنوان نهاد فرهنگی شناخته می شود به شیوه ها و روش های نوین و با کمک فناورهای ارتباطی انجام می پذیرد، در این نوع سازماندهی هماهنگی کلیه نظام های نهادی (نظام خانواده، نظام اقتصادی، نظام اجتماعی، نظام هویتی و دینی، نظام ارتباطی و نمادین ، نظام سیاسی، نظام دفاعی) با نظام فرهنگی ارتباط تنگاتنگ و تأثیر و تعامل مستقیم دارند. کشورهای پیشرفته آموخته اند که سازماندهی ارتباط فرهنگی با مردم می تواند آنها را در اجرا و اداره نظام نوین جهانی یاری نماید. در دنیا امروز فن آوری اطلاعات و ارتباطات و رایانه های قدرتمند و سریع عناصر اصلی بکار گرفته شده در سیستم های مدرن برای سازماندهی و مدیریت در دستیابی به اهداف است. در پارادایم قدرت ارتباط فرهنگی با مردم تلاش می شود در هر نظام نهادی مقاومیت با پتانسیل فرهنگی عنوان یک منبع موثر قدرتمند شناخته شود و از طریق طراحی و تامین زیر ساخت های لازم نسبت به مبادله اطلاعات و همسو سازی و ذهن سازی فرهنگی، برنامه ریزی شود و در موقعیت های متناسب عرضه و مورد استفاده ارتباطی با مردم قرار گیرد.

مطالعه در تمدن های جهان نشان می دهد که بکار گیری دانش و تکنولوژی و توانایی سازماندهی امکانات و نیروها و داشتن آرمان ها و باورها و ارزش های مشترک و هم جهت نمودن مردمان موجب

هشتاد ماه حرکت به سوی آینده

گفتگو با محسن فردرو

در دفتر آینده پژوهی فرهنگی و اجتماعی

از سازمان ها نیز داده های زیادی را بصورت روزمره جمع آوری می نمایند. بررسی داده ها، فرسته های فراوانی برای عملکرد مدیران در جوامع پیشترته فراهم می آورند. تا در مسیر اداره جهان از آن استفاده یا سوء استفاده نمایند.

مشکل اصلی تنظیم یا فرموله کردن یا رگوله کردن داده ها می باشد.... از آنجا که روابط بین متغیر ها و روابط بین داده ها پیچیده و گسترده است باستثنی الگوریتم های موثر را تدوین و بکارگرفت برخی محققان سال هاست برای سنجش فرهنگ ها چهار گویه فاصله قدرت، جمع گرایی در برابر فرد گرایی، عاطفه ورزی در مقابل خرد ورزی، گریز از عدم اطمینان(کنترل پرخاشگری . ابراز احساسات) پیشنهاد نموده اند و گویه پنجمی نیز با عنوان جهت گیری بلند مدت در مقابل جهت گیری کوتاه مدت در زندگی پیشنهاد شده است. در هر زبانی مفاهیمی وجود دارد که نمادهای انتزاعی یا بر ویژگی های یک شی یا بر یک پدیده رفتاری اشاره دارد. در فرهنگ هر جامعه نیز مفاهیمی بیش از بقیه در بین مردم و نخبگان و رسانه ها گردش زبانی دارد. مفاهیمی هستیم که کاوش باشند. در هر دوره چند ساله شاهد برتری مفاهیمی هستیم که در بین مردم و نخبگان یک جامعه مورد تاکید یا تایید قرار می گیرد. با شناخت مفاهیمی که در فرهنگ مردم مورد توجه بیشتری قرار دارد و بررسی تحولات و تغییرات آنها می توان شناخت بهتری از آن چه می گذرد را بدست آورد.

- دفترآینده پژوهی در این زمینه چه برنامه هایی داشته است؟

- کار ما مطالعه روندها و تغییرات آینده در حوزه های فرهنگی و اجتماعی می باشد و معمولا در سطح کلان مطالعه می کنیم و در سطح خرد سعی می کنیم طرح های اجرایی برای مردم داشته باشیم.

- برای نمونه در سطح خرد چه برنامه ای برای کودکان و نوجوانان و بزرگسالان داشته اید؟

- یکی از برنامه های در سطح خرد پاسخگویی به نیازهای فرهنگی و اجتماعی مردم در رشد خودشان و فرزندانشان می باشد. ما برنامه ای را در هشتاد ماه فعالیت علمی و فرهنگی تعريف کرده ایم که با توجه به نوع مخاطبان و سنین متفاوت آنها ، آن را تنظیم و ارائه می دهیم. جوامع امروز جهان، با مشکلات عدیده داخلی و خارجی روبرو هستند. کشورهای دنیا پس از سال ها در تب و تاب تغییرات اساسی قرار گرفته اند. برخی این تغییرات را با عنوان عصر آکواریوس نام می برند. صدایها و اندیشه های پراکنده و کم عمق در گوشه و کنار دنیا شنیده می شود ، رسانه ها سرگردان و روش های آموزشی نیازمند تجدید نظر اساسی شده اند. بازار مکاره ای از عقاید و دیدگاه ها پدید آمده است و آدم ها را به سمت کوته انگاری و ساده

- با سلام لطفا در راستای توضیحات تکمیلی در آنچه در سخن سردبیر نوشته اید، بفرمایید جهان آینده چه ویژگی هایی دارد؟

- سؤال بسیار کلی و سختی است اما بطور خلاصه می توان گفت که جهان آینده جهان مولفه های فرهنگی بعنوان زیر ساخت فناوری های ارتباطی برای سازماندهی ارتباط موثر با مردم است. شما خوب می دانید که فرهنگ در دو مفهوم اساسی قابل بررسی است. در مفهوم اول آن، فرهنگ به رشد فکری و علمی و تحلیلی و هنر و ادبیات یک ملت یا جامعه گفته می شود که به کلمه تمدن نزدیک تر است. اما فرهنگ در مفهوم دوم آن شامل افکار و احساسات و رفتارهای مردمی است که در یک محیط اجتماعی زندگی می کنند. حجم بزرگی از داده های فرهنگی در ارزش ها و باورها و رسوم و رفتارهای فردی و جمعی انسان ها بصورت آشکار و پنهان قابل مشاهده است. فناوری های نوین ارتباطی بخوبی می توانند در مطالعه فرهنگ جوامع داده ها و اطلاعات فرهنگی را جمع آوری نمایند، بطوریکه با بررسی آنها می توان حقایق و روابط بین داده ها را کشف نمود و آنها را بصورت الگوهای پایدار و غیر پایدار تشخیص و تعییم داد. کشف الگوهای فرهنگی معنی دار یک جامعه می تواند به پیش بینی رفتارهای جمعی آینده کمک نماید.

- بدین ترتیب نظر شما اینست که ویژگی جهان آینده استفاده از مولفه های فرهنگی برای اداره جوامع می باشد؟

- همه ما می دانیم که فرهنگ آموختنی است و از طریق یادگیری و تجربه شکل می گیرد. تفاوت مردم در فرهنگ ها حاصل تفاوت آنها در نمادها و سمبول ها، گروه های مرجع و قهرمان ها، عقاید مذهبی و باورها، ارزش ها می باشد. ارزش ها عمیق ترین لایه فرهنگی هستند اما در کمال تعجب در اولین سال های زندگی کودکان بصورت تقليدي و ناخودآگاه آموخته می شوند و نمادها سطحی ترین لایه فرهنگ را شامل می شوند اما تا آخرین سال های زندگی قابل یادگیری و تغییر اند. ارزش ها معمولا تحت تاثیر ترجیحات قرار می گیرند و ترجیحات تحت تاثیر هنجارهای اجتماعی هستند. از سوی دیگر افراد هم زمان در چند فرهنگ عضویت دارند و نتیجه نهایی اینست که هویت آنها حاصل جمع این فرهنگ ها می باشند. فرهنگ خانوادگی و قومی، فرهنگ بومی و محلی، فرهنگ نسلی، فرهنگ شغلی و سازمانی و پایگاه اجتماعی، فرهنگ جنسیت، فرهنگ تاریخی، فرهنگ ملی، فرهنگ جهانی. دسته بنده و خوش بندی و یافتن توالی ها و تکرار ها اهمیت فراوان دارد و فناوری های نوین ارتباطی اداره کنندگان جوامع را کمک می نماید تا این اطلاعات را به راحتی بدست آورند. مردم عادت دارند بطور معمول داده های زندگی معمول خود را برای مدتی ذخیره سازند و بسیاری

ماهnamه جلا :: نیاز اندیشه (۹۰)

ثبت و انتقال تجربه ها برای هم‌فکری، همدلی و همراهی نسل‌ها

دستیابی به موضوعات و اهداف فرهنگی، اجتماعی، اقتصادی، سیاسی، نظامی، تجاری و علمی است. آینده جهان امروز به شدت تحت تاثیر اهداف و برنامه‌ها و فعالیت‌های کشورهای پیشرفت‌هه، دولتها و سرمایه داران و اتاق‌های فکر و نخبگان و اندیشمندان و شرکت‌ها و موسسات بزرگ تجاری است.

- آینده نگری چطور انجام می‌شود؟

- پیش‌بینی آینده در واقع مفهومی ساده از شناخت افکار و آراء و اهداف و برنامه‌ها و عوامل و عناصر اثر گذار بر زندگی بشر است. آینده نگری را باید در مفهومی فراملی و جهانی موردن بررسی قرار داد و اثر تحولات جهانی را در منظر ملی و داخلی تحلیل نمود. آینده نگری شناخت فرایندها و جریان‌های جهانی در همه ابعاد فرهنگی، اجتماعی، اقتصادی، سیاسی، نظامی و تجاری و علمی و فناوری و .. است. برآیند حاصل از جریان‌ها و نیروهای موثر بر آینده بصورت کنش و واکنش بر تحولات جهان اثر می‌گذارند و فشار زیادی را برای جهت دادن به تحولات جهان اعمال می‌نمایند. دانش و فناوری‌های نوین و منافع سیاستمداران و دولتمردان و سرمایه داران بیش از بقیه عوامل بر تحولات آینده اثر گذار می‌باشد.

جهان آینده، نتیجه جریان‌ها و حرکت‌ها و نیروهای مختلف و گوناگونی است که بصورت متعامل عمل می‌نمایند و اراده تغییر و دستیابی به اهداف را در سر می‌پرورانند. این جریان‌ها و حرکت‌ها هر گاه پیوند زننده، سازمان دهی شده، هوشیار و هماهنگ با هم شوند، سرعت تحولات را افزایش خواهند داد.

- جهان آینده چگونه جهانی است؟

- بنظر من، آینده جهان امروز با مفاهیمی همچون حفظ محیط زیست، بحران معنویت، جهانی سازی، اقتصاد بدون مرز، فدرالیسم جهانی، توانوی‌های فناوری، ارتباطات جهانی، مقررات بین المللی، تجارت جهانی، مهاجرت، سلطه مصرف کننده، بحران‌های اجتماعی، کاهش قدرت دولت‌های ملی، توانایی نظامی هوشمند، ایده‌های نو، شیوه‌های جدید اداره جوامع و نمونه‌های آن گره خورده است و هر یک از این مفاهیم بصورت جریان‌های قوی و موثر برای شکل دادن به آینده در حرکت است. در هر آینده‌ای تعدادی برنده و تعدادی بازنده خواهند بود و بدون تردید برنده‌گان آینده کسانی هستند که به آینده اندیشیده و در شکل دادن به آینده موثر بوده اند. برنده‌گان آینده تواسته‌اند پدیده‌های گستره و در حال جریان را شناسایی و مدیریت نمایند. پدیده‌ها، همان جریان حرکت‌های متنوع نام برده می‌باشند، که پشت مرزهای ملی توقف نکرده و بصورت بین المللی همه کشورها را تحت تأثیر قرار میدهند. یادمان باشد آینده بصورت فرامزی اتفاق می‌افتد و از مرزهای قرار دادی عبور می‌نماید. به همین دلیل کشورها برای شناخت آینده نمی‌توانند فقط به پدیده‌ها و جریان حرکت‌های داخلی و درون زا بیان‌شوند بلکه بسیاری از تغییرات نتیجه عوامل برون زا خواهد بود.

بینی سوق میدهند. در این شرایط خانواده‌های روشن بین نگران آینده کودکان و نوجوانان خود هستند. دفتر آینده پژوهی از سال‌ها قبل تغییرات جوامع را رصد کرده است و در چارچوب آینده پژوهی کودک شیوه‌ها و روش‌های تربیتی و رشد و پیشرفت کودکان را بررسی و در جمع‌های آندیشه ورزی غور و پژوهش نموده است. ترجمه آخرین کتب و دستاوردهای علمی را انجام داده و برای سرگرمی و بازی‌های کودکان شهریاری های حرکتی را طراحی و اجرا نموده است. همواره کوشش شده تا محتوا و برنامه‌های اساسی این مجموعه از گزند نامحرمان و ناهملان فرصت بین که همه چیز را بازیچه منافع فردی و سود مادی می‌نمایند دورنگهدارد. اینک با توجه به تقاضای خانواده‌های دلسوز و دور اندیش طرح هشتاد ماه حرکت در آینده را برای تعداد محدود و نه گسترد و برای رشد و تربیت و آینده سازی کودکان و نوجوانان و بزرگسالان، مناسب با شرایط آینده جهان تنظیم کرده ایم.. امید که آثار معنوی و ارزشی آن در سال‌های آینده در قالب رشد جوانان مستعد خلاق و مهارت یافته ظهور و آشکار گردد.

- ویژگی‌های این طرح در چیست؟

- فقط می‌توانم بگویم در این طرح حداقل ۶۰ مدرس با تجربه بعنوان مشاوران و راهنمایان در هر مرحله و ۳۰۰ عنوان کتاب کم نظری بعنوان منبع مطالعاتی و ۱۲۰۰۰ صفحه مطالعات ویژه و دهها برنامه ویژه همراه با حضور عملی در فعالیت‌ها و برنامه‌های کم نظری‌مهارت آموزی و روش‌های تجربه آموزی تنظیم شده است که زمینه های رشد علمی و فرهنگی و اجرایی علاقمندان را برای حضور موثر در جهان آینده را در هشتاد ماه کاری در حدود ۵۷۰۰ ساعت فراهم می‌آورد.

- برای حضور در این طرح چه باید کرد؟

- علاقمندان می‌توانند با ما تماس بگیرند و با ابعد طرح بیشتر آشنا شوند.

- در مورد آینده نگری بیشتر توضیح دهید؟

- قبلا هم اشاره کرده ام که اگر آینده را متاثر از شناسی و اقبال و سرنوشت ندانیم، آینده می‌تواند فرایندی پویا باشد، برنامه ریزی شده، مشارکت خیز، و جهت دار که افراد، سازمان‌ها، دولت‌ها و ... به دلایل و اهداف داخلی آنرا اختیار می‌نمایند. از این منظر آینده شکل دادن به خواسته‌ها و آرزوها و برنامه‌ها و اهداف تصور شده و برنامه ریزی شده است. بنظر می‌رسد نزدیک به دو قرن است که ملت‌های اروپایی و غربی این مفهوم از آینده را پذیرفته و آنرا دنبال می‌نمایند. بدین ترتیب آینده روش جدیدی برای تفکر پیرامون چگونگی

ماهnamه جلا :: نیاز اندیشه (۶۹)

ثبت و انتقال تجربه‌های همگانی، همدلی و همراهی نسل‌ها

سوال اساسی در آینده پژوهی

علم و هنر است. برای تصویرسازی آینده به توصیف موارد ذیل نیازمندیم:

- ۱ - تشریح اهداف و ارزش‌ها؛
- ۲ - توصیف روندها؛
- ۳ - تبیین شرایط؛
- ۴ - تصویرسازی از آینده‌های ممکن و محتمل
- ۵ - ابداع، ارزیابی و انتخاب گزینه‌های بدیل

آنچه بخشدیدن به فردای مطلوب است. هر چشم‌اندازی باید به سه پرسش اساسی پاسخ دهد:

- چه اقدامی باید انجام شود؟
- چرا باید انجام شود؟
- چگونه باید انجام شود؟

روش شناسی آینده پژوهی با روش شناسی علمی، اگر چه نزدیک، اما متفاوت است. تمهیه و تدوین سناریوهای محتمل از آینده، گاه چنان با عدم قطعیت‌هایی روپرورست که روش شناسی علمی نمیتواند راهی برای اثبات نتایج آن ارائه نماید با وجود این آینده پژوهان بایستی با روش تحقیق علمی آشنایی کامل داشته باشند. برای آینده پژوهی به فرایندهایی نیاز داریم:

فرایند سازماندهی فکر و پارادایم‌های عام
فرایند سازماندهی دانش موجود

فرایند سازماندهی ایده‌های تازه
فرایند تشخیص دگرگونی‌های اجتماعی در آینده

فرایند تشخیص نیازهای آینده
فرایند ترسیم و تصویر سازی آینده‌های محتمل

فرایند طراحی آینده مطلوب و آرامانی
فرایند انتقال از تصویرسازی تا سیاست‌گذاری و اقدام برای آینده

فرایند تشخیص چگونگی پایدار سازی آینده مطلوب
برای رسیدن به اهداف در آینده پژوهی، به کسب آگاهی و یادگیری وقدرت شهود و گمانه زنی و شناخت الگوها و نواندیشی و تقویت روابط و تولید دانش و هم اندیشی و خلاقیت و مشورت و برنامه‌ریزی و مدل سازی و تقسیم کار و تضارب آراء و ایجاد شرایط مناسب و مهارت و هوشیاری و صرف انرژی و تامین منابع و انتقال تجربه‌ها و ایجاد تفاهم و همکاری و هم رایی و اعتماد سازی و طراحی و تمرین و مقابله با موانع و سازماندهی، نیاز داریم. هنگامی که آینده‌پژوه به بررسی آینده‌های محتمل می‌پردازد، کوشش می‌کند تا حد ممکن روشی علمی را اتخاذ کند.

و... هر نظام آینده پژوهی وظایفی مهم نیز دارد:

- ایجاد دانش جدید
- انجام R&D
- کاوش
- توسعه نیروی انسانی
- تامین منابع
- معرفی تکنولوژی
- مبادله اطلاعات، دانش، بصیرت
- تولید کالا و خدمات

در مورد هر یک، توضیحات مشروحی در کتب مربوط ارائه شده است.

سوال اساسی وجود دارد که همه ما قبل از شروع آینده پژوهی بایستی به آن پاسخ دهیم. آیا آینده، تداوم حال و گذشته است؟ آینده الزاماً ادامه‌ی خطی گذشته و حال نیست؛ زیرا در شکل‌پذیری آینده عوامل متعددی دخالت دارند. جهان همواره عرصه‌ی تحولات شتابنده بوده است و تحول در فناوری عمده‌ترین نقش را در ایجاد تغییر در شئون و بعد مختلف زندگی داشته است. آینده‌پژوهی پیش‌بینی رخدادهای آینده است.

مطالعات آینده پژوهی جوان، پراکنده و غیر منسجم است و برخی تلاش می‌کنند آن را به یک رشته علمی و دانشگاهی تبدیل سازند. باید دانست که آینده پژوهی تلفیقی است از دانش و فناوری، هنر و سیاست و شناخت جامعه و سیاری از تخصص‌های گوناگون دیگر و متخصصان آن قبل از دانشگاه، در بنگاه‌ها و سازمان‌ها و موسسات اقتصادی و اجتماعی و سیاسی و فرهنگی حضور دارند. معمولاً آینده پژوهان در خط اول نوآوری و تفکر عملیاتی و حرفة‌ای و تحلیل و ارزیابی و تصمیم‌سازی هستند و در سیاری از موارد نمی‌توانند در انتظار تایید علمی نظریات و تحقیقات بنیادی و دانشگاهی باشند.

آینده‌پژوهان می‌خواهند بدانند که کدام پدیده‌ها امکان‌پذیره‌ستند (آینده‌ی ممکن)، احتمال بروز کدام پدیده‌ها بیشتر است (آینده‌ی محتمل) و کدام پدیده‌ها باید رخ دهند (آینده‌ی مطلوب). یادمان باشد تصمیم‌گیری رویکردی آینده‌گرا است؛ رویکردی که به شدت نیازمند آفرینش تصویرهایی از آینده‌های ممکن و گزینش مناسب‌ترین آینده است. بر همین قیاس، انسان‌ها، خواه به تنهایی و خواه در چارچوب سازمان‌ها و نهادهای سیاسی و اجتماعی، نوعی نظام تصمیم‌گیری ارزش بنیان هستند. آینده پژوهی نیازمند نوآوری و درک و خلاقیت و فهم از آینده و داشتن جسارت برای تغییر و تحولات و ایده سازی و تصویر سازی است و نمی‌تواند در تارو پود تعاریف و روش‌ها و چارچوب‌های خشک و غیر قابل اعطا گرفتار شود.

آینده پژوهی در مواردی با حدس و گمان و سناریو سازی و با عدم اطمینان روپرورست و نمی‌تواند دلایل علمی و متقن و تجربه شده علمی ارائه نماید. آینده پژوه می‌کوشد یافته‌ها و اظهاراتش تا حد ممکن متقن و موجه و روشمند باشد، اما گاه نمی‌تواند تصورات محتمل از آینده را اثبات نماید. مطالعه و بررسی آینده و گزینش مطلوب‌ترین آینده برای همه ما اهمیت دارد. آرمان آینده‌پژوهی کشف آینده‌های محتمل، گزینش بهترین و در صورت امکان معماری آن است. بسیاری از حوادث و رویدادهای آینده قابل پیش‌بینی هستند. رویکردهای آینده‌پژوهانه، امکان کش‌گری در رخدادهای آینده را فراهم می‌سازند. آینده‌پژوهی مبحثی محتوایی و ناظر بر مسائل "روشی" است. آینده‌پژوهی آمیزه‌ای از

از جمله روش‌های آینده‌پژوهی به این موارد اشاره شده است:

- تحلیل روند
- روش تأثیر متقاطع
- نقشه راه
- مدل سازی
- روش دلفی
- روش سناریو سازی
- فناوری‌های کلیدی
- شبیه سازی
- چشم انداز سازی

چگونگی تاثیر شبکه‌ها بر زندگی شما

آشکار کردن نیروهای مخفی که زندگی شما را هدایت می‌کند

BY JAMES CURRIER

متوجه: سارا فردرو

قسمت دوم

گره‌های شبکه انسانی چگونه کار می‌کنند؟ گره‌های نود ها که در این حالت افراد هستند تعداد زیادی از چیزها را با یکدیگر تبادل می‌کنند. گاهی اوقات آگاهانه مثلاً اگر از حساب بانکی خودم پولی برای دیگری واریز کنم، گاهی اوقات ناخودآگاه مانند وقتی که در هنگام شام از کسی می‌شنوید که من چطور از فلان رفتارم با کارمندانم نتیجه‌ی مثبت گرفته ام و شما آن را در رفتار با کارمند خودتان امتحان می‌کنید. چیزهایی که آنها مبادله می‌کنند تقریباً همه چیز را شامل می‌شود. مهمترین موارد برای بحث در اینجا ایده‌ها، سرمایه، ارتباطات، شغل، موقعیت، آزوها، زبان، درخواست‌ها، استانداردها، انتظارات، تأیید، انتقاد، تعلق خاطر و فضای فیزیکی است.

در شبکه‌ها گره‌های غنی، غنی‌تر می‌شوند بیشتر اتفاقاتی که در جامعه رخ می‌دهد چند چرخشی و تکرار شونده هستند. این‌ها فرآیندهای وابستگی ترجیحی نامیده می‌شوند که وقتی اتفاق می‌افتد (چیزهایی از قبیل پول، موقعیت، شهرت، مجازات) بر اساس اینکه چقدر مورد استفاده بوده اند توزیع می‌شوند. بیشتر فرآیندهای اجتماعی از نوع وابستگی ترجیحی هستند. نکته جالب این است که این اتفاق همان ریاضی است. گره‌هایی که "جلوتر"

ماهنا�ه جلا :: نیاز اندیشه (۹)

ثبت و انتقال تجربه های ای همکاری، همدلی و همراهی نسل ها

شماره پنجم :: مرداد ماه ۹۹

هستند غالباً توسط گره های دیگر انتخاب می شوند زیرا جلوتر هستند و بنابراین گره هایی را انتخاب می کنند که آنها را از اصطکاک کمتر و سود بیشتری برخوردار کند. وقتی این فرآیند چندین بار تکرار شود به طور سیستماتیک منابع بیشتری را به سمت گره هایی که قبلاً ارتباطات نسبتاً بیشتری داشته اند هدایت می کند. این الگوی تا مدت ها بسیار متداول بوده و برای اکثر افرادی که در صدر نیستند این روند آزار دهنده بوده است.

قوانين ریاضی پشت پرده مهمانی ها

اگر می خواهید در مهمانی شام یک مکالمه داشته باشید ۶ یا حداکثر ۸ نفر می تواند گزینه‌ی مناسبی باشد. در حالی که به نظر می رسد اگر مکالمه را آغاز کنید یک تصمیم گیری با اراده خودتان بوده است اما در واقع تمام اینها از ریاضیات به وجود می آیند. این اعداد نشان دهنده‌ی اینست که چه تعداد مکالمه‌ی دوطرفه بین افراد در یک گروه می تواند وجود داشته باشد. این فرمول از قانون اندازه گیری گرفته شده است:

$$N = \frac{1}{2}(N-1)$$

"N" تعداد افراد است. اگر یک گروه شش نفره دارید $N = \frac{1}{2} * 5 = 15$ مکالمه‌ی احتمالی دو طرفه خواهد داشت. به این معنی که برای تمرکز روی مکالمه تان باید ۱۴ نفر دیگر را سرکوب کنید و این اتفاق ممکن است بیافتد بدون اینکه خیلی هم بی ادب به نظر برسید اما اگر فقط یک نفر دیگر را به گروه اضافه کنید، فرمول به این صورت خواهد بود $N = \frac{1}{2} * 21 = 10.5$ که در این حالت ۶ مکالمه‌ی دیگر را باید سرکوب کنید تا بتوانید خودتان صحبت کنید. این قوانین مهارت های اجتماعی ما را تحت کنترل می گیرند.

نکته مهمتر اینجاست که وقتی گروه ها بزرگتر می شوند یک "تغییر نمایی" است نه "یک خطی" و این بر تجربه های اجتماعی، چگونگی تعامل و همچنین در نهایت احساس شما را تحت تأثیر قرار می دهد. چه یک مهمانی شام باشد یا به اندازه کل خانواده، مدرسه، دانشگاه، محل کار یا شهری که دارای شبکه می باشد، ریاضیات پشت پرده آنها نیروهای تأثیرگذاری بر نحوه‌ی رفتار همه ماما اعمال می کند.

شبکه ها چگونه شکل می گیرند؟

از نظر تئوری افرادی که در هر "لایه" نقشه‌ی شبکه زندگی شما زندگی می کنند می توانند هر کسی باشند. علاوه، تمام بشریت به هم پیوسته اند. همانطور که استنلی میلگرام مشهور تا سال ۱۹۶۷ نشان داد، حداکثر ۶ درجه جدایی بین شما و هر شخص دیگری در آمریکا وجود دارد. با ظهور اینترنت و شبکه های اجتماعی جهانی طبق یک مطالعه انجام شده توسط فیس بوک در سال ۲۰۱۶ ممکن است این عدد حتی کمتر هم باشد – تا حدود سه و نیم درجه. اما در عمل، روابط به طور تصادفی شبکل نمی گیرد. ۵ شرط وجود دارد که به عمق و سرعت تشکیل آنها کمک می کند: ۱. زمینه ای برای تعامل مکرر و تکراری با گروه جدیدی از افراد (به عنوان مثال یک مدرسه جدید، شغل، خوابگاه، وضعیت زندگی و غیره).

۲. میزان بالای همپوشانی بین روابط در گروه جدید

۳. دوره‌ی گذاری که افراد در این زمان برای تغییر یا تکامل هویت خود آماده هستند

۴. تراکم بالای افراد در مجاورت شبکه و جغرافیا

۵. انجام کارهای سخت و شاید همزمان ترسناک

بنابراین می بینید که چرا دبیرستان، دانشگاه و اولین شغل شما جزو چنین مراحل مهمی از زندگی هستند زیرا هر ۵ مورد از این شرایط را دارا هستند.

شبکه‌ی شما از شما چه می خواهد؟

شما فقط گیرنده ارزش از شبکه خودتان نیستید. افراد و گره ها در شبکه‌ی شما نیز از شما انتظار و درخواست تبادل دارند و میخواهند که به آنها اعتبار دهید و از آنها پشتیبانی کنید. شما با نیروی شبکه تان در حال بده بستان هستید. همیشه نیروی شبکه را نمی بینید، اما این نیرو به هر حال بر شما اعمال می شود. این نیرو به صورت فعالانه شما را در یک مسیر هدایت می کند بنابراین بسیار مراقب باشید که کدام افراد و شبکه های فرعی را در شبکه‌ی خودتان وارد می کنید. وقتی رابطه‌ی بین خودتان و شبکه‌ی خودتان را درک می کنید، فشار این نیرو را در همه‌ی جوانب مشاهده خواهید کرد. از هرج و مر جهان کمی کاسته می شود و قابل درک تر و قابل پیش بینی تر می شود و شما بیشتر متوجه می شوید که چرا اوضاع به این شکلی که هستند می باشند و چرا آنها به همین شکل باقی می مانند. امیدوارم این مطالب بینشی را در اختیار شما قرار دهد تا جایی که می توانید برای تغییر چیزهایی که باید تغییر کنند تلاش کنید، نه فقط در مورد خود شما بلکه تغییر در مورد خانواده، شرکت، شهر شما و جهان.

ماهnamه جلا :: نیاز اندیشه (۹)

ثبت و انتقال تجربه‌ها برای هم‌فکری، همدلی و همراهی نسل‌ها

آیا «چرا» دارید؟

سیا مقدم

چند وقت پیش سخنرانی شنیدم که در آن سخنران به این سوال پرداخته بود که چه می‌شود که بعضی از افراد، شرکت‌ها، تشکیلات و گروه‌ها از باقی هم‌عصران خود پیشی می‌گیرند. چرا با اینکه گویی همگی محصول مشابهی تولید می‌کنند و به بازار عرضه می‌کنند، یک شرکتی مثلاً می‌شود «اپل» و مردم برای خرید محصول جدیدش، ساعات طولانی صفحه‌ای طولانی می‌بندند، و این در حالیست که همان محصول، یک هفته دیگر در بازار موجود است و می‌توانند به سادگی با فاصله زمانی اندکی آن را خریداری کنند، ولی اغلب قلب در سینه‌شان می‌تپد و ترجیح می‌دهند جز نفرات اولی باشند که محصول جدید را در دست می‌گیرند، و یک شرکتی را حتی بدون اینکه نامش را بشنویم - که آن هم شرکت کامپیوتراست از صفحه روزگار محو می‌شود و جالبتر اینکه نه چون کیفیت اش بد است، کارآمد نیست یا گران است و یا هر ایراد دیگری که فکرش را کنید بلکه چون...

یا چرا برادران رایت توانستند هواپیمای موتوری تحت کنترل انسان بسازند، درحالی که بسیاری شرکت‌های رقیب دیگری هم‌زمان با او بودند که نیروهای شایسته‌تر و سرمایه بیشتری از آن‌ها داشتند، ولی نتوانستند! چرا مارتین لوتر کینگ، مارتین لوتر کینگ شد؟ چه چیزی نقش بازی کرد؟ به نظر سخنران الگویی وجود دارد در عملکرد شرکت‌های بزرگ و افراد تاثیرگذار تاریخ و نامش را گذاشت: «دایره طلایی»

داشته باشند به آنچه آن‌ها باور دارند.

وقتی از بیرون به درون ارتباط برقرار می‌کنیم، در واقع فقط داریم با انسان‌ها صحبت می‌کیم و به آن‌ها اطلاعات می‌دهیم (در مورد قابلیت، قیمت و مزایای کالای مان). ولی این اطلاعات لزوماً چیزی در طرف مقابل برنمی‌انگیزد، یعنی به سوی رفتاری سوق اش نمی‌دهد (می‌دانم به لحاظ منطقی انتخاب خوبی، ولی نمی‌دانم چرا دوستش ندارم!).

در حالی که وقتی از درون به بیرون با آدم‌ها ارتباط برقرار می‌کنیم، با حس آن‌ها طرف هستیم، و در این صورت است که آن‌ها خواهند خواست که بخشی از کاری باشند که ما انجام می‌دهیم. هدف این نیست که «آنچه دارید» را به کسانی که به آن احتیاج دارند، بفروشید. هدف این است که به کسانی بفروشید که به «آنچه شما باور دارید» باور دارند. هدف استخدام افرادی است که نه فقط برای شما و برای پول کار می‌کنند، بلکه باور دارند به آنچه شما باور دارید. در این صورت آن‌ها نه دیگر «برای شما» که دیگر «برای باور خودشان» کار می‌کنند!

در مثال مارتین لوتر کینگ سخنران توضیح می‌دهد که ۲۵۰ هزار نفری که به موقع و در محل درست سخنرانی مارتین لوتر کینگ حاضر شدند بدون هیچ اعلامیه یا دعوتنامه‌ای - رفته‌بودند چون به حرف‌های او باور داشتند و این یعنی عملًا برای خودشان رفتند، نه برای او! آرمان او (تغییر آمریکا) آرمان آن‌ها شده بود!

و نیروهایی که برای برادران رایت کار می‌کردند، در حقیقت روایی پرداز این برادران را باور کرده و از آن خود ساخته بودند!

***

وقتی دانشجوی لیسانس بودم، به طرز خیلی اتفاقی (یا حداقل من

از اینجا سخنران قصه را آغاز می‌کند...

با ترسیم شکل به حضار نشان می‌دهد که مسیر طبیعی اکثر تولیدکنندگان (اعم از محصول مادی مثل گوشی تلفن یا کامپیوتر و غیر مادی مثل ایده و فکر) این است که کاملاً می‌دانند «چه» چیزی تولید می‌کنند و می‌دانند «چگونه» آن را انجام می‌دهند، اما درصد اندکی می‌دانند چرا؛ «چرا» یعنی انگیزه‌تان چیست؟ باورتان چیست؟ هدف تان چیست؟ چرا سازمان شما ابتدا به ساکن وجود دارد؟

یعنی یک شرکت خوب و «معمولی» در معرفی و تبلیغ خود و محصولش به مخاطب می‌گوید: دوستان، ما محصول X را داریم (چه)، X بدین طریق کار می‌کند (چگونه)، آیا خریدارید؟ یعنی مسیری از بیرون به درون طی می‌کنند.

اما از نظر سخنران الگوی حرکتی رهبران و سازمان‌های تاثیرگذار و الهامبخش دنیا صرف نظر از نوع کالا، کاملاً عکس این مسیر است، از درون به بیرون: با «چرا» آغاز می‌کنند: با سوال «چرا شما باید این محصول را داشته باشید» به نوعی یکراست باور و اعتقاد فرد را هدف قرار می‌دهند «ما باور داریم که متفاوت فکر می‌کنیم» (چرا)، محصول مان این کارایی و این طراحی را دارد (چگونه)، به دوستان، ما کامپیوتر تولید می‌کنیم (چه). آیا خریدارید؟ و در نهایت نکته اصلی سخنرانی در این دو جمله خلاصه می‌شود:

- مردم «چه چیزی» شما را از شما نمی‌خرند، مردم دلیل و «چرا» کار شما را می‌خرند.
- برای مردم مهم نیست که «چه کاری» می‌کنید، بلکه برای آنها مهم است که «چرا» آن کار را می‌کنید.

- هدف سازمان‌های موفق، تجارت کردن با افرادی است که باور

چرا؟

ماهنامه جلا :: نیاز اندیشه (۹)

ثبت و انتقال تجربه‌های هم‌گردی، همدلی و همراهی نسل‌ها

شماره پنجم :: مرداد ماه ۹۹

«چرا» اضطراب داری و ریشه آن چیست، دغدغه من است و با تو در این سفر همراه می‌شوم تا هم آن را بشناسیم.

ولی چرا آدم‌ها «باور» ما را خریدارند؟

انسان‌ها ذاتاً موجودات خودشیفت‌های هستند. تا چیزی برای آن‌ها منفعتی نداشته باشد (خودآگاه یا ناخودآگاه) تن به آن نمی‌دهند و آن را نمی‌پذیرند. وقتی شما از اعتقادتان حرف می‌زنید، از ارائه نوعی منفعت حرف می‌زنید. همین جمله تبلیغاتی اپل را در نظر بگیریم: «ما باور داریم که متفاوت فکر می‌کنیم!» این جمله، جایی از روان ما را نوازش می‌کند، آن جایی که همه ما دوست داریم فکر کنیم متفاوت هستیم. ما این باور و هر آنچه که ما را به این باور برساند را از آن خود می‌خواهیم! روانکاوی می‌گوید: «می‌خواهیم دنیا را از چشم تو ببینم، اینکه تو چگونه فکر می‌کنی و چرا این‌گونه فکر می‌کنی برای من مهم است». این نگاه کاملاً در راستای ارضی خودشیفتگی بشر است: «میل به شناخته شدن، آن‌گونه که هستیم»، «میل به درک شدن»، «میل به فهمیده شدن توسط دیگری».

و بیشگی دیگری که از نظر بسیاری ذاتی است در بشر، میل به «دانستن حقیقت» است. اینکه او «کنجدکاو» است که خود و محیط اطراف خود را بشناسد و بر آن تسلط و کنترل پیدا کند. روانکاوی و بررسی ریشه و چرایی‌های زندگی، بشر را به تحقیق (نسبی) این آرزو و خواسته نزدیک‌تر می‌کند.

حال از این مثال‌ها استفاده کنید و کار، محصول و یا فعالیت خود را مجدد ارزیابی کنید... در این راستا، بررسی این سوال‌ها مفید هستند: فعالیت مورد علاقه یا شغل شما چیست؟ آیا می‌دانید «چرا» آن کار را دوست دارید یا آن را انجام می‌دهید؟ آیا باور پشت این فعالیت، باور شما شده است؟ آیا راهی پیدا کرده‌اید که آن باور را به دیگران نیز منتقل کنید یا بفروشید؟ آیا توانسته‌اید این را منتقل کنید که با داشتن این باور «آن‌ها» زندگی بهتری خواهد داشت؟ آیا توانسته‌اید منفعت خود را با منفعت آن‌ها گره بزنید؟ آیا می‌توانید در کارتان فراتر از «چه چیزی» رفته و به وجود آمدن معنا، هدف، انگیزه و ارضایی عمیق‌تر (چرایی) را تضمین کنید؟ آیا در این مسیر هیچ کدام از آرزوهای آشکار یا پنهانی (حس موفقیت، حس متفاوت بودن، حس خوددوستداری، حس مهم بودن، حس دیده و شناخته شدن، حس کنجدکاوی و ...) در انسان‌ها را خطاب قرار می‌دهید؟

«چرایی» می‌شود امید، انگیزه، شور که در مقابل ناملایمات زندگی نقش محافظت‌کننده شما را دارد. آیا «چرایی» امیدوارکننده‌ای برای آنچه انجام می‌دهید دارد؟!

این طور فکر می‌کنم) دانشگاه شهید بهشتی از چند روانکاو تحصیل کرده خارج، دعوت کرد که هیئت علمی شده و به ما درس دهند. به گمان من آن‌ها پیش‌بینی نمی‌کردند که چه اتفاقی خواهد افتاد ولی آنچه که رخ داد، این بود که در عرض

مدت بسیار کوتاهی حضور و صدای جدید این روانکاوان و نوع نگاه شان، مثل توب در محافل مختلف صدا کرد و از همه دانشگاه‌ها برای حضور در کلاس‌های آن‌ها، مهمنان داشتیم. البته که گوییا دانشگاه از کرده خود پیشیمان شد و خیلی زود عذر تمامی آنها را خواست، ولی آنچه نباید می‌شد، شده بود!

آن‌ها از «چرایی» حرف زده بودند از فضایی پر از «چه چیزی» و «چگونه» رویکردهای کوتاه‌مدتی مثل درمان رفتاری - شناختی (چه هدف هایی داری؟ و چگونه می‌توانی به آنها برسی؟) آنها از «چرایی» صحبت کردند. آنها مستقیماً اجره‌های زیربنایی شخصیت را هدف قرار دادند و بدون تلاش خاصی در جهت قانع کردن ما، ما را با خود همراه ساختند. آن‌ها نگفتند «چه» رویکردی دارند و «چگونه» می‌توانند به مراجعت کمک کنند. آن‌ها از نوع نگاه شان و «چرایی» آن حرف زند و باوری جدید داشتند و آن باور را عرضه کردند.

روانکاوی برخلاف دیگر رویکردها، تماماً پروتکل ثابتی برای کار با مراجعین ندارد چراکه «باور دارد» هر انسانی منحصر به فرد است و برای کمک به او باید جهان را از منظر او شناخت! روانکاو به بیمارش می‌گوید: «فارغ از هر درست و غلطی، من مایل دنیا را از چشم تو ببینم، از نظر من این نگاه و این جهان‌بینی معتبر است و کنجدکاو بدانم «چرا» چنین طرز تفکری داری؟ و در پی «چه» و «چگونه» نیستم، چون می‌دانم تو خودت بهتر از هر کس می‌دانی! اینکه «چه» میزان اضطراب متناسب با این شرایط است و «چگونه» می‌توانی اضطراب نداشته باشی به کنار، اینکه

ماهnamه جلا :: نیاز اندیشه (۹)

ثبت و انتقال تجربه های برای همکاری، همدلی و همراهی نسل ها

تعادل بین کار و زندگی

نایگل مارش

ما باید طوری زمان را طولانی تر کنیم که در این دام نیافتنیم که بگوییم: "من وقتی بازنشسته بشوم، زمان بیشتری خواهم داشت، وقتی بچه هام بزرگ شوند و از خانه بروند...".

دیدگاه چهارم اینکه ما باید تعادل را به یک روش متعادل بدست بیاوریم. یکی از دوستان پارسال آمد پیش من و گفت: زندگیم کاملاً از تعادل خارج شده. کاملاً وقف کار شدم. ۱۰ ساعت در روز کار می کنم، ۲ ساعت هم رفت و آمد زمان میبرد. کاملاً وقف کار شدم. در زندگی چیزی ندارم جز کارم. همه ارتباطاتم به شکست منجر شده، تصمیم گرفتم تلاش کنم و تغییری در آن حاصل کنم. رفتم باشگاه ورزشی. اگرچه تمرینات بدنی مفید است، ولی بخش های دیگری هم در زندگی وجود دارد. بخش هوشمندی، بخش احساسی، بخش معنوی. برای رسیدن به یک تعادل در زندگی، ما به همه این موارد نیاز داریم—نه فقط ۵۰٪ داراز نشست.

یک اتفاق تصادفی که چند سال پیش اتفاق افتاد، مبنی دیدگاه جدیدی را داد. همسرم یک روز به من در شرکت زنگ زد و گفت، نایگل، سر راه که میای بچه کوچیک ره و هم با خودت بیار. من اون روز زدتر از کار آمدم و هری را جلو در مدرسه اش سوار کردم. بعد رفتیم به پارک محله مان، و کلی بازی و ورجه وورجه کردیم. بعد با هم از تپه بالا رفتیم و پیترخ خوردیم، بعد برگشتم پایین به سمت خانه، بعد حمامش کردم و لباس بیتم را تنفس کردم. بعد برash یه فصل از کتاب "جیمز و هلیو بزرگ" را خواندم. بعد گذاشتیم توی رختخواب، پتو را کشیدم روش، پیشانیش را بوسیدم و گفتیم "شب بخیر رفیق؟" همینطور که می رفتیم اون گفت، "بابا؟" گفتم "بله رفیق؟" گفت، "بابا؟" امروز بهترین روز زندگی من بود". من هیچکاری نکرده بودم، نبرده بودم اش به دنیا والتدیسنسی و نه برash پلی استیشن خریده بودم.

منظورم این است که، کمترین کارها هم اهمیت دارند. متعادل تر بودن در زندگی معنی اش این نیست که زندگی ات باید بطور دراماتیکی تغییر کند. با کمترین هزینه در درست ترین زمان و مکان میتوانید بطور رادیکال کیفیت روابطتان و کیفیت زندگیتان را تغییر دهید. علاوه بر آن میتوانید جامعه خودتان را هم تغییر بدهید. آنوقت میتوانیم تعریف موقوفیت را عوض کنیم، و دور بشویم از مفهوم ساده‌انگارانه که میگوید آدمی که پولدار تر باشد برنده است، و میرویم به سمت یک تعریف متفرگانه تر و متعادل تر از زندگی واقعی.

همه آن چیزی که من از تعادل بین کار و زندگی آموختم این بود که فهمیدم چطور تعادل کار و زندگی را بدست بیاورم. وقتی که من ببکار بودم، فهمیدم چطور تعادل کار و زندگی را بدست بیاورم. من برگشتم سر کارم و شروع کردم به مطالعه و نوشتمن درباره تعادل کار و زندگی. می خواهم چهار تا از دیدگاه های خودم را با شما درمیان بگذارم.

اول اینکه، اگه جامعه می خواهد هرگونه پیشرفتی داشته باشد، نیازمند یک گفتگوی منصفانه هست. ولی مشکل اینجاست که خیلی آدم ها، حرفا های مفت زیادی درباره تعادل کار و زندگی میزنند. بحث هایی مثل "زمان قابل انعطاف" یا "جمعه آزاد" یا "آزادی ترک محل کار" فقط نقابی بر چهره اصلی مطلب میزند، که بعضی از شغل ها و موقعیت های کاری اساساً ناسازگار با بودن روز به روز با خانواده و فرزندان هستند. اولین قدم در حل مشکل، شناخت شرایطی است که در آن بسر می بردی. واقعیت جامعه ای که ما در آن هستیم، این است که هزاران هزار نفر اون بیرون ببصدرا زندگی می کنند، یا افسرده گی شان را فریاد می کنند، ساعت های طولانی کار می کنند و سر کاری میروند که از آن نفرت دارند، که بتوانند چیزهایی بخوبی که درواقع نیازی بهش ندارند، که بتوانند موجب خرسندی کسانی بشوند که علاقه ای بهشون ندارند. دومین دیدگاه من که دوست دارم بیان کنم، اینکه که ما باید با این حقیقت مواجه بشویم که دولت ها و شرکت ها تصمیم ندارند این مشکل را برای ما حل کنند.

ما باید از چشم دوختن به بیرون دست بکشیم، این به تک تک ما بستگی دارد بتوانیم مسئولیت تعیین چگونگی زندگی مان را خودمان بعده بگیریم. اگر شما خودتان زندگی تان را طراحی نکنید، کس دیگری آنرا برای شما طراحی خواهد کرد، و شاید شما با نظر و سلیقه آنها راجع به این تعادل موافق نباشید. هرگز تعیین کیفیت زندگی تان را بدست شرکت های تجاری نسپارید. چراکه شرکت های تبلیغاتی طوری طراحی شدند که تا جایی که میتوانند شما رو بدوشند. این در طبیعت آنهاست، ما باید خودمان مسئولیت قرار دادن مرزها در زندگی مان را به عهده بگیریم.

سومین دیدگاه من این است که ما باید حواس مان باشد به قالب زمانی که برای خودمان انتخاب می کنیم که در آن قالب به تعادل برسیم. ما باید واقع گرا باشیم. ما باید برای کارهای روزمره، زمان بیشتری داشته باشیم، زمانی که بر اساس آن تعادل زندگی مان رو تعیین می کنیم، ولی

در زندگی فقط به سه قانون نیاز دارید

لو هولتز - بازیکن و مربی فوتبال و جزء
تالار مشاهیر ورزش

و ای کاش در ۲۱ سالگی یاد می گرفتم، زندگی را پیچیده نکنم ، زندگی را ساده نگه دارم. آیا می دانید فقط هفت رنگ در رنگین کمان است ببینید مایکل آنجلو چه شاهکاری خلق کرده با این ۷ رنگ فقط هفت نت موسیقی داریم ببینید بتهوون با این ۷ نت موسیقی چه کار کرده، میخواهم بهتون بگم بی خودی زندگی رو پیچیده نبینید شما فقط در زندگی به چهار چیز نیاز دارید اگه یکی از این چهار تا رو نداشته باشید احساس پوچی زیادی میکنید.

اول اینکه: هر کسی به کاری برای انجام دادن نیاز دارد .

دوم اینکه : هر کسی نیاز به محبت ورزیدن دارد .

سوم اینکه: هر کسی نیاز داره تا به چیزی باور داشته باشد چهارمین چیز اینکه : شما به چه چیزی برای امید داشتن نیاز دارید، چی کار می خواهید بکنید؟ شما باید رویا و اشتیاقی داشته باشید، حتی اگه تا الان کارها می بزرگی انجام دادید برای آینده چه امیدی دارید ؟ فقط سه قانون است که باید پیروی کنید.

قانون اول: کار درست را انجام دهید و کار غلط را رها کنید و از بهترین کارها داشتن ذهنیت مثبت است نگذارید مردم ذهنیت شما را کنترل کنند از زندگی لذت ببرید . اوقات خوشی داشته باشید مشکلات و سختی ها همیشه هستند آنها قسمتی از زندگی هستند. مشکل همیشه هست اما از کاری که می کنید لذت ببرید.

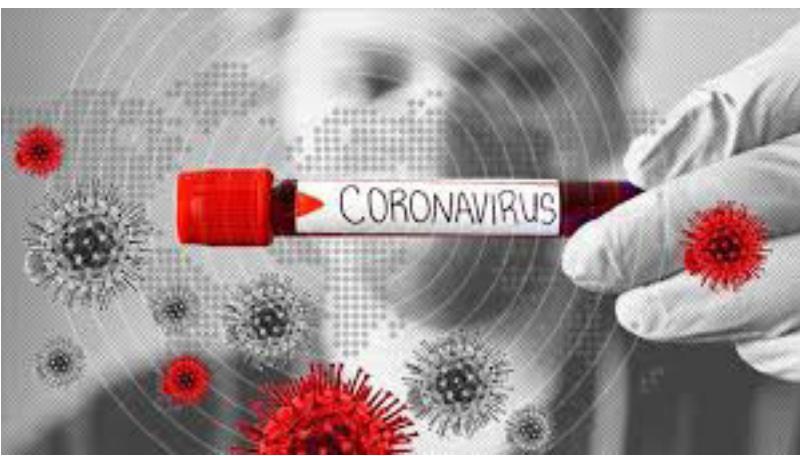
قانون شماره دوم اینکه : بهترین کاری که از شما ساخته می شود را انجام بدهید در زمانی که فرصت دارید هر کسی می تواند بهترین خودش باشه و در این راه شکست خوردن عیبی ندارد. زندگی فقط بازی انتخاب هاست هرجایی که هستید خوب یا بد به خاطر انتخاب هایتان است . کسی رو مقصرا ندانید، می توانید به هر چیزی برسید . قانون سوم اینکه : به بقیه نشان بدھید که به آنها اهمیت می دهید لازم نیست جلوی همه فریاد بزنید هی ببینید چقدر آدم خوبی هستم، بروید سراغ کسی و بپرسید چطور می توانم کمک کنم . همسر من از سلطان سختی نجات پیدا کرده، یک بار مصاحبه کرد و از او پرسیدند چه درسی از سلطان گرفتی ؟ گفت فهمیدم که چقدر خانواده ام من را دوست دارند . چرا باید با بی مهری کسی رو از دست بدھیم ؟ بعد تازه بفهمیم چقدر برایمان مهم بودند ؟ از ته دل به دیگران اهمیت بددید چون هر کسی به یک لبخند و مهربانی و تشویق نیاز دارد.

sookhtejet.ir

ماهnamه جلا :: نیاز اندیشه (۹۰)

ثبت و انتقال تجربه های برای همچویی، همدلی و همراهی نسل ها

براساس گزارش های بین المللی، شیوع ویروس کرونا، صادرات ایران به کشورهای همسایه را محدود کرده است. براین اساس، در حالی که گفته می شود بیش از نیمی از درآمد کشور از محل کاتال های تجارت منطقه ای تحقق می یابد، همسایگان ایران، یکی از پس از دیگری مرزهای خود را با کشور بسته اند. بنابراین، صادرات ایران به شدت کاهش می یابد.

براساس گزارش وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی، بر اثر شیوع ویروس کرونا، در حوزه اشتغال هر دو سمت عرضه و تقاضای بازار کار تحت تاثیر قرار خواهد گرفت. تعطیلی و کاهش سطح فعالیت های اقتصادی منجر به تعدیل نیرو و کاهش تقاضای کار خواهد شد و عرضه کار نیز کاهش خواهد یافت، زیرا برخی افراد که مستقیماً با بیماری درگیر شده اند و برخی دیگر که غیرمستقیم با اقدامات خودمراقبتی و کاهش تعاملات، ساعات کاری خود را کاهش خواهند داد.

کشورهای مختلف در مواجهه با این مشکل، نه فقط راه حل های گوناگونی را برگزیدند بلکه حتی تلقی شان از این بحران هم یکسان نیست.

بنابراین در سال ۱۳۹۹ با کاهش نرخ شرکت و کاهش اشتغال مواجه خواهیم بود. فعالیت کسب و کارهایی که مستقیماً از بحران کرونا متاثر شده اند به شدت کاهش خواهد یافت. کاهش فعالیت این کسب و کارها می تواند منجر به بحران بیکاری شده و رفاه خانوارهای زیادی را تحت تاثیر قرار داده. در این میان بیشترین ضربه اقتصادی را کسانی متحمل شده اند که دارای شغل دائم نیستند، مانند دستفروشان و کارگران ساختمانی. هرچه فعالیت کسب و کارها کاهش می یابد، درآمدهای مالیاتی دولت نیز کاهش می یابد. بنابراین با توجه به کاهش ظرفیت های مالیاتی سنتانی از فعالیت های اقتصادی و کاهش قیمت نفت و اقدامات موردنیاز برای حمایت از کسب و کارها و افراد آسیب دیده و همچنین افزایش مخارج دولت در حوزه بهداشت و درمان، کسری بودجه دولت تشدید خواهد شد. با توجه به این موضوع و افزایش نقدینگی، تورم نیز روند صعودی به خود خواهد گرفت.

این در حالی است که به دلیل آسان بودن شیوع ویروس کرونا، در نهایت هیچ کشوری موفق نخواهد شد به تنها یی مساله را به شکل کامل حل کند. تا روزی که جایی در کره زمین، ویروس کرونا در میان جمعیت بزرگی شایع است و واکسن موثری برای همگان ساخته نشده، این خطر وجود

پسا کرونا چالش اول سال ۱۳۹۹

مهندس داود سلیانچی

بیماری ناشی از ویروس کرونا مهمترین مسئله امروز بهداشت جهانی است که به طور مستقیم سلامت انسان ها را دچار مخاطره کرده و اولین و مهمترین اثر این بیماری بدون شک بر اقتصاد کشور احساس می شود به طوری که شرط اصلی برای کنترل شیوع کرونا، کاهش حداکثری تعاملات اجتماعی غیر ضروری خواهد بود و لازمه این امر تعطیلی بسیاری از فعالیت های اقتصادی بوده که البته هزینه های اقتصادی را به افسار مختلف تحمیل خواهد کرد.

کرونا مساله یک کشور و یک اقتصاد نیست ولی اقتصادهای متفاوت برای این مساله راهکارهای مختلفی را در پیش گرفته اند. هر چند هنوز همه کشورها در گیر کاهش شیوع هستند و محاسبه دقیقی از میزان خسارت ها صورت نگرفته است ولی بسیاری از هم اکنون به فکر برنامه هایی برای جبران زیان اقتصادی و جلوگیری از به رکود رفتن اقتصاد خود هستند.

شوك اقتصادي شیوع ویروس کرونا در روزهای پایان سال قبل، منجر به کاهش فروش بسیاری از مشاغل و کسب و کارهای مرتبط شد. در این میان دولت با وعده بسته حمایتی سعی کرد اثرات منفی اقتصادی این مساله را برای خانوارها موقتاً تعديل کند. بر این اساس برای یک خانواده مثلاً ۴ نفره، ۵۰۰ هزار تومان کمک مالی درنظر گرفته شد. از طرفی برخی مشوق ها نیز برای باز پرداخت اقساط وام ها و مالیات ارزش افزوده در نظر گرفته شد.

خیلی از مردم دنیا، قبل از آن که خودشان کرونا بگیرند و عوارض جسمی آن را تجربه کنند، با عوارض اقتصادی این ویروس مواجه شده اند: کارشان را از دست داده اند، درآمدشان کم شده و نگران خالی ماندن سفره و از دست رفتن سقف بالای سرشان هستند.

برای دولت ها هم سؤال این نیست که رکود اقتصادی ناشی از این شیوع جهانی چقدر عمیق خواهد بود، بلکه مسأله این است که چطور می شود اثرات دراز مدت این بحران را کم کرد و با کمک به اقتصاد خانوارها، جلوی گسترش فقر، گرسنگی و بی خانمانی را گرفت.

برخلاف بحران های قبلی که عموماً ریشه مالی داشتند و ناشی از خشک شدن بازارهای سرمایه بودند، این بار مسأله خانه نشینی خود خواسته یا اجباری کارکنان و مشتریان است.

شیوع کرونا یک بحران جهانی است. اما از راه حلی جهانی خبری نیست.

به عبارت دیگر شیوع ویروس کووید ۱۹ - عملأ باعث کمبود نیروی کار و در نتیجه خوابیدن کسب و کارها شده است. این تفاوت باعث می شود نسخه بحران های قبلی، بیماری جدید را علاج نکند.

گستردگی برای جلوگیری از گسترش بحران خبری نیست، بلکه یک ژست رسانه‌ای است تا برنامه‌ای علمی و موثر.

بر اساس نظرسنجی اخیر در دفتر مطالعات اجتماعی و فرهنگی شهرداری تهران که با همکاری ایسپا انجام شده، تنها ۲۷ درصد شهروندان تهرانی نگران کاهش درآمد خانوارشان به سبب کرونا در سال جاری نیستند و ۵۸ درصد از این بابت بسیار نگران اند. این هراس از فقیر شدن خصوصاً در میان حقوق بگیران بخش خصوصی و کارکنان مستقل بالاتر است. مشکل اینجاست که با کاهش صادرات نفت به سبب تحریم، مالیات از کسب و کارها و مصرف کنندگان مهم ترین منبع درآمد سال جاری برای دولت در نظر گرفته شده بود که با رکود کنونی بسیاری از این درآمدها محقق نخواهد نشد. درنتیجه دولت منابع محدودی برای جبران این زیان اقتصادی خانوارها و نجات فروdestان از فقر مطلق خواهد داشت. پیامدهای اجتماعی این وضعیت در مناطق محروم کشور و محلات فقیرنشین شهری طبعاً بیشتر خواهد بود و با تداوم این شرایط بسیاری از این گروه‌ها در معرض خطر گرسنگی قرار خواهند گرفت. کما اینکه همین الان نیز کارگران روزمزد که اغلب فاقد پس انداز هستند از تامین معاش روزانه بازمانده اند. در گروه‌هایی مانند مهاجران افغانستانی که از حمایت عمومی و بارانه هم برخوردار نیستند وضعیت به مراتب بغرنج تر است. عجیب نیست اگر امسال شاهد باشیم خانواده‌های بیشتری برای تامین معاش، کودکان خود را برای کار به خیابان بفرستند یا به سبب عدم توان پرداخت اجاره‌ها، با موجی از بی خانمانی مواجه باشیم.

معاونت اقتصادی وزارت امور اقتصادی و دارایی در گزارشی به وضعیت اقتصادی کشور در سال ۹۹ پرداخته و آورده است: چالش‌های نوظهور در سال ۱۳۹۹ همچنین چالش‌های جدیدی در اقتصاد خودنمایی می‌کنند که احتمال وقوع آنها در سال پیش رو نیز کم نیست.

بنابراین وجه دیگری از ملاحظات سیاستگذاری باید معطوف به این چالش‌ها و پیش‌بینی شرایط مقابله با آنها در صورت وقوع باشد. مهم ترین چالش‌های پیش رو را می‌توان به صورت زیر دسته بندی کرد:

- ۱ - تشدید حلقه تحریم‌های آمریکا و تحديد منابع ارزی کشور
- ۲ - تداوم کاهش قیمت نفت، مشتقات نفتی و محصولات پتروشیمی به دلیل رکود جهانی
- ۳ - زیان‌های اقتصادی ناشی از شیوع ویروس کرونا و کاهش درآمدهای مالیاتی به واسطه آن
- ۴ - تشدید رکود بخش خدمات ناشی از شیوع کرونا
- ۵ - کاهش تقاضای جهانی محصولات معدنی و افت بهای فلزات جهانی
- ۶ - کاهش سطح تقاضای مصرفی اقتصاد داخلی کشور به دلیل کاهش قدرت خرید مردم
- ۷ - افزایش هزینه‌های دولت ناشی از مجموع وقایع اخیر شیوع ویروس کرونا

- ۸ - کسری رو به تزايد منابع درآمدی بودجه سال ۹۹ برخی از چالش‌هایی که عنوان شده، نوظهور نبوده و از سالیان گذشته در اقتصاد ایران وجود داشته و با شیوع پدیده منحوس کرونا بیشتر خودنمایی می‌کند. بنابراین برای رفع این چالش‌ها همان طور که در سیاست‌های اقتصاد مقاومتی، برنامه ششم توسعه و اصلاح ساختار بودجه از سوی مقام معظم رهبری تاکید شد باید در اولویت سیاست گذاران و مجریان باشد.

دارد ویروس، بار دیگر فراغیر شود.

یک کارشناس اقتصادی با اشاره به اینکه بدنه اقتصادی ایران در ماههای اخیر به علت تحریم و موضوع FATF رنجور شده بود، گفت: با توجه به شیوع بیماری کرونا اقتصاد کشورمان بیمار شد و بحث‌های صادرات، سیستم بانکی، تعاملات و سرمایه‌گذاری خارجی، ارزش پولی و قیمت ارزهای خارجی با رکود شدیدی مواجه شده است. اقتصاد ایران حتی قبل از کرونا با مشکل رکود رویرو بود. اما کرونا و ضعیت را بدتر کرده است. شیوع ویروس کرونا در اسفند ماه امسال توانسته تقاضای اصناف مختلف را بین ۳۵ تا ۱۰۰ درصد کاهش دهد. بر اساس گزارش دفتر امور اقتصادی و سیاست‌های تجاري وزارت صنعت، معدن و تجارت بخش خدمات گردشگری و باشگاه‌های ورزشی با کاهش صدرصدی درخواست‌ها، فعالیت‌شان به صفر رسیده

است. فعالیت تالارهای پذیرایی، فست فودها و لبنتیات فروش‌های سنتی نیز در پی شیوع ویروس کرونا ۹۰ درصد کاهش داشته است. رستوران‌ها و چلوکبابی‌ها نیز به ترتیب با کاهش ۸۰ و ۷۵ درصدی مشتری مواجه شده‌اند. این در حالی است که رییس اتحادیه دارندگان رستوران و سلف سرویس حدود یک هفته بعد از شیوع ویروس کرونا در ایران از کاهش ۳۵ تا ۴۰ درصدی فروش رستوران‌ها خبر داده بود. این رکود باعث مشکلات جدی در سه ماهه اول بهار شده است. بحران کرونا بعد از گذر از دوران شیوع، آسیب‌هاییش به بدنه اقتصادی را نمایان می‌کند؛ اقتصادی که بعد از خروج ایالات متحده امریکا از برنام و تحریم‌های نفتی، با فشارهای بسیاری دست و پنجه نرم می‌کرد و حالا باید با رکود ناشی از کرونا هم مقابله کند.

اکنون علاوه بر مقابله با مشکلات تحریم که در سال‌های ۱۳۹۹ تا ۱۳۹۹ در دو مرحله ایجاد شده، با نوعی از مشکلات جدید حاصل از تشدید مشکلات ساختاری، ابرچالش‌ها، بحران ناکارآمدی و سوء مدیریت مواجه شده و در نتیجه در مسیر بحران زایی با مشکلاتی مانند تنش در روابط خارجی، قرار گرفتن در لیست گروه اقدام مالی FATF، اتفاقاتی مانند شیوع ویروس کرونا در انتهای سال ۹۸ قرار گرفته و برخی این پرسش را مطرح کرده‌اند که با توجه به مشکلات ایجاد شده در یکی دو سال اخیر، بحران یا مشکلات بعدی و آثار آن بر اقتصاد ایران چه خواهد بود و شاخص‌های کلان اقتصاد تا چه حد تأثیرپذیر خواهد بود.

به بیان دیگر به رغم اینکه همه انسانها با یک بحران مشابه روبرو هستند، اما ظاهرا هنوز نتوانسته‌اند راهی پیدا کنند که با راه حلی مشابه، بحران را ریشه‌کن کنند. نه تنها از هماهنگی

ماهnamه جلا :: نیاز اندیشه (۹۰)

ثبت و انتقال تجربه های همچویی، همدلی و همراهی نسل ها

میدان هشیاری ناب

دیوید لینچ

است . این روش را زمانی شروع کردم که پر از ترس و اضطراب بودم و در خودم احساس خشم و افسردگی داشتم ، من این خشم را اغلب روی همسرم خالی می کردم . و بعد از دو هفته مراقبه کردن .. او پیش من آمد و گفت « چیزی شده ؟ » لحظه ای ماتم برد و بعد پرسیدم « منظورت چیه ؟ » و او گفت « خشم تو کجا رفته ؟ » و من خودم هم نفهمیده بودم چطور محو شده بود . احساسات منفی مانند خشم و افسردگی و غم به درد قصه ها می خوردند ، در حالی که برای فیلم ساز و هنرمند در حکم زهرند ، برای خلاقیت زهرند ، شبیه اینبر قفلی هستند . اگر افسرده باشید و تنوانید از تخت خواب دل بکنید ... عملًا ایده ها را در جریان خلاقیت به حال خود رها می کنید . بنابراین پرورش این هشیاری ناب مثل این است که پس انداز کرده باشید . نتیجه آن به جریان انداختن خلاقیت است : یعنی توانایی صید ایده ها در سطوح عمیق تر ذهن و بیشتر شدن شهود . این عمق میدان دانایی ناب است . در آن شیرجه می زنی و به نوعی خودت می دانی که چگونه در آن پیش بروی ، چگونگی حل مسائل را میدانی ، هشیاری ناب اقیانوسی از راه حل هاست و گسترش این هشیاری را کاملا حسن می کنی .

اما برای من نهایت همه این ها بالیدن لذت انجام دادن و لذت زندگی است . اکنون بیشتر از هر زمان دیگری از ساختن فیلم لذت می برم . ایده های بیشتری جاری هستند و به همه روی صحنه بیشتر خوش می گذرد . خلاقیت بیشتر جاری است و همه را به چشم درست می بینم نه دشمن و این بسیار زیبات است و این زیبایی خود ما هستیم . در علم و دانایی ، این هشیاری ناب را آتما می نامند . « خود » ، « خود » همه مادر این سطح از حیات ... ما همه یکی هستیم . همه واحدیم . تفاوت و گوناگونی در سطح و وحدت در عمق .

Bidgol.publishing

اگر هوشیاری ات به اندازه یک توب گلف باشد ، وقتی کتابی بخوانی نگاه کنی ، آگاهی ات از بیرون در حد توب گلف خواهد بود ؛ و صبح که بیدار می شوی ، بیداری ات به اندازه توب گلف است . ولی اگر بتوانی هشیاری ات را گسترش دهی ، وقتی کتابی بخوانی ، آن را بیشتر میفهمی ؛ بیرون را که بنگری ، آگاه تر می شوی ؛ بیدار که می شوی ، بیدار تر خواهی بود . این هشیاری است . اقیانوسی از هشیاری ناب و پر شور در درون هر یک از ما وجود دارد و دقیقاً در سرچشمه و اساس ذهن و فکر قرار دارد و همچنین در مبدأ و خاستگاه تمامی مواد است . ماهلریشی میمش یوگی تکنیکی را آموزش می دهد به نام « مراقبة تعالی بخش » ، که تکنیکی ساده ، راحت و بی درد سر و در عین حال بسیار عمیق است ؛ که به هر انسانی این امکان را می دهد تا به درون خود شیرجه بزند و لایه ها و سطوح ظرفیت تر ذهن و آگاهی را تجربه کند و تعالی یابد و این اقیانوسی هشیاری ناب را تجربه کند . فیزیک مدرن این هشیاری ناب را « میدان واحد » می نامد . « میدان واحد » در بنیاد و اساس تمامی اذهان و مواد قرار دارد .

اکنون دانشمندان می گویند تمامی چیزها ؛ هر چیزی که چیزی به حساب می آید از این میدان سر بر می آورد . و این میدان جنبه هایی دارد چون سعادت ، آگاهی ، خلاقیت ، عشق فraigیر ، انرژی ، صلح . نه درک عقلانی این میدان ، بلکه تجربه کردن آن هر کاری را ممکن می سازد . به درون شیرجه می زنی و با تجربه کردن این میدان هشیاری ناب آن را جان می بخشی و آشکارش می کنی ، نتیجه غایی بالیدن این هشیاری را « روشن ضمیری » می نامند و « روشن ضمیری » قابلیت کامل همه ما انسان هاست . نتیجه جان بخشیدن به این هشیاری ... از میان رفتن منفی گرایی

هر صد سال یک ویروس

نظرتون چیه؟

سال ۱۷۲۰ میلادی طاعون در فرانسه ۱۰۰ هزار نفر را کشت! دقیقاً صد سال بعد ، در سال ۱۸۲۰ نوبت به وبا رسید و خیلی ها را کشت! صد سال بعد در سال ۱۹۲۰ میلادی ، آنفولانزای اسپانیایی تبدیل به یک فاجعه انسانی شد که ۱۰۰ میلیون نفر را کشت! صد سال بعد ، یعنی دقیقاً در ۲۰۲۰ ، کرونا ویروس کل کشورهای جهان را به قرنطینه کشانده است! حالا دوباره برگردید و سال ها ی گفته شده را از اول بخوانید! در بیستمین سال هر قرن ، فاجعه ای ویروسی بار آمده است و هیچکس پاسخی برایش ندارد! اتفاقی که برخی ها را تئوری توطئه را تقویت میکند اینکه ویروسی با حجم یکصد و پنجاه نانومتر کره ای زمین با مساحت بیش از پانصد و پنجاه میلیون کیلومتر مربع را تهدید کند چه معنایی دارد آیا با بیماری واگیر دار واقعی رو به رو شده ایم یا اینکه ساختگی دست بشر است؟

@sibgram

سه تا کلمه مهم اقتصادی

از یکی از اساتید یاد گرفتم میخواهم هدیه بدhem اونایی که گله اقتصادیشون خیلی بالا است. سه کلمه داریم:

برکت رزق نعمت

به ورودی های زندگی میگویند نعمت، به پولی که در میاری ، چیزی که توی خونه ات می آید می گویند نعمت و آنچه که قسمتت می شود و استفاده می کنید میگویند رزق و آنچه که نتیجه می دهد می گویند برکت .. برای مثال: شما دو کیلو سبب خریدین ، اون دو کیلو سبب نعمت خانه ی شما است. از اون دو کیلو سبب یکی از آنها را خوردن شما بود و بقیه اش رزق تو نبود از اون یک عدد سیبی که خوردن ارزی گرفتی و نماز خواندن اون برکت اون سبب بود ، بعضی ها نعمت دارند رزق ندارند ، بعضی ها رزق دارند ، برکت ندارند . به زیادی نعمت می گویند تکاثر مواظب باشید و به زیادی برکت می گویند کوثر ، ... بعضی ها فقط خونه هایشان گنده است تکاثر، (اللهُكَمُ التَّكَاثُرُ) از آن طرف می گوید (إِنَّ أَعْطَيْنَاكَ الْكَوْثُرَ) حالت رو خوب کرد؟ ... میگه از ورودی ها خوشحال نشوید که تکاثر است ، از خروجی ها خوشحال شوید که همان کوثر است ، ثمره ، طرف دو میلیون حقوق میگیره با برکت هست کوثریه طرف بیست میلیون میگیره تکاثری هست فقط نعمت هست ، ... یک نماز خانه ی شش متري توی سر راه ، توی جاده مثلاً تهران مشهد ، کوثریه سه هزار نفر داخل آن نماز خواندن، موقت آن هم پاره بود ، انقدر کوثری بود ولی یک مسجد هست فقط گنده است چهار هزار مترا هست اما به هیچ دردی نمیخورد ، مسجد تکاثری زیاد دیدین شما تکاثری نباش بیچاره ای ، کوثری باش ... خیلی چیزا که توی زندگی ما هست فقط نعمت است حالا بد بخت تر از اون کسی هست که برکتش هیچ رزقی نداره ... خدا نکنه که رزقمن مشکل داشته باشه ، نعمت ها مشکل داشته باشه ، تبدیل به رزق و برکت نمیشه ، می گوید مال حرام هیچ وقت لیاقت برکت ندارد مال حرام می آید توی زندگی اما به برکت تبدیل نمیشه ، هر شغلی هم یک داستانی داره ...

آروشا گلبافان

مسئلولیت پذیری

و بدونی همون اشتباه ها باعث قوی شدنت میشن. برای اینکه اینکار و به خوبی انجام بدی باید تصمیمات درستی را بگیری و تصمیم درست به برنامه ریزی دقیق نیاز داره. در آخر شما این راه و به پایان میرسونی و وقتی به خودت نگاه میکنی به خودت افتخار میکنی چون به تجربه جدیدی دست پیدا کردي ، پیشرفت کردي، به دانش تو اضافه شده و قوی شده ای. پس مسئلولیت پذیری را دست کم نگیرید.

مسئلولیت یعنی ضمانت و تعهد، یعنی مسئلولیت کسی یا کاری به عهده شما هست. هر کدام از ما مسئلولیت هایی متفاوت بنا به شرایط متفاوت بر عهده داریم. وقتی قرار مسئلولیتی و بر عهده بگیریم باید برامون مشخص شده باشه که موضوع کاری چی هست، چه هدفی و دنبال میکنه، چه مقرراتی لازمه و ما چه کاری و باید انجام بدیم. مسئلولیت اصلاً راحت نیست، ممکنه کلی اشتباه کنی یا راه هایی که میری به بن بست بررسه اما نباید بترسی و کنار بکشی باید ادامه بدی

أَعْلَمُ النَّاسِ مَنْ جَمَعَ عِلْمَ النَّاسِ إِلَى عِلْمِهِ.
دَافَقَتِينَ مَرْدَمْ كَسَّ اسْتَكَهْ دَانْشَ دِيَكْرَانَ رَابَهْ دَانْشَ خُودَ بِيَفْزَايدَ.

نهج الفصاحه، ص ۶۹، ح ۳۶۰

صِلَةُ الرَّحْمِ وَ حُسْنُ الْخُلُقِ وَ حُسْنُ الْجَوَارِ يَعْمَرُانِ الدِّيَارَ وَ يَزِيدُ دَانَ فِي الْعُمَارِ.
صله رحم، خوش اخلاقی و خوش همسایگی، شهرها را آباد و عمرها را زیاد من کند.

نهج الفصاحه، ح ۱۸۳۹

سخنان عاذگار

دکتر الهی قمشه‌ای فقط این سه تا کار است که آدم من تواند شاد باشد :

کار خوب بکنید ، کار خوب هم ببینید هریدونه کار خوبی یه مقداری درجه شادی را میبرد بالا همگی هم میدانید کار خوب چیست و نیاز نیست لیست بکنم کار های خوب کارهایی هست که همه دوست داریم انجام بدنهن اگر قول دادند سر و عده ببایند ، اگر پولی قرض کردند کتابی گرفتن سر وقت پس بدهند ، اگر نیازی دارید براتون انجام بدنهن کار خوب هم یعنی بتونه برکتش رو به دیگران برسانید

یکی دیگر این که به دنبال زیبایی بروید همه چیز ها را زیبا کنید و موزون بکنید و از کوک نیوفتید شلخته، کچ و کوله بد قیافه، البته قیافه فقط ظاهر نیست حتی حرف ظاهر زشت هم نزنید قدیم میگفتند حسن تعییر یعنی اگر چیزی میخواهد هم بگید اون زیبا ترش رو بگوئید.

-دانایی @drelahi.ir

خطری که در دنیا ما را تهدید می کند

زندگی را باید اونقدر با کار خوب پر کرد که وقت برای کار بد و فکر بد باقی نماند. خطری که در دنیا ما را تهدید می کند بیکاری و بی برنامگی است، برای اینکه این اصلاً با انسان سازگاری ندارد ، همین جا است که یک باگچه ای پیدا کنید ، بکنید فردا پرس کنید ، مهم اینه که شما درگیر بشید و مشغول بشید ، فرزند دارید ، خانواده دارید ، برنامه بچینید بروید روزاتون و شباتون رو پر کنید چون بد ترین کار دنیا یه اعتیاد است که بد ترین اعتیاد جهان است ، و اون اعتیاد به خیال کردن و خیال کردن و به حساب فکر کردن گذاشتن ؛ و بعد هم از تو ش داستان های عجیب و غریب درآوردن که هر روز به یک صورتی موضوع رو برای خودش آدم تجزیه و تحلیل کند و به حساب خودش کشفیاتی بکنه در حالی که واقعیت مسأله ینه که موضوع روشنیه ، روشنیه .. زندگیتون رو پر کنید با کار خوب ، با ورزشتون ، با ارتباطاتتون با بجهه هاتون ، هیچ شی روتا خسته نشیدید به تختخواب نرید که بشینید اونجا که خیال کنید .

Dr_holakuee

خوشبینی

فرد خوشبین میداند که در دنیا نقائص و بدی های زیادی هم وجود دارد ولی تأکیدش روی بخش خوش و سالم زندگیه ولی فرد بدین فکر میکند فرد خوشبین احمقیه که گمان میکند دنیا بی نقص است و هیچ مشکلی تو ش نیست، بنابراین تمام تأکیدش روی بدی ها است. بنابراین فرد خوشبین فرد ساده لوحی نیست، که در یک دنیای ذهنی زندگی کند و در یک فضای هذیان زده فکر کند آسمان زیبا است، سنگ فرش خیابون ها از طلا است و... اگر تو حالت خوب نیست، تو میریضی، نه با این نگاه که ممکنه تو دنیا واقعا ناخوبی هایی هم وجود داشته باشه حرکت می کند ولی تأکیدش رو جنبه های مثبت توانایی خودش ارتباطاتش و دنیایی که تو ش زندگی میکند.

Movafagheyat_namahdood

در را بست.

صدای مرد را شنید که گفت: شام چی داریم؟ روی لبه تخت نشست. صدای پرنده ای را پشت پنجره شنید... توی تاریکی اتاق، پرده را آرام کtar زد و متوجه دو پرنده شد. کیسه را آورد. پنجره را که باز کرد پرنده ها پریدند... خواست پنجره را بینده اما لحظه ای درنگ کردا بعد کیسه را باز کرد و به آرامی اضطراب ها و دلتگی هایش را ریخت روی لبه پنجره. پنجره را بست اما نه تا به آخر.

صدای مرد را شنید: من برج ظهری رو گرم می کنم یه تخم مرغ هم می زنم تنگش... تو نمی خوری؟ در را قفل کرد و روی تخت دراز کشید. نسیمی از کtar پنجره داخل شد و روی صورتش و موهاش نشست... بدنش مورمور شد... در این لحظه و شاید هم کمی بعدتر، صدای نک زدن پرنده ها را شنید...

زن به روی خودش نیاورد.

مرد: چرا همیشه نصفه نیمه ای؟!

زن داشت اضطراب این ماه های گذشته را جمع

می کرد تو کیسه ای تا بگذارد لب پنجره!

مرد: این موقع شب؟... پرنده ها که خوان!

دست هایش روی گره کیسه ماند! مرد را حتی

نگاه هم نکرد که دوباره... شروع کند تا صحیح و راجی

کردن!

مرد: تا حالا کی رو دیدی که با فرار مشکلش رو

حل کنه؟!

زن با خودش فکر کرد دیگر حتی جایی هم ندارد

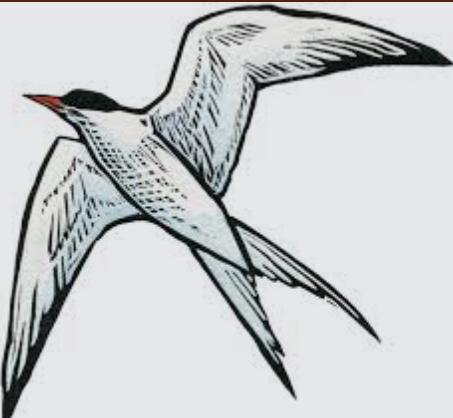
که برود... و می دانست که این اضطراب ها در کtar

این مرد و راج می تواند او را در این قرنطینه دفن

کند.

مرد: کیسه رو بده من درستش کنم!

کیسه را از دست مرد درآورد و رفت اتاق خواب و

پرنده ها

ناصر پویش

دل نوشته

نسرین رضائی نیا

حس خوب قدم زدن در تو

دل عجیب هواست را کرده، نمیدانم این همه دلتگی طبیعی هست یا نه؟ وقتی به تو فکر میکنم ناخودآگاه چشمانت برق خاصی میزند، لپ هایم از خوشحال گل می اندازد و لبخند ملیحی روی لب هایم نقش میبنند، تو را در عمیق ترین و غیر قابل دسترس ترین بخش قلب و مغزمن پنهان کرده ام که مبادا دست کسی به تو برسد، من هنوز در خیالم و در تنهایی هایم با تو زندگی میکنم، مژووت میکنم سطر به سطر، نمیدانم در تو دنبال چه میگردم، شاید خودم را در تا جا گذاشته ام، و در خلوتم تو را زیرو رو میکنم تا خودم را پیدا کنم، ولی از تو چه پنهان که حس خوب قدم زدن در تو غیر قابل وصف است، خاطرات شیرین کودکی چه خوب در من پنهان شده ای.....

غبار خاطره ها

ها رو به تاریکی می رفت، راه طولانی رو طی کرده بودم، بار زیادی روی شونه هام سنگینی میکرد، تنها بودم و خسته، خیلی وقت بود که داشتم راه می رفتم و پاهام دیگه رمق ادامه دادن نداشت، دیگه وقتی رسیده بود، یه گوشه ای دنج پیدا کردم و همه رو زمین گذاشت، چه قدر سبک شدم، با ترس تو تاریکی یه نگاه بهشون انداختم، بیاورم نمی شد، یعنی من تو این همه مدت تونسته بودم این ها رو با خودم تا اینجا بکشونم و بیارم!؟ تحمل این همه سنگینی از من بعید بود! لحظه ای صبر کردم، دوباره زیر چشمی نگاهی بهشون انداختم که مطمئن بشم، آره واقعی بودن و کنه، تصمیممو گرفته بودم، دیگه نمیخواستم دنبال خودم بکشونمشون این طرف و اون طرف، دیگه فرقی نمی کرد که خوب بودن یا بد، تلخ بودن یا شیرین، وقتی بود سبک بشم، وقتی رسیده بود که فراموش بشن همین گوشه ای دنج، باید سبک میشدن شونه هام از غبار تمام خاطره ها .....

ماهnamه جلا :: نیاز اندیشه (۹)

ثبت و انتقال تجربه‌ها برای هم‌فکری، همدلی و همراهی نسل‌ها

سنجش زمان

آزمایش استدلالی اگر این معادله یا معادله فاقد زمان مشابه درست از آب دربیاید، آیا این به معنای آن است که در ابتدایی ترین سطح زمان اصلاً وجود ندارد؟ آیا زمان تنها نوعی وهم است که زاییده محدودیت‌هایی است که در درک جهان داریم؟ ما هنوز نمی‌دانیم، اما شاید این روش برای تفکر درباره آن اشتباه باشد. به جای پرسیدن آنکه آیا زمان به عنوان یک خاصیت بنیادی وجود دارد یا نه، شاید آن یک خاصیت نوادرسته باشد.

خصوص نوادرسته چیزهایی هستند که به صورت قسمت‌های مجزای یک مجموعه وجود ندارد اما در یک مجموعه به صورت منسجم موجود هستند. هر مولکول آب یک جزء و مدل ندارد، بلکه کل اقیانوس جزر و مد دارد.

یک فیلم در زمان توسط رشته تصاویر ساکن خلق می‌شود تا یک جریان متغیر و مستمر بین آنها ایجاد شود. وقتی این تصاویر را با سرعت ورق بزنیم، ذهن ما گذر زمان را از این رشته تصاویر درک می‌کند. هیچ کدام از صحنه‌های فیلم به تنها یابع است تغییر گذر زمان نمی‌شوند یا حاوی آن نیستند، بلکه این خاصیتی است که در نتیجه روش به دنبال هم آمدن هر قطعه بوجود می‌آید. حرکت واقعی است، در عین حال هم یک توهم. آیا فیزیک زمان هم به نوعی یک وهم مشابه است؟

فیزیکدان‌ها همچنان در حال بررسی این پرسش‌هایی دیگر هستند، بنابراین از توضیح کامل آن دور هستیم. حدائق در این لحظه.

وقتی یک قطره از رنگ خوارکی در یک لیوان آب می‌افتد، طبیعتاً می‌دانیم که رنگ از قطره پخش می‌شود و در نهایت لیوان را پر می‌کند. بر عکس این اتفاق را تصور کنید. اینجا، زمان وارونه طی خواهد شد. ما در عالمی زندگی می‌کنیم که در آن رنگ خوارکی در آب پخش می‌شود نه جهانی که در آن ذرات رنگ خوارکی با هم جمع شوند. در فیزیک این اتفاق با عنوان قانون دوم ترمودینامیک توصیف می‌شود که می‌گوید سیستم‌ها در طول زمان بی‌نظمی یا انتروپی دریافت می‌کنند. سیستم‌ها در جهان ما از نظم به بی‌نظمی انتقال می‌یابند، و این خاصیت جهان است که مسیر بردار زمان را تعریف می‌کند.

بنابراین اگر زمان این چنین خاصیت بنیادی است باید در بنیادی ترین معادلات ما که عالم را توصیف می‌کند وجود داشته باشد، درست است؟ در حال حاضر دو معادله داریم که فیزیک را کنترل می‌کند. نسبیت سپری نمی‌شود، مثلاً برای کسانی که با سرعت نزدیک به سرعت نور حرکت می‌کنند یا در حال چرخیدن به دور یک ابر سیاه‌چاله هستند. اینشتین انعطاف‌پذیری زمان را با ترکیب آن با فضا حل کرد تا فضازمان را تعریف کند، که می‌تواند خم شود اما به روشنی پایدار و قابل پیش‌بینی رفتار می‌کند.

نظریه اینشتین ظاهرًاً تایید می‌کند که زمان در ساختار عالم تنیده شده است. اما پرسش بزرگی وجود دارد که این نظریه نتوانسته آن را پاسخ دهد: چرا ما می‌توانیم در فضا در هر مسیری حرکت کنیم اما در زمان تنها در یک مسیر؟ صرف نظر از اینکه چه می‌کنیم، گذشته همیشه پشت سر ماست. به این بردار زمان می‌گویند.

زخم‌های رادرآغوش بگیر

پرسنل فصیح

روانشناس تربیتی - درمانگر رویکرد درمان مبتنی بر شفقت

همه ما انسان‌ها در طی زندگی زخمهای عمیق خورده‌ایم، گاهی این زخمهای از پدر و مادر و عزیزان بسیار نزدیک و گاه از دوستان و آشنایان بوده است. هر چه رابطه عاطفی با فرد زخم‌زننده نزدیکتر باشد، ما نیز جراحت عمیق‌تر و دردناک‌تری برداشته‌ایم. هر کس راهکاری برای برخورد با این زخمهای دارد؛ بعضی آنها را در عمق وجود پنهان می‌کنند و نه خود برایشان کاری انجام می‌دهند و نه اجازه می‌دهند دیگری از وجود آنها باخبر شود؛ عدهای از زخمهایشان فرار می‌کنند انگار که اصلاً وجود ندارند و آنوقت مرتباً از خود و یا افراد آگاه می‌پرسند چرا حالشان خوب نمی‌شود؛ برخی زخمهایشان را می‌شناسند و هر روز نمکی تازه بر آنها می‌زنند، چرا که فکر می‌کنند زندگی همین است و آنها فردی ارزشمند نیستند؛ اما تعادلی برخلاف دیگران عمل می‌کنند، درون خود را جستجو می‌کنند، زخمهای کهنه را در معرض هوای تازه، نور خورشید و آدمهای امن موردعتماد قرار می‌دهند تا مورد مراقبت و کمک قرار بگیرند و شفا پیدا کنند.

شفقت به خود یکی از راهکارهایی است که به افراد کمک می‌کند تا به جای سرزنش و خودمحکوم‌گری، با خود همدلی کرده و با ایجاد ملایمت و مهرباني، با شجاعت قدم در راه شناخت ترس‌ها برداشته و با در آغوش کشیدن آنها با تمام توان و قوا، اقدامی در جهت کاهش احساسات دردناک کرده و مرحومی بر رنج‌های عمیق عاطفی بگذارند.

شفقت به معنی توجه به درد و رنج خود و دیگران با روحیه ای مهربان و دلسوز و همچنین میل حقیقی به کمک کردن، بخشیدن و حمایت کردن است. شفقت احترام و حمایت همراه با مهرباني، توجه مثبت و عشق بدون قید و شرط نسبت به خود و دیگری است. در واقع شفقت به خود باعث کاهش استرس و آرامش ذهن فرد و پذیرش فعال و صبورانه احساسات سخت می‌شود و شفقت به خود نیز به مراقبت و درک و همدلی با خویشتن به جای اتخاذ دیدگاه سخت‌گیرانه و منتقدانه نسبت به خود اشاره دارد.

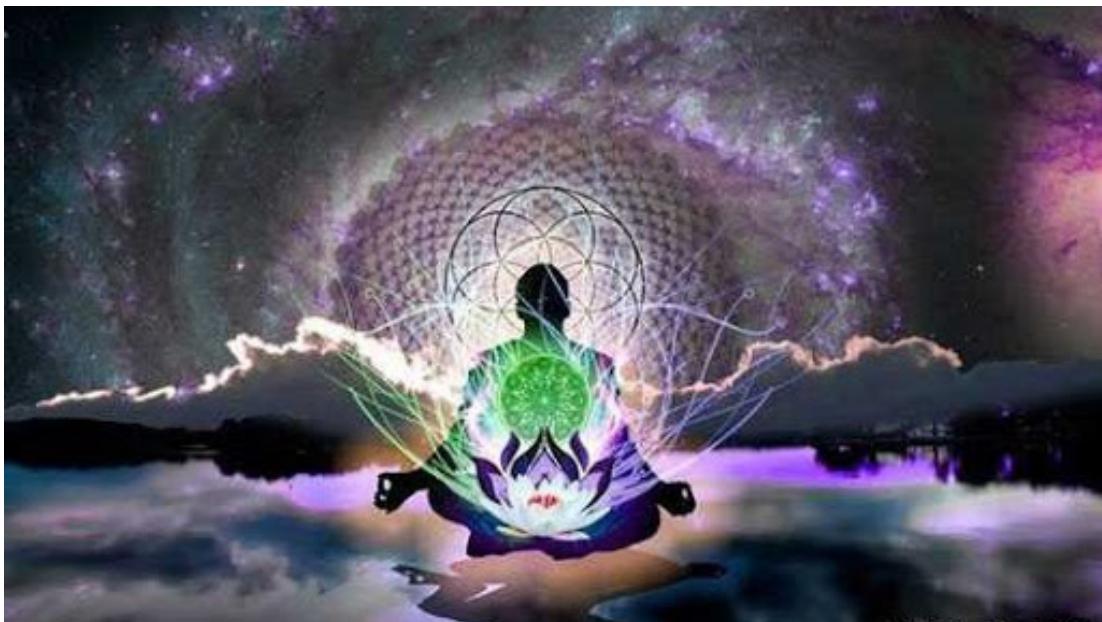
برای پرورش خود مشفق تمرین زیر را می‌توانید هر روز انجام دهید و از نتایج درخشنان آن بهره‌مند شوید:
بر روی یک صندلی بنشینید. چشمانتان را ببندید و چند نفس عمیق بکشید. هنگامی که احساس کردید آرام هستید زمانی را به خاطر آورید که مشکلی داشتید و فردی با مهرباني، همدلی و بدون قضاوت به حرfovای شما گوش می‌کرده، اگر خودتان این تجربه را نسبت به فرد دیگری داشته‌اید آن را تجسم نمایید.

لحن صدا، کلمات آرامش‌بخش و دلگرم‌کننده، حالت چهره و بدن و نگاه همراه با شفقت را به یاد بیاورید. حالا، خود مضطرب، خود ترسیده و یا خود زخمی تان را رو به رویتان تصور کنید که احساسات دردناک و رنجی که کشیده است را برایتان بازگو می‌نمایید. مانند تجربه‌ی قبلی که داشتید، سعی کنید تا با بخش آسیب‌دیده‌تان همدلی و شفقت کنید. با نرمی و مهرباني با احساسات خود همراه شوید و هر جا دچار اضطراب شدید، کافیست حواس‌تان را به تتفستان را به تتفستان بیاورید، چند نفس عمیق بکشید و بعد دوباره ادامه دهید. نکته مهم در این تکنیک اینست که نباید روی احساس اضطراب و یا خودانتقادگری تمرکز کنید، بلکه تمرکز شما بر روی وضعیت مشفقاتهای است که برای خودتان به ارمغان آورده‌اید.

خوب به حرfovای بخش آسیب‌دیده‌تان گوش دهید، اگر جایی شروع به سرزنش و محکوم کردن شما کرد و یا حرfovای غیرمنصفانه‌ای زد، در کمال مهرباني و آرامش، قاطعانه به او یادآور شوید که در آن زمان شما بهترین تصمیم را گرفته‌اید حتاً اگر اشتباه بوده باشد، زخمی که دیگران بر شما زده‌اند تقصیر شما نبوده اما الان در صدد هستید تا به خودتان کمک کنید از آن روزها و رفتارها گذشته و نسبت به آفرینش حال بهتر برای خود متعهدانه رفتار کنید. در بیان تمرین، کاری که به شما کمک می‌کند تا احساس آرامش و مهروزی بیشتری نسبت به خود داشته باشید را انجام دهید، خود را محکم در آغوش بگیرید، نوازش کنید و به خود این اطمینان را بدھید که همیشه و در هر شرایطی کنار خودتان هستید و با هم از پس مشکلات و شرایط سخت برمی‌آید، سپس چشمانتان را باز کنید. تمرین هر روزه این تکنیک، ذهن ما را تبدیل به ذهنی مشفق کرده و معجزه‌ای حقیقی در ارتباط ما با خود و در قدم بعدی با دیگران رخ خواهد داد.

ماهنامه جلا :: نیاز اندیشه (۹۰)

ثبت و انتقال تجربه‌ها برای همکاری، همدلی و همراهی نسل‌ها

مروزی بر نحله‌ها و گرایش‌های معنوی جدید

خلاصه و برداشتی از مطالعه علیرضا دوستدار با عنوان معنویت‌های جدید در ایران

طبیعت‌پرستی و بعض‌ا جادوگری غربی زندن. اتفاقاً علاقه به تصوف اسلامی هم در غرب در این زمان رشد قابل توجهی داشت. در این میان التقاط و تلفیق بسیار زیادی هم اتفاق افتاد و اقسام بسیاری از نحله‌های جدید دینی و معنوی خلق شد. بعد از دهه‌های ۷۰ و ۸۰ میلادی، به تدریج این روند در غرب پابداش و تا آن جایگاهی کم و بیش حاشیه‌ای ولی ثابت برای خود حفظ کرده است. در کتابفروشی‌ها، کتب مربوط به معنویت و عرفان عصر جدیدی وجود دارد؛ کلاس‌های معنوی از گونه‌ای که در ایران در سال‌های اخیر رشد کرده به وفور یافت می‌شود؛ دکان‌های فالگیری مختلف به طور رسمی و علمی فعالیت می‌کنند؛ و انواع مختلف درمان‌های جایگزین از هاله و انرژی درمانی گرفته تا طب سوزنی و طب فشاری و ماساژ شیاتسو ارائه می‌شود و مشتریان خود را، اکثرًا بین همان طبقه متوسط و مرفه جامعه، دارند.

اما اگر موج اصلی عرفان عصر جدیدی در غرب بین بیست تا سی سال پیش گذشته باشد، در ایران این موج تازه از حدود بیست سال پیش راه افتاده و همچنان روندی رو به رشد دارد. این نکته حائز اهمیت است که حتی عرفان هندویی و بودایی هم نه مستقیماً از شرق، که از در ترجمه‌غربی وارد ایران شده است. بعض‌ا کسانی که مروج این نحله‌ها هستند با استادی در اروپا یا آمریکا تجربه‌ای داشته‌اند و بعداً به ایران آمده‌اند و خود استاد شده‌اند.

در ایران هم مانند غرب، مشتریان معنویت عصر جدیدی غالباً از بین طبقه متوسط و مرفه جامعه هستند. شاهد اصلی این موضوع این است که اگر کسی بخواهد به این عرفان‌ها یا معنویت‌ها بپردازد،

آن چیزی که به عنوان عرفان «عصر جدیدی» در غرب مطرح است، داغترین و پرطری‌دارترین دوره‌اش را در دهه‌های ۷۰ و ۸۰ میلادی در آمریکا و اروپا و در میان قشر متوسط و مرفه جامعه گذرانده است. افزایش شدید اقبال مردم به جریان‌های عرفانی و معنوی جدید در آمریکا از تبعات حرکت فرهنگی «معایر» یا «مخالف» با فرهنگ و ارزش‌های مسلط جامعه آمریکایی در زمان جنگ ویتنام بود (این حرکت را در آمریکا به عنوان counterculture دهه شصت می‌شناسند). جوانان خسته از جنگ‌طلبی، خونریزی، و سلطه‌طلبی سیاسی و اقتصادی آمریکا در جهان و نابرابری‌های اجتماعی، نژادی، و جنسیتی در خود جامعه آمریکایی، بر ارزش‌های نسل قبلی جامعه خود شوریدند و روی به تجربیات فرهنگی، اجتماعی و معنوی جدید آوردند. در کنار تجربیات جدید در زندگی جمعی و تولید اشکال جدید هنر و موسیقی، اقبال به معنویت در زندگی، به شکلی غیر جزئی و خارج از چهارچوب‌های متدالو و رسمی دینی، افزایش یافت. افراد بسیاری در این زمان به دنبال کشف و تبیین و ترویج انواع و اقسام معنویتی که در غرب غیرمتدالو بود رفته‌اند. جمع کشیری به دنبال عرفان هندویی و بودائی رفند و حتی بسیاری از آن‌ها دست به سفرهای زیارت‌گونه به کشورها و مناطق هندو و بودایی مثل هندوستان و نپال و قبت زندن، تا به زعم خود اصل این عرفان‌ها را تجربه کنند. دیگران در صدد کشف جریان‌های عرفانی و اسراری قدیمی در خود مسیحیت و یهودیت برآمدند. گروهی سعی کردند از سنن معنوی و عارفانه جوامع بومی آمریکایی درس بگیرند. و دسته‌ای هم دست به احیای سنت‌های قدیمی

ماهنا�ه جلا :: نیاز اندیشه (۶۹)

ثبت و انتقال تجربه های همگرایی، همدلی و همراهی نسل ها

جدیدی به طور خیلی خاص این امور را هدف قرار می دهند و تا حد زیادی هم موفق می شوند. درست است که مذهب و معنویت رسمی هم برای «آرامش» می تواند پاسخ داشته باشد و ظرفیت تولید راه حل های موثر و خلاقانه را دارد – این آیه قرآن کریم را همه می دانند که «الا بذكر الله تطمئن القلوب». اما این که موضوع آرامش تبدیل به یک دغدغه اصلی و جدی دینی شود، به شکلی که در جریان های معنوی جدید می بینیم وجود نداشته است. خیلی مهم است که دقت کنیم که در کلاس هایی که مباحث معنوی عصر جدیدی را ترویج می کنند، رسیدن به آرامش و نوعی درمان جمعی در اثر حضور در کلاس ها و گردهم آیی های معنوی بسیار مهم تر از دریافت های جهان بینانه خاص (احتمالاً در تضاد با جهان بینی متداول اسلامی -شیعی) است. نقطه مشترک شرکت کنندگان این است که همگی می خواهند در زندگی به آرامش برسند: همه می خواهند که عصباتی نشوند، با همسرشان درست رفتار کنند، وقتی فرزندشان سخنان را نپذیرفت ناراحت نشوند، اگر در کنکور قبول نشدن و اگر به پول نرسیدند، زندگی شان به هم نریزد. وقتی این عده در جایی، در کلاسی، جلسه ای، یا همایشی، دور هم جمع می شوند، از طرفی از استاد خود می آموزند که چگونه بر خود و امور خود مسلط شوند و به آرامش برسند، از طرف دیگر با یکدیگر صحبت می کنند، از تجربیات یکدیگر آگاه می شوند، به طور جمعی دعا و نیایش می کنند، و نهایتاً در نوعی درمان جمعی، که درمانی روانی و معنوی است، شریک می شوند.

در سال های اخیر افراد دیگر هم بوده اند که به طور جدی و تخصصی به مساله آرامش و سلامت روان پرداخته اند: این ها روان پژوهشکان و مشاوران ما هستند که علم و حرفة شان در ایران در دهه های اخیر گسترش بسیاری یافته است. دولت، و به خصوص صدا و سیما، در ترویج روان پژوهشکی و مشاوره نقش مهمی داشته و این گسترش منجر به شکل گیری حوزه «آرامش روان» به عنوان حوزه ای تخصصی و حرفة ای، و تا حدودی هم تجاری، شده است. در میان مردم هم، به خصوص در شهرها، می بینیم که مراجعه به روان پژوهشک و مشاور کم جا افتاده است و البته در مقابل آن نقش خانواده و دوست و همکار در رفع ناراحتی و مشکلات روزمره دارد کم رنگ تر می شود. این هم از نتایج زندگی صنعتی و کالایی شده شهری است که افراد حتی برای رفع ناراحتی های روحی و روانی ساده هم کم دیگر حاضر نیستند برای یکدیگر وقت بگذرانند، و در عوض انتظار این است که درمان نزد متخصصی انجام شود که در قبال کار خود مزد دریافت می کند. در کشورهای غربی سال هاست این مساله جا افتاده، و در ایران هم به نظر می رسد که حرکت به این سو باشد. ظهور و رواج درمان گری های معنوی و نامتعارف جمعی در چنین فضایی رخ داده، و جالب است که درمان گران معنوی گاهی به طور خیلی خاص کار خود را در روابط با روان پژوهشکی و مشاوره متداول می بینند.

دغدغه دیگری که مختص زندگی شهری، به خصوص در جوامع صنعتی و اقتصادهای سرمایه داری است، نگرانی در مورد «رشد» یا «بهبود» شخصی است، که در ایران معمولاً با عنوان «موفقیت» شناخته می شود. در غرب بحث موفقیت در کنار معنویت عصر جدیدی تبدیل به یک صنعت انتشار ای، رسانه ای، و آموزشی به ادامه در صفحه بعد

باید پول خرج کند. همان گونه که در غرب این گونه معنویت ها کالایی است، در ایران هم کاملاً کالایی شده است. برای مثال فرد شرکت کننده در یک کلاس معنوی باید برای ثبت نام برای چهار جلسه یک ساعت تا یک ساعت و نیمه، ... توان خرج کند. بعد از اتمام کلاس، بسیاری از شرکت کننده ها سی دی های سخنرانی استاد را به مبلغی خریداری می کنند. در بعضی کلاس ها همچنین کتاب هایی به همراه کالاهای دیگر مانند عود، وسائل موسیقی، و کریستال و سنگ و تسبیح برای فروش موجودند. در پاره ای موارد هم ممکن است یک سری خدمات مانند تشخیص بیماری یا درمان یا فال گیری برای فرد انجام بشود که در ازیش معمولاً پول مطالبه می شود. بنابراین فردی که داخل یک جریان معنوی این چنینی می شود معمولاً با انواع و اقسام مخارج روپرست و باید توانایی مالی تقبل آن را داشته باشد.

اگر به موضوع کالایی شدن معنویت با رویکرد مردم شناختی نگاه کنیم، لاجرم باید به این امر بپردازیم که امروزه برای شهربنشینان ما کمتر بخشی از زندگی باقی مانده که کالایی نشده باشد و از منطق خرید و فروش و ملاحظات بازار به دور مانده باشد. تفريح ما کالایی است. آموزش ما کالایی است (کافی است نگاهی به کلاس های خصوصی و کنکور بیانداریم). سلامت ما کالایی است (آیا درمانگری ما تبدیل به نوعی سوداگری نشده؟). آرایش و زیبایی کالایی است. بدن افراد هم، به تبع سلامت و زیبایی، کالایی شده. بنابراین خیلی عجیب نیست که معنویت هم تبدیل به امری کالایی شود.

اگر کالایی شدن زندگی شهری معنویت متناظر خود را در عرفان عصر جدیدی یافته، بعضی دغدغه های شهربنشینی هم در این اشکال معنویت پاسخ خود را می بینند. اساتید و نویسنده گان معنویت های نوین به خوبی بعضی از این دغدغه ها و تشاوش را تشخیص داده اند و در صدد تجویز راه حل مناسب برآمده اند. کلی ترین شکل این دغدغه ها موضوع تشویش یا ناآرامی به شکل عام است. آرامش روحی و روانی برای ساکنان شهری مثل تهران یک مساله روزانه و دائمی است. ترافیک و آلودگی هوا روی روان هر کسی که پا بیرون خانه می گذارد سنگینی می کند. به علاوه، هر کسی سهم خود را از مشکلات و نگرانی های مالی، درگیری های کاری، و دعواهای خانوادگی دارد که در شرایط مشکل اقتصادی تشدید هم می شوند. در بین کلاس های معنوی جدید، بحث «آرامش» معمولاً از موضوعات اصلی است. نویسنده گان و اساتید معنویت عصر

ماهnamه جلا :: نیاز اندیشه (۹)

ثبت و انتقال تجربه های برای همکاری، همدلی و همراهی نسل ها

ادامه از صفحه قبل

نام صنعت «خودیاری» (Self help) شده است. صنعت خودیاری در ایران هم راه افتاده و به نظر می رسد صنعتی بسیار موفق و پر منفعت باشد. محصول اصلی این صنعت، به ادعای سوداگران آن، افراد «موفق» است. اما موفقیت یعنی چه؟ در فرهنگ سرمایه سالار، موفق بودن یعنی توانایی تولید پول برای چرخاندن چرخهای اقتصاد سرمایه داری. آن چه صنعت موفقیت تبلیغ می کند همین موفقیت به معنای کسب ثروت است. اگر هم مسائل دیگر مانند توانایی فائق شدن بر مشکلات زندگی، توانایی اداره زندگی شخصی و خانوادگی، و کسب «مهارت های اجتماعی» داخل موضوع می شوند، همگی در خدمت هدف غایی تولید پول هستند. صنعت موفقیت نگاهی بسیار فردگرا به اجتماع دارد؛ فردی که قرار است موفق شود نیازها و قابلیت هایی دارد که باید فارغ از وجود خانوادگی، اجتماعی، و مذهبی او کشف و تقویت شود تا نهایتاً وی تبدیل به فردی «موثر» و پول ساز شود. قهرمانان و اسطوره های صنعت موفقیت، آن ها که آمال و آرزو های طالبان موفقیت را در خود جمع کرده اند، سرمایه داران جامعه هستند که به ادعای ایدئولوژی صنعت موفقیت و نظام سرمایه داری حامی آن با تلاش شخصی و صرفما بر توانایی ها و قابلیت های خود به قله ثروت رسیده اند. همین ایدئولوژی در تربیت افرادی که خود را ناموفق می دانند و طالب موفقیت هستند آموزش داده می شود: دلیل عدم موفقیت عدم اراده و تلاش فردی است، نه وجود بی عدالتی و سیع اجتماعی، و نه سلطه ارزش های نادرست و مخرب جامعه سرمایه سالار.

کلاس هایی که برای ترویج معنویت های نوین فعالیت می کنند عموماً نگاهی مشابه به توانایی ها، قدرت ها، و مسوولیت های افراد دارند، و ارزش هایی مانند آن چه در صنعت موفقیت تبلیغ می شود رواج می دهند. گاهی اوقات موضوع جالبی که ضمیمه این دیدگاه می شود این باور است که با تمرین ها و ریاضت های روحی، فرد ممکن است به قدرت هایی موفق طبیعی مانند شفاده هی، چشم بزرگی، و طی الارض دست یابد. در ادبیات عرفانی ما پاره ای از بحث های مرتبط با قدرت های خارق العاده، عموماً تحت عنوان کرامات، وجود دارد. ولی تغییر و تحول جالبی که در معنویت جدید رخداده است این است که به جای این که قدرت های مافق طبیعی موهبتی از جانب خدا باشند که در پس تمرین های روحی برای نابودی نفسانیت و منیت به انسان داده می شوند، تبدیل به توانایی های شده اند که مانند هر فن و تکنیکی با تمرین های مناسب به دست می آیند. مرز کرامات و جادوگری دیگر خیلی واضح نیست. در کسب این قدرت ها نه تنها نیازی به نابودی منیت و نفسانیت نیست، بلکه دقیقاً همین منیت و نفسانیت است که او را به طلب این قدرت ها تشنه می کند. باز جالب این که مروجان این جریان های معنوی گاه از ادبیات عرفانی برای تبیین این موضوع استفاده می کنند و، مثلاً، با انتخاب یک بیت از مولوی که نظریه پرداز فنا و نابودی در ذات خداست، او را تبدیل به نظریه پرداز تقویت فردیت و تمناهای دنیوی می کنند.

ادامه دارد.....

به پیشنهاد دوست عزیزم جناب آقای علی صفائی به مانند روش گذشته نشریات، بخشی را با عنوان پاورقی در هر شماره به درج فیلم نامه داشتای اختصاص می دهیم. امید که علاقمندان بتوانند بهره آموزشی و هنری از این بخش داشته باشند. ایشان محبت کردن و برای شروع، فیلم نامه ارزشمند خودشان با عنوان رهایی را در اختیار ماهنامه گذاشتند. بدون شک کلید حقوق مربوط برای نویسنده کان محفوظ خواهد بود. علاقمندان می توانند این فیلم نامه را در چند شماره ماهنامه دنبال نمایند.

رهایی

فیلم نامه بلند سینمایی

تحریر دوم :: عسل ارباب زاده :: علی صفائی

دوربین از فراز بام های خانه ای آجری سیمانی و درخت های زرد پاییزی به آهستگی بالا می آید و آهسته به سوی خانه لوکس و مدرن مقابله حرکتی نرم و آهسته دارد.

خانه ای که نه سازبا معماری کلاسیک، اما مدرن دکتر صدر از بیرون و محوطه حیاط و استخر و درخت های کاج کهن سال ، دوربین به نرمی و در ادامه حرکت قبل به آهستگی وارد خانه می شود . داخلي . روز . ادامه

درون آشپزخانه گلی خانم - مستخدم قدیمی و خانوادگی - در حال آمامده کردن میز صحابه

با ورود دکتر صدر گلی خانم سلام خشک و سردی تحويل میدهد و دکتر پاسخش را با تکان دادن سر انجام میدهد

دکتر صدر: آب جوش؟

گلی : بله آقا ، نون تازه گرفتم

دکتر مشغول چک کردن موبایلش - گلی نسکافه درست می کند ...

برش می خورد :

درب اتاقی آهسته باز می شود . نیم رخ رها از نیمه درب نیمه باز - رها مشغول گوش کردن گفتگوی آشپزخانه

درون آشپزخانه دکتر قهقهه اش را با کمی پنیر و گردو هول هولکی می خورد و با عجله قصد رفتن دارد که گلی کیفی را به او میرساند .

دکتر : مرسى گلی خانم

گلی : به سلامت ، به سلامت

ماهnamه جلا :: نیاز اندیشه (۶)

ثبت و انتقال تجربه های هم‌فکری، همدلی و همراهی نسل‌ها

رها بر میگردد و نگاهی از سر تعجب به گلی میکند . گلی که حواسش نیست از اتاق خارج میشود و زیر لب غر میزند : باز هیچی نخورد ... شدی مثل نی قلیوون صدای رها از اتفاقش : من کار دارم . بعدش میرم کمی خرید... گلی : نهار میای ؟ رها : فکر نکنم برش میخورد به پارکینگ خانه . درون ماشین کوپه‌ی رها استارت زده میشود و چند تا گاز پی در بی درب اتوماتیک عمارت باز میشود و سواری کوپه‌لوکس رها خارج میشود . صدای موسیقی کلاسیک با صدای بلند شنیده میشود خیابانها . روز . خارجی مجموعه تصاویر از سواری رها در خیابانهای ابری و نیمه بارون زده شهر برش میخورد به ورودی یک برج مسکونی . سواری رها وارد میشود . نگهبان با اشاره دست و سر سلام میکند و صدای تک بوق کوچک پاسخ آن سلام . نمای عمومی برج از فاصله ای دور تر برش میخورد به درب آسانسور که باز میشود و رها از آن خارج میشود . بعد درب ورودی آپارتمان که با کلید رها باز میشود روز . داخلی . مطب دکتر صدر دکتر صدر وارد مطب شخصی اش میشود ، منشی او در حالی که ابروهایش را بالا می‌اندازد از او استقبال میکند . دکتر سرد و بخ و بی تفاوت کیفش را به روی کاتاپه می‌اندازد . منشی : با کنایه ، رسیدن به خیر . سلام علیکم آقای دکتر برش میخورد به : دفتر کاری رها . روز . داخلی رها وارد شده و کیف و پالتویش را آویزان میکند . به طرف آشپزخانه میرود و سماور را روشن میکند . بعد به سمت

با صدای بسته شدن درب خروجی عمارت ، رها از اتاق بیرون آمده و خودش را به دستشویی میرساند انواع صدایهای دشستشوی و مسوک زدن همراه است با تیتراژ و عنوانبندی فیلم برش میخورد به آشپزخانه و شستشوی فنجان قهوه خوری دکتر توسط گلی خانم از نمای لیوان تمیز شده به سوی چهره رها که وارد کادر تصویر میشود .

رها : گلی جون رفت ؟ گلی : نون تازه گرفتم . با گردو بخور رها : اول قهوه ام را بخورم ؟ گلی : اشتلهات رو کور میکنه یه لقمه از اون نون تازه و گردو بذار دهنت ، شدی یه پوک استخون گلی مشغول لقمه گرفتن میشود و رها پاهایش را به طرف شکمش جمع میکند روی صندلی گلی خانم : باز که چشات سرخه ؟ نخوابیدی ؟ رها : چی ؟ چی گفتین گلی جان ؟ گلی - با خودش - : هنوز خوابی ؟ رها دستش را روی پیشانیش میکشد و زیر لب میگوید رها : مگه میشه خوابید ؟ گلی قهوه برای رها درست میکند و فنجان را روی میز میگذارد رها : فکر نمیکنی امروز دیر تر از همیشه رفت ؟ گلی : لابد بیکار بوده . صدای زنگ تلفن رها بدنبال گوشی میگردد و از آشپزخانه خارج میشود رها : کجا س این گوشی ؟ گلی : وا ؟؟؟ گلی لقمه نان و گردو را به همراه فنجان قهوه درون سینی میگذارد و بلا فاصله بدنبال رها به سمت اتاق خوابش میرود درون اتاق خواب رها . ادامه رها گوشی را برداشته و مشغول صحبت رها : سلام ، تویی؟ . چند سالشه ؟ باشه بیارش . منم خودم رو میرسونم اگه من دیر کردم خودت که کلید داری دیگه؟ ببرشون بالا تا من برسم .

گلی خانم سینی را روی تخت رها گذاشته و لقمه را به سوی او گرفته و به اصرار ذره ذره در دهانش میگذارد . رها در حال گوش کردن پس میزند . رها : خوبه . من خودم از اول باهاش کار کنم بهتره . باشه ... خب دیگه خیابان . روز . خارجی دکتر صدر در اتومبیل لوکس و شاسی بلندش در حال گوش کردن موسیقی های لوس آجلسی . درون خانه . روز . داخلی . ادامه از قبل رها به سمت کمد لباسهایش میرود و از میان آنها یکی را به سختی انتخاب میکند .

گلی : باز کجا ؟ رها : شاگرد دارم خب ... {خنده} ، الهی قربونت برم عزیز دلم ، آخر اگه تو نبودی من چکار میکردم ؟ گلی : هیچی سر بباباتو میخوردی

پنجه رفته و پرده را کنار میزند، نور به درون میتابد. ناگهان صدای زنگ آیفون رها گوشی آیفون را بر میدارد رها: بچه ها آرام و آهسته بیاین بالا راهرو و کریدور ورودی . ادامه درب آسانسور باز میشود و تعدادی کودک با سنین شش ، هفت ساله ، تمیز و مرتب و مودب همراه دستیار رها وارد میشوند . دستیار : سلام رها: سلام عزیزم . خوبی؟ بچه ها چطورین؟ چند تاز دختر ها با خم کردن زانو هایشان و باز کردن دستهایشان ادای احترام میکنند . دستیار : من چایی درست میکنم بچه ها یکی لباس باله عوض کرده و در محوطه مخصوص تمرین - درون حال - آماده میشوند . تصویر دستیار در حالی دستش را به کمرش زده و شروع به تمرین و نرمش های ابتد ای میکند. بچه ها حرکات او را تکرا میکنند رها مراقب عملکرد صحیح بچه هاست و گاهی به یکی با کمک کردن تذکر میدهد . حالا رها به شاگرد ها آموزش میدهد که روی پنجه های پا هایشان تمرکز کرده و مقاومت کنند . روز . خارجی و داخلی . یک مرکز خرید رها درون کریر مقداری خرید کرده و در همین حال مشغول نوشیدن آب معدنی است و محو تمثای اجنس فروشگاه . چشمش به کارد و چنگال های استیل و بسته بندی شده می افتد که یک بسته را بر داشته و باز میکند و تیزی یکی از کاردها را با کشیدن به روی ناخن تست میکند . دوربین به روی چاقو حرکت سریع انجام میدهد . در این حال دستی به روی شانه رها میخورد که او پریشان و ترسیده بر میگردد و چاقو را بهمیه حالت دفاع رویرو گرفته . او سحر دوست دیرین رهاست . سحر : رها جان . ترسوندمت؟ رها کمی خیره مینگرد و ناگهان به خود آمده و نیم لبخنی به لب آورده میگویند : رها : سحر؟ چطوری دختر؟ کجا یی؟ کی برگشتی؟ سحر : یه دو سالی میشه رها : رویا؟ رویا چطوره؟ سحر : اونم خوبه . دلم برات تنگ شده بود خوب شد دیدمت . خیلی کارت دارم . یه دنیا حرف نگفته ... کمی آنطرف تر آقایی شیک پوش و مرتب مشغول گفتگو با موبایل است ولت همه حواسش به سحر و رها . سحر او را صدا میکند و او بدون خدا حافظی با مخاطب گوشی فوری جلو می آید . سحر : مهرداد . شوهرم .. رها : خوشختم مهرداد : همچنین . رها رو به سحر : تبریک ... سحر رو به مهرداد : - دستوری - بریم یه کافی بخوریم . رو به رها :

ماهnamه جلا :: نیاز اندیشه (۹)

ثبت و انتقال تجربه های هم‌فکری، همدلی و همراهی نسل‌ها

مرد جوان : حالتون خوبه ؟
 رها بعد از کمی گیجی وقت کم کم خودش را جمع و جور میکند
 و نگاهی به مرد جوان میکند .
 رها : بله من خوبیم
 تصویری تیره و تار از مرد جوان
 مرد جوان : ولی بنظر نمیرسه خوب باشین
 رها : نه خوبیم چیزی نیست و
 راننده ماشین جلویی پیاده میشود و بنای اعتراض با لحن رکیک
 اجتماعی دارد .
 همان لحظه با دوربین گوشی موبایلش از صحنه تصادف و شماره
 پلاک ها فیلم میگیرد و بلافصله با پلیس تماس میگیرد . بعد نگاهی
 به دور اطراف ماشین میکند . متوجه گیج بودن رها و حالت سر روی
 فرمان رها میشود ...
 راننده جلویی : چکار کردی خانم ؟ بابا یک کم کمتر بزن آخه .
 خودتون سوار چند تایی میشین ، خبر از حال ما ندارین که این لکته
 روزی رسون پنج سر نون خوره . با کمک یارانه . حالا من خاک کجا
 رو پول بدم بخرم بریزم تو سر خودم و بچه هام . ای بابا خدا بیامزت
 ، همیشه میگفند راننده خوب کسیه که جوری راه بره تا بهش نزن
 مرد جوان در حالی که به حرفهای معترض گوش میدهد آهسته جلو
 می آید و میگوید
 مرد جوان : خب حالا این غر کردنات چیزی رو درست نمیکنه
 راننده عصبانی : چرا یه چیزی رو درست نمیکنه
 مرد جوان : نمیفهمم ؟ چی رو ؟
 راننده : مقدار خسارت من و ماشین ... هر دو با لا هم
 مرد جوان : لا هم ؟
 راننده : آره داش . آخه ما لایی میکشیم ولی تو بیست و یک . اینجا
 خیابون دوربین مخفی داره . جرم شما هم ثابته .
 مرد جوان : جرم من ؟
 راننده : آره دیگه . خیالت ما خریم و حالیمون نیست . دنبال دختره
 کرده بودی که مزاحمش بشی . این بد بخت هم داشت از دست تو
 فرار میکرد . کوبید به صندوق ما . این صندوق دیگه قرض الحسن
 مزاحمین هم نمیشه . شده قراصه جات . خسارت بیکار شدن مام
 روشه داش . حله یا بیام حلت کنم ؟
 مرد جوان : چی میگی آقا مثل اینکه حالت خوب نیست ؟
 راننده : عه ؟ بگو ببینم تو چرا کوبیدی در صندوق این بابا ؟ خیالت
 ما خریم ؟
 در این حال رها از ماشین پیاده میشه و جلو میاد .
 رها : نه آقا ، حرفا رو شنیدم . اما ایشون مزاحم من نشده بودند . منم
 چیزی نزد ندم آقا . خسارت شما هم چشم . تمام و کمال . این کارت
 بیمه ... شماره کارت بدین الان بفرستم به حسابتون .
 رها درون کیفش را به دنبال عابر بانکش میگردد .
 رها : بنظرم تو کافی شاپ جا گذاشت .
 مرد جوان : چی رو ؟
 رها : عابر بانک
 مرد جوان : نیازی نیست . اگر پول احتیاج دارین ؟ ...
 رها : نه ... عابر بانکم رو ...
 کیفش و جیب جیب هایش را میگردد

سحر : من و مهرداد دیگه
 رها : مهرداد ؟
 دست های رها شروع به لرزیدن میکند . لیوان آب را بر میدارد و
 سر میکشد
 گارسون کیک و کافی را روی میگذارد . رها سفارش آب معدنی
 دوبله میدهد
 سحر : آهان نگفتم بہت ؟ خب مهرداد و رویا اون موقع ... یعنی قبل
 از بستری شدن رویا زن و شوهر بودن دیگه
 رها : بستری شدن ؟
 سحر : خب آره دیگه ... میدونی رویا دیوونه شده بود . افسردگی
 حاد . دکتر ها تو آسایشگاه روانی ها بستری اش کردن . مهرداد هر
 کاری میتوانست براش کرد . ما دیگه مجبور شدیم بر گردیدم ایران ...
 رها : رویا خواهارت بود . خواه دوقلو . چطور ممکنه ؟
 سحر : در جریان درمان رویا ف خب منو مهرداد خیلی بهم نزدیک
 و نزدیک تر شدیم . مهرداد تمام ثروت پدری اش را خرج بیماری
 رویا کرد
 رها : همه ثروت ؟؟؟؟
 سحر : نه خب ... با خنده ... ماشala خیلی پول دارن ... ولی خیلی
 ناراحت بود داشت افسرده میشد ...
 تلفن موبایل سحر زنگ میزنده و او جواب میده
 در حالی که از تعجب متحیر مانده و بعض آرامی را در گلو فرو
 میدهد میگوید
 سحر : مسافرت ضروری ؟
 برش میخورد به . دستشویی و محوطه آینه ها . ادامه قبل
 رها مشتی آب به صورتش میزند . بعد از لحظه ای به درون آینه
 نگاه میکند و مراقب لرزش دستش میشود . دو باره مشتی آب به
 صورتش میزند .
 بر میگردد به محوطه کافی شاپ ، اما سحر رفته و یاد داشتی روی
 میز برای رها گذاشت .
 رها کارت عابر بانکش را به گارسون میدهد .
 گارسون بعد از لحظه ای با مقداری پول در بشقاب بر میگردد و
 اشاره بدون کلام میکند که خانم همراه شما قبل حساب کردند .
 این باقی پول .
 رها بدون گرفتن باقی پول و عابر بانک ، کافی شاپ را ترک میکند
 خیابان . شب . خارجی
 رها در حال رانندگی در خیابانها که صدای بوق ماشین ها بجای
 موسیقی شنیده میشود ، چند ماشین بوق زنان از کنار ماشین رها
 و به نشانه اعتراض میگذرند . سرعت شمار ماشین نشان از غیر مجاز
 بودن دارد . عبور تنده و سریع ماشین از کنار دوربین . عبور از چراغ
 قرمز چشمک زن . یک ماشین سواری متوجه نا متعادل بودن رها
 میشود و او را دنبال میکند . چندین چراغ و بوق توجه رها را جلب
 میکند . یک ترمز شدید و برخورد ماشین رها با یک وسیله نقلیه
 دیگر . سواری تعقیب کننده شاید به عمد به سواری رها آهسته
 میکوبد . راننده جوان و مرتب و خوش چهره ای از آن پیاده میشود و
 خودش را به ماشین رها میرساند . رها سرش به گوشه فرمان اصابت
 کرده و کمی زخمی به همراه گیجی موقع دارد . مرد جوان درب
 ماشین را باز میکند و بی مقدمه میپرسد :

ماهnamه جلا :: نیاز اندیشه (۹)

ثبت و انتقال تمثیل‌های برای همکاری، همدلی و همراه نسل‌ها

میای خونه ... ترسیدم مادر ...
رها : سرش را به نشانه تایید تکان میدهد و میگوید : وای چه شبی
بود گلی جان .

در این حال به آغوش گلی خانم میرود و سرش را به روی سینه او
میگذارد .

گلی خانم رها را آهسته به طرف اتاق خوابش میبرد و او را به روی
تخت خوابش میخواباند و بلا فاصله به طرف آشپزخانه رفته و یک
لیوان آب میوه از بیچال برای رها مهیا میکند و با سینی باز میگردد
رها از کشویی پا تختی قرص خواب در آورده و یک حب قرص را بالا
میاندازد و با کمک آب میوه میخورد .

گلی خانم : چی شده مادر جان حالت خوب نیست . معلومه پریشونی
خوب بگو ؟ یه چیزی بگو دیگه ...
رها : بد جوری تصادف کردم . زدم پدر ماشین طرف رو در آوردم .
(پوز خند)

گلی خانم تازه متوجه کیوی و یا زخم کوچک پیشانی رها میشود .
گلی خانم : اوی این چیه ؟ ببینم ؟ ای داد باد
فوری به سمت بیرون از اتاق خارج میشود . رها کارت ویزیت مرد
جوان را از کیف خارج کرده و زیر لب میخواند : دکتر یاشار صفوی
متخصص اعصاب و روان .

گلی خانم با سینی درمان و دارو وارد میشود ولی رها خوابیده .
خیابان . شب . خارجی .

سواری مدرن دکتر صدر جلوی درب ورودی خانه اش ایستاده و
صدای تهوع دکتر از گوشه تاریک کوچه شنیده میشود . بعد او منگ
شده و تلو تلو خوران به طرف درب ماشین میرود و سواری اش را
وسط حیاط و پارکینگ رها میکند .

برش میخورد به :

رویای رها . گذشته .

مجموعه تصاویر گنگ و نا مفهوم با زاویه های اعوجاج و خطوط
شکسته تصویری از کودکی که درون اتاقی در حال شکنجه اخلاقی
شدن است . چهره شکنجه گر بسیار شبیه دکتر صدر است .
نگاه شیطانی و اهربینی دکتر صدر .

تصویر دختر بسیار جوانی که در سیاهی مطلق فریاد میکشد .
تصویر زنی جوان که شباهتی به امروز رها دارد { مادر } در حالی
که به سمت مرد خبیث حمله ور شده

راننده : بیمه کیلو چنده آبجی ؟ شش ماه باس بدوم شاید یه قرقه
ای بکن و تفالشو بندازن ته حلق خلق الله . برو بابا .. نقد . کارت به
کارت هم داریم . شماره کارت هست .

رها : پاشه حرفی نیست . شماره کارتتون رو بدین
راننده : عه ؟ تو که میگی کارت نداری

مرد جوان فوری میپرد وسط حرف را میگیرد :

مرد جوان : این حرف کدومه آقا . زیادی دور بر داشتی . به گمانم
خودت چیزی زدی حالت خوب نیست و توهم داری . مودب باش .
هر چی بهت هیچی نمیگم پر رو شدی . صاف وايسا ببینم تا پليس
بیاد تکلیفت رو روشن کنم . بی تربیت بپرو ...

مرد جوان ادامه از صفحه قبل : - رو به رها - صبر کنین خانم . الان
پليس میاد و همه زیر چوب حمایت قانون به حقوق قانونی میرسیم
شما بفرمایید تو ماشین استراحت کنین

راننده : اووه چه زود دختر خاله و پسر خاله شدن . مجnoon اس
مس داد که لیلی ... عشقمن به عابریانک تو رواست خیلی ...

مرد جوان : بهت اخطار میکنم مودب باش و گرنه مجبور میشی تو
دادگاه جوابگوی اعاده حیثیت من بشی . حواستو جمع کن . دیگه
تکرار نمیکنم .

مجموعه تصاویر

در این حال نور چراغ گردان قرمز پليس راهنمایی به روی آینه
سواری رها می افند .

رها بر میگردد و در تاللوی نور قرمز به مرد جوان مینگرد .
رها از سواری اش پیاده میشود .

راننده همچنان در حال اعتراض ...
نمای دور از صحنه تصادف و رفتن پليس و سواری جلویی .

رها و مرد جوان در آخرین تعارفات معمول ..
نمای نزدیک ...

رها : این شماره من . از لطف شما ممنونم .
مرد جوان کارت ویزیتش را به رها میدهد .

مرد جوان : پس به اميد دیدار ... تا پس فردا جلوی بیمه . فعلا با
اجازه .

رها روی کارت را میخواند : دکتر یاشار صفوی . روان شناس
منزل دکتر صدر . شب . داخلی

رها درب سالن را باز میکند و آهسته و بی صدا به طرف اتاق خوابش
میرود . گلی خانم پای تلویزیون برنامه تماشا میکندو متوجه آمدن
رها نمیشود تا آنکه صدای شیر آب را میشنود . نگران و ترسان در
حالی که چاقوی آشپزخانه را برداشت به طرف صدای شیر آب و
اتاق رها میرود .

درون دستشویی رها با حالتی پریشان و مضطرب صورتش را به زیر
آب گرفته .

در راهرو گلی خانم چاقو بدست به طرف صدای آب در حرکت
است .

در این بین رها درب دستشویی را باز کرده و سراسیمه وار خارج
میشود که ناگهان با چهره گلی خانم چاقو بدست رو برو میشود و هر
دو ترسان جیغ میکشند .

گلی خانم : او رها جان توبی ؟ چرا یک سر و صدای نمیکنی وقتی

ماهنا�ه جلا :: نیاز اندیشه (۹)

ثبت و انتقال تجربه های همگانی، همدلی و همراهی نسل‌ها

گلی : سلام آقا

دکتر صدر : سلام گلی خانم

رو به رها با کنایه : علیک سلام خانم

رها : س .. سلام

گلی خانم یک فنجان قهوه به دکتر میدهد . دکتر مشغول سرو صبحانه . رها میووه ای را پوست میگیرد . دکتر زیر چشمی به رها نگاه میکند . از نگاه دوربین در پیش میووه پوست کنده میشود و در پس تصویر سر دکتر صدر قرار دارد . رهامیووه را پوست میکند ولی گویی تمام حواسش جای دیگریست . تمامی بیشتر گوشت میووه به همراه پوستش کنده میشود .

دکتر دلخور و نیمه معترض از رفتار رها میز صبحانه را با یک خدا حافظی خشک و سرد ترک میکند . گلی خانم به نشان پاسخ به رفتار دکتر صدر معترضانه و با لحنی کنایی میگوید : به سلامت . گلی خانم کارد و میووه را از دست رها میگیرد . رها خیره مینگرد گلی خانم : (با تحکم) امروز جایی نمیری

رها : ولی کار دارم

گلی : خیلی بیخود . هیچ کجا نمیشه ب瑞

رها : گلی جان دیشب تصادف کردم ، باید برم برای بیمه و کار های دیگه نمیشه ... باید برم

صدای گوشی موبایل رها ...

رها فوری خودش را به گوشی اش در اتاق خوابش میرساند رها : الو

صدای سحر : فقط خواستم بدونی رویا رو آوردیمش تهران . گفتم خیال نکنی ...

رها : چی خیال نکنم ؟

سحر : اون تهرانه . نمیتونه من و یا اصلا هیچ کس دیگه ای رو ببینه

رها : مطمئنی نمیتونه ؟ شاید ...

سحر : گفتم آدرسش رو بهت بدم .

رها : قلم دم دستم نیست لطفا تکس کن برام

سحر : یک آسایشگاه مدرن با بهترین امکانات ... همین حومه تهران ... بهترین دکتر ... بهترین سرویس ... بهتر از لندن ... با حالت بعض

و نیمه گریه ... بیبوش

صدای بوق قطع شدن مکالمه

رها به سوی پنجره مینگرد . شاع تلاول نور از لای پرده به درون ریخته میشود و صورت رها را در بر میگیرد .

برش میخورد به مجموعه تصاویر ، همراه موسیقی

نمایی بزرگ و عمومی از :

الف) اتوبان و جاده

ب) شهر سراپا دود و آلودگی هوا

چ اسواری رها که هنوز از تصادف اسیب دیده و چراغ هایش کاملا شکسته عرض تصویر را طی میکند

د) منطقه بیلاقی خارج از شهر .

دوربین از روی تابلوی بیمارستان و آسایشگاه آهسته پائین میکشد به داخل سواری رها که توقف میکند . او از سواری خارج میشود .

ادامه دارد.....

تصویر شعله های آتش صدای ضجه های زن جوان { مادر }

انفجار .

رتصویر کودکی رها که فریاد میزند .

تصویر گور .

زاویه اعوجاج و حرکت آهسته دوربین همراه صدای شبیه خفگی در دور کند شده

. درون گور رها خوابیده .

دکتر صدر به همراه عده ای که او را از سر ترحم و دلسوزی احاطه کرده اند

سیاهی مطلق

جسد سوخته مادر

رها در کودکی گریان و ضجه زنان فرار میکند

چند مرد جوان به دنبال او میدوند

مردان او را گرفته و به گونه ای نا محسوس در آغوشی غیر اخلاقی میکشند

رها فریاد میزند .

مادر از گور بر میخیزد .

انفجار

آتش

روح مادر درون خانه به هر سو سرک میکشد .

دکتر صدر پریشان و مضطرب رها را از آغوش جوانان متجاوز بیرون میکشد و با تبر به سوی آنها حمله میکند .

ضربات خون آلود تبر

دکتر صدر بسان حیوان درنده خونره میکشد .

زمان حال . اتاق خواب رها .

تصویر خورشید که شعاع نورش را در میان شاخه های درخت به بازی گرفته و مستقیم به صورت رها میتاباند .

درب اتاق رها باز میشود و گلی خانم وارد میشود و یکراست به بالای سرش مینشیند ، بعد با دست کمی موهایش را نوازش میکند و

گلی خانم : بیداری ؟ بلند شو دیگه ... دیشب تو خواب خیلی سر و صدا کردی . بازم که هیچی خوردی ؟ داری میشی یه پوست استخون

گلی خانم از اتاق بیرون میرود و رها بر میخیزد و لباس بلند خانگی به تن میکند و وارد سالن و آشپزخانه میشود

گلی خانم : بیا عزیزم یه چیزی بخور دیگه .

لیوان آب میووه تازه را به دست رها میدهد و او یک ضرب همه را مینوشد

گلی خانم : ببین بدبنت چقدر احتیاج داشت

رها : از این غذاهای حیوانی بیزارم ، نمیدونم تا کی باید از حیوان

تعذیبه کنیم ؟ آخه آدمی گفتن ... حیوانی گفتن ... من که نمیفهمم رها به سمت میز درون آشپزخانه مینشیند و نگاهی به میووه های روی میز میکند

گلی : حالا تو بخور ، هر چی دوست داری بخور ... آخه همین نمیخوری

دکتر صدر وارد میشود . رها با حالتی نیمه تنفر و مرموز به دکتر صدر نگاه میکند . بدون اختیار

دستش به سمت کارد در ظرف میووه خوری میرود

ماهnamه جلا :: نیاز اندیشه (۹)

ثبت و انتقال تجربه‌ها برای همکاری، همدلی و همراهی نسل‌ها

نقاش سینمای ایران

خسرو سینایی فیلمساز صاحب سبک سینما در اثر ویروس کovid ۱۹ درگذشت

از آن خود کرده بود، خسرو سینایی که سال‌ها قبل فیلمی با نام ایران را دوست دارم ساخته بود، عاشق ایران بود و این عشق را در سفر به مناطق مختلف نشان می‌داد او می‌گفت: جان سفر، مردم شناسی و شناخت اقلیم‌ها و فرهنگ‌های گوناگون است، بالاخره امروز خسرو سینایی کارگردان و فیلم‌نامه‌نویس سینمای ایران در سن ۷۹ سالگی به دلیل ابتلاء به عفونت ریه و بیماری کرونای درگذشت، او چندی پیش در مورد این بیماری گفته بود پسر از مدت‌ها پیش فراموش کرده که جزئی از طبیعت است و باید حرمت آن را حفظ کند، حالا همه‌ی آدم‌ها به فکر فرو رفتند، که بعداً چه خواهد شد؟ و امیدوارم که بعداً به فکر اصلاح بسیاری از مسائل بیافتدند. سینایی نه تنها با سیزده اثر سینمایی شناخته می‌شد، بلکه تلاش او برای شناساندن سینمای اروپای شرقی به ویژه روسیه در قالب تحقیق و انتشار چند کتاب مختلف از او چهره‌ی علمی ساخته بود، گمshedه فیلمی از آوارگان لهستانی جنگ جهانی دوم در ایران به او چهره‌ی بین‌المللی داد و در نهایت در سال ۱۳۸۷ برای این فیلم نشان ویژه کشور لهستان را از دستان رئیس جمهور وقت این کشور دریافت کرد، یاد و نامش همیشه و همواره گرامی باد. استاد سینایی در بخش عمده‌ای از تاریخ روشن‌فکری و فرهنگ ایران زمین حضور داشت و قطعه‌ای از میراث فرهنگ و هنر این سرزمین محسوب می‌شد.

یادم می‌آید اولین بار او در کلاس کارگردانی فیلم دیدم. من دانشجوی جوانی بودم که فیلم مستندی ساخته بودم و احساس می‌کردم در مقابل آنچه تولید هنری کرده بودم مورد تقدیر قرار نگرفته‌ام. دوستی مانند من فیلم سوزناکی از افراد مسن که هریزک ساخته بود و با نوای یک نی ایرانی اشک همه را روان می‌ساخت. خسرو سینایی به ما گفت این فیلم مستند نیست. فیلم که هریزک یک گزارش سوزناک است اما فیلم قوی‌ای نیست. بعد در کمال تعجب فیلم مرا انتخاب کرد و گفت تو با سینمای شاعرانه جهان آشنا هستی؟ گفتم نه. سؤال کرد اثار هنری فیلمسازان جهان در این زمینه را دیده‌ای گفتم نه. نگاهی به من انداخت و گفت به تو تبریک می‌گوییم تو یک فیلم ارزشمند ایرانی در سینمای مستند شاعرانه ساخته‌ای. بعد برایمان از مستند شاعرانه گفت و در طول تحصیل از دیدگاه‌های او بهره‌های زیاد گرفتم. من که دانشجوی جوانی بودم ای این تعجب می‌کردم که چقدر نقش یک استاد مجرب اهمیت دارد. استادی که قدرت تشخیص یک گزارش تصویری سوزناک را با یک فیلم مستند شاعرانه نداشتند و استادی که با تبحر و تجربه به راحتی سره از ناسره را تشخیص می‌داد. از همان موقع فهمیدم که در جامعه‌ای زندگی می‌کنم که بسیاری از فرست‌ها بدست اشخاص بی تجربه و کم مهارت نابود می‌شود و موقعیت‌های اثر گذار از افراد اندیشمند با تجربه گرفته می‌شود.

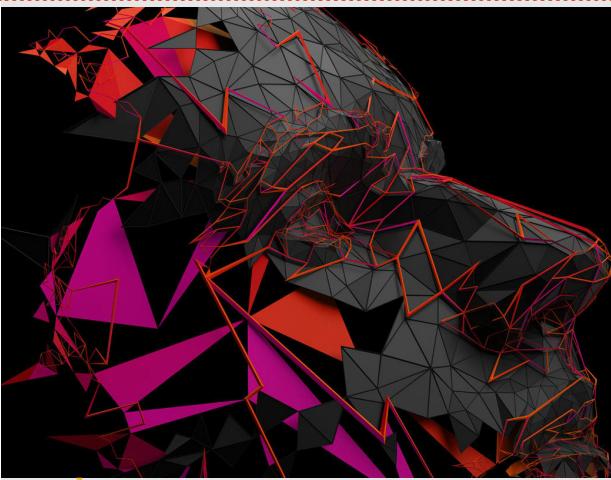
دوران آموزش و یادگیری من از استاد سینایی بیش از چند ترم نبود اما سخنان و بیانش او تا عمق وجود من موثر واقع شد. از او یادداشت‌های آموزشی ارزشمندی دارم که اگر توانستم بتدریج منتشر خواهم نمود. یادش همواره گرامی خواهد بود.

امضاء محفوظ

اگر اشتباه نکنم هنگامی که این خبر را در همشهری دیدم برای لحظه‌ای بهت زده شدم. تمام خاطرات دوران تحصیل در دانشکده برای من زنده شد. خسرو سینایی استادی کم نظری بود که حق بزرگی به گردن من داشت چرا که می‌دانست حداقل کار او این بود که در زندگی هنری من تحولی بزرگ ایجاد کرد. در متن خبر مربوط این‌گونه آمده بود: جامعه‌ی سینمایی ایران امروز یکی دیگر از چهره‌ها ارزشمند و به یاد ماندنی خودش را از دست داد و سینما، مردم و هنر دوست ایران زمین به سوگ یکی از نجیب‌ترین، شریف‌ترین و متین‌ترین شخصیت‌های وزین هنر‌های نمایشی نشستند، داغ‌فقدان استاد خسرو سینایی امروز در حالی بر دل اهالی هنر نشست، که او هنوز تجربیات فراوانی برای به اشتراک گذاشتن با نسل آینده داشت، روح نازیت‌ش راه آسمان را غریبانه پیمود ولی خوش بر احوالش که عمری را کریمانه زیست و هر آنچه به ودیعه گذاشت مهریانی، مهرورزی، مهرآسایی بود.

چه کسی می‌توانست زیبایی تردید میان ماندن و گذر از سنت‌های قبیله‌ای را تصویر بکشد و واقعیت‌ها ای جامعه‌ی امروز را بگوید؟ مردی که سینمای مستند را با زیبا ترین شکل بی‌گرفت و بعد ها در آثار سینمایی اش را هم وامدار همین نگاه بود. هنرمندی که بیشتر فیلم‌ها خود را بر پا یه‌ی واقعیت‌ها ای اجتماعی بنا کرد و مستند نگاری در آثارش هم جایگاه مهم داشت. خسرو سینایی که او را نقاش سینمای ایران می‌نامند سیزده اثر سینمایی در کارنامه اش دارد، آثاری که با تهران امروز در سال ۱۳۵۶ شروع شد و با جزیره‌ی رنگین در سال ۱۳۹۳ به پایان رسید. عروس آتش یکی از شاخص ترین آثار اوست فیلمی تأثیر گذار، فیلمی که سیمرغ بلورین بهترین فیلم نامه را در هجدهمین جشنواره فیلم فجر را از آن خود کرد، او سال‌ها پیش برای فیلم هیولا درون لوح زرین بهترین کارگردانی را در سال

قدرت هوش مصنوعی انسانی

نام گروبر

یاد بیاوریم و حافظه‌مان هم به مرور زمان از بین میرود. چه می‌شد اگر ما هم حافظه‌ای مثل حافظه کامپیوتر داشتیم و در زندگی استفاده می‌کردیم؟ اگر در کل زندگی تان چنین حافظه‌ای داشتید چه می‌شد، به همه تعاملاتی که با دیگران در طول زمان داشتید ازدیدگاه هوش مصنوعی نگاه کنید، می‌توانستید روی روابط بین فردی تان تاثیر بگذارید. چه می‌شد میتوانستید به دوست تان بگویید هرچه که شما تا حالا خواندید را بخواند و هر آهنگی که تا حالا گوش کردید را گوش کنید، تصور کنید چقدر میتواند به توانایی شما برای ساختن ارتباطات جدید و تشکیل ایده‌های جدید کمک کند.

هوش مصنوعی میتواند امکان بهبود حافظه شخصی را به واقعیت تبدیل کند. این تحول اجتناب ناپذیراست، چرا که هرچیزی که امروز هوش مصنوعی را موفق میکند از جمله در دسترس بودن اطلاعات جامع و توانایی ماشین‌ها برای معنا بخشیدن به این اطلاعات میتواند به اطلاعات مربوط به زندگی ما اعمال شود و این اطلاعات امروزه برای همه ما قابل دسترسی است، چون زندگی امروزی به صورت دیجیتال بوسیله موبایل و بصورت آنلاین اداره میشود.

ما در حال حاضر در دوره رنسانس هوش مصنوعی قرار داریم. درک صحبت و متن و فهم تصویر. ما برای این که چطور از این تکنولوژی قدرتمند استفاده کنیم آزادیم و میتوانیم از آن برای قدرتمندتر کردن خودمان و همکاری اش استفاده کنیم تا محدودیت‌های شناختی خودمان را از بین ببریم، و به همین خاطر هست که هر وقت یک ماشین هوشمندتر میشود. "ما" هوشمند تر میشویم، به همین دلیل هوش مصنوعی ارزش گسترش پیدا کردن را دارد.

بیمار نمونه میگیرد و آن را به پاتولوژیست میدهد که زیر میکروسکوپ نمونه را بررسی کند. پاتولوژیست هر روز صدها اسالید و میلیون‌ها سلول را نگاه می‌کند. برای کمک به انجام این کار بعضی محققان با استفاده از هوش مصنوعی یک "طبقه بندی کننده" هوشمند ساختند. طبقه بندی کننده الان با دیدن تصاویر مشخص میکند که "این سرطان هست یا نیست". وقتی توانایی ماشین و انسان را باهم ترکیب کردد دقت به ۹۹/۵ درصد رسید. همکاری هوش مصنوعی با انسان ۸۵ درصد خطای را از بین برد و به پاتولوژیست اجازه داد به تنهایی کار کند. در غیر این صورت بسیاری از سرطان‌ها ممکن بود درمان نشده باقی بماند. این چیزها هر روز در حال تغییر هستند، درسی که می‌گیریم این هست که از ترکیب توانایی‌های افراد و ماشین همکاری به وجود آمد که عملکردی به اندازه یک ابر انسان داشت و این قدرت هوش مصنوعی انسانی را نشان میدهد.

حال فرض کنید شما یک مهندس هستید. میخواهید یک فریم جدید از یک درام طراحی کنید. همه ابزارهای نرم افزاری و طراحی را می‌گیرید و فرم و ابزارها را در آنها وارد می‌کنید و سپس عملکرد طرح را تحلیل می‌کنید. به شما یک طرح میدهد اگر همه آن ابزارها را به یک سیستم هوش مصنوعی بدهید میتواند هزاران طرح تولید کند. حالا باید بینیم که این ایده هوش مصنوعی انسانی ما رو کجا میبرد؟ اگر تا ورای مرزهای احتمالی دنبالش کنیم چه جور قدرتی دوست داریم به دست بیاوریم؟ باید بپرسیم "ماشین‌ها چقدر میتوانند مارا هوشمند کنند؟" مثلاً حافظه را در نظر بگیرید حافظه اساس هوش انسان است، ولی دچار عیوب زیادی است. ما خوب میتوانیم داستان تعریف کنیم اما نمیتوانیم آن را با جزئیات به

هوش مصنوعی به ما در رسیدن به درک، خلاقیت و عملکردهای شناختی به اندازه ابر انسان کمک می‌کند. ما در دوره رنسانس هوش مصنوعی قرار داریم، هرچه ماشین‌ها هوشمندتر شوند، ما هوشمندتر می‌شویم. من به این میگوییم "هوش مصنوعی انسانی"، نوعی هوش مصنوعی که برای برآورده کردن نیازهای انسان‌ها از طریق تقویت و همکاری با انسان‌ها طراحی شده. امروزه ایده داشتن یک دستیار هوشمند به دغدغه اصلی تبدیل شده است. یکی از آنها که من در تولیدش کمک کردم اسمش هست Siri.

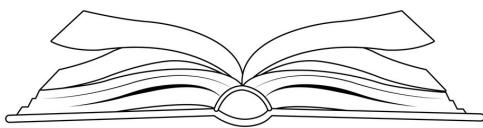
Siri رو میشناسید. Siri قصد شما رو می‌داند و به شما کمک می‌کند آن را انجام بدھید. Siri را طراحی کردیم تا به عنوان یک هوش مصنوعی انسانی با یک واسطه مکالمه انسان را قادر تمندتر کند. واسطی که باعث شد افراد با هر میزان توانایی و مستقل از این که کی هستند از آن استفاده کنند.

برای بیشتر ما، تأثیر این تکنولوژی کمی ساده‌تر کردن انجام کارهاست. ولی برای دوست من، دنیل تأثیر هوش مصنوعی در این سیستم‌ها سرنوشت‌ساز است. میدانید، دنیل واقعاً پسر اجتماعی، نابینا و معلول است و این باعث میشود نتواند راحت از دستگاه هایی که ما قریشان را نمیدانیم استفاده کند. دنیل برای گذراندن زندگی اجتماعی اش از Siri استفاده می‌کند و بدون نیاز به کمک کسانی که ازش مراقبت می‌کنند ایمیل و پیام متنی می‌زند و تماس تلفنی برقرار می‌کند. این اتفاق بزرگی است. این آدم می‌تواند به کمک هوش مصنوعی با انسان‌های واقعی رابطه داشته باشد. و این، کار هوش مصنوعی انسانی است.

یک مثال دیگر از اثراتی که زندگی آدم‌ها را تغییر میدهد تشخیص سرطان است. وقتی یک پزشک در مورد سرطان تردید دارد از

ماهنامه جلا :: نیاز اندیشه (۹)

ثبت و انتقال تجربه های هم‌فکری، همدلی و همراهی نسل‌ها

- خوب آقای میرهادی ، درست گفتم نه ؟

بله درست بود اسم کامل من میرهادی سید موسوی هستش منتها من برای همه فعالیت هام فقط از اسم میرهادی استفاده میکنم .

- بفرمائید که داستان نوشتن برای شما از کجا شروع شد؟

از کلاس پنجم دبستان . وقتی که انشام انقدری مورد توجه معلم قرار گرفت که برد و توی مجله زن روز اون زمان چاپ کرد . معلم خواسته بود به نامه برای یکی از اعضا خانوادتون بنویسید و من نامه ای به پدرم که یکسال قبلش فوت کرده بود نوشته بودم و برash تعریف کرده بودم تو این یکساله چه گذشتة.

- چی شد که اصلا به نوشتن علاقه مند شدید؟

بگذارید یکم تصحیح کنم . من بیشتر از نوشتن عاشق قصه گفتنم و اگر مینویسم قصه تعريف میکنم . همیشه خودم رو یک قصه ساز دونستم . و این هم از اونجایی میاد که من در کودکی بسیار قصه شنیدم و ناخودآگاه ذهنم به سمت قصه سازی رفت و بعدها هم در اثر رمان های بسیار زیادی که خوندم قلمم شکل گرفت .

- چرا در تمام این سال ها کتابی منتشر نکردید؟

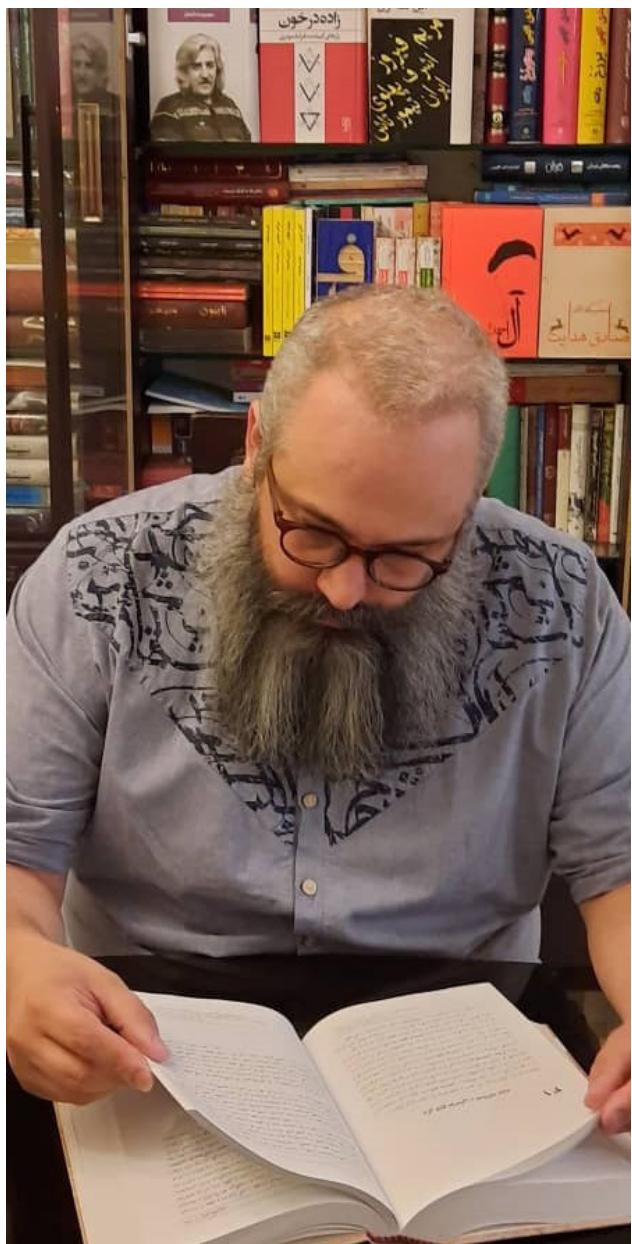
بیینید دلایل مختلفی وجود داشت . واقعیتش اینه که من انقدر کتاب ها و رمان های خوب خونده بودم که وقتی فکر میکردم میخوام کتابی رو منتشر کنم میترسیدم و به نوعی از اون نویسنده های بزرگ خجالت میکشیدم و پیش خودم میگفتم وقتی کتابی چاپ میکنم که اگر در حد اون عزیزان نبود حداقل باعث سرافکنگی اونها نشه . سال ها برای مجلات مختلف مقاله و قصه نوشتمن . نمایشنامه نوشتم و فیلم نامه ولی رمان رو میترسیدم که بالاخره در ۳۰ سالگی برای اولین بار رمانی نوشتم به نام پیرزن و پرستار که به سه تا ناشر فکر میکنم دادم و گفتم چاپ نمیکنیم و من هم به کل نا امید شدم و کوتاه اومدم . و بعد هم یکسری افتقات خوب و بد باعث شد که نشه بهش پیردازم و تا ۴۲ سالگی من دو رمان دیگر نوشتم که اونها رو اصلاً به ناشر نشون ندادم و منتظر موندم تا بینم چی میشه .

- منتظر بود چی بشه ؟

نمیدونم . شاید مخلوطی از اینکه اولاً هنوز خودم رو انقدری مستحق نمیدونستم که بخوام پول و وقت مردم رو هدر بدم که کتابم رو بخونم و یکی هم اینکه دلم نمیخواست برم سراغ یه ناشر که با اون حالت بالا به پائین باهم رفتار بشه .

- یعنی چی ؟

یه دوستی داشتم که بهش یه روزی یه قصه ای رو تعریف کردم و

رمان آجا

جلدی با حدود صد و خورده ای شخصیت دارم می‌وسم و به عالمه داستان انقدر خسته نشدم که به چاپش فکر می‌کنم کلافه می‌شیم . متأسفانه به سیکل عجیبی وجود دارد .

- چرا؟ چه سیکلی؟

خوب داستان از این قراره . من میرم سراغ ناشر . ناشر میگه تو کتاب اولی هستی . من میگم کتابم رو بخونید شاید خیلی خوب بود . میگه نه رمان ایرانی فروش نداره و تو هم کتاب اولی هستی و بهت اعتماد نداریم . بعد میگم خوب خودم بشم ناشر مولف میگن نمیشه میگم چرا؟ میگن چون پخشی ها مافیا دارند و نمیگذارن تو کتابت رو پخش کنی و همینجوری میمونه رو دستت . میگم خوب چیکار کنم . میگن بهترین راه اینه که بری سراغ یه ناشر خوب که هم پخش خوبی داشته باشه و هم بتونه خوب رو کتاب کارکنه . ولی هم هامتیاز ها رو ازت میگیره و حق تالیفی هم که بهت میده خیلی کمه . میگم اشکالی نداره من نوشتم و باید خونده بشه . میرم پیش ناشر . میگم من یه رمان خیلی خوب نوشتم کلی آدم حسابی و با سواد و کتاب خون ، خوندنش و تعریف کردن میشه شما هم بخونید و ببینید به دردتون میخوره . ناشر میگه : تو کتاب اولی هستی .

- عجب . پس حالا چه برنامه ای برآش دارید؟

اول از همه چون من این کتاب رو برای مردم خب ایران نوشتیم تصمیم گرفتم در صفحه اینستاگرامی خودم دنیای میرهادی (mirhadi.world) به طرز منظم یکسری لایو بگذارم و همه دوستان و همراهانم در این صفحه رو در جریان همه اتفاقات داستان ابا و همینطور مسیر نشرش بگذارم . بعد از اون هم داریم سعی میکنیم به سالم ترین روش ممکنه طوری که نه سیخ نویسنده بسوze و نه کتاب ناشر خلاصه این موضوع رو به سرانجام برسونیم .

- چه حرفی برای ناشران و پخش کنندگان دارید؟

بینید من میپذیرم که ناشر مبلغ کلانی هزینه کرده و پخش باید کلی زحمت بکشه تا بتونه از این راه پولی دربیاره و به قول معروف زندگیش رو بگذرونه ولی واقعیت اینه که این دوستان اخاب کردن در حوزه فرهنگ درآمد زایی بکنند و این حوزه شان و فضای خاص خودش رو داره و این دوستان در طرف مقابله‌شون نویسنده و شاعر و امثال‌هم رو دارند که روحیه اشان لطیف و شکننده تره . پس باید بدونند که نوع برخورشان باید کمی فرق کند . از طرفی بالآخره باید کاری بکنند که نویسنده بدبوخت توانی برای گذران زندگیش باقی بمونه تا بتونه کتاب بعدیش رو بنیوشه . من نمیگم هر چیزی رو چاپ کنند ولی همه رو هم با یک چوب نزنند .

- ممنونم که وقت گذاشتید به امید چاپ هر چه زدتر کتاب آبا .

ممنونم و خسته نباشید . انشالله .

گفتم این یه طرحه تو ذهنم و میخوام بنویسمش . خیلی هیجان زده شد و گفت بیا برم پیش فلانی که از سینماگران خوب کشور و دوست من دربارش حرف بزنیم . گفتم به یه شرط . گفت چی؟ گفتم یا برم تو به رستوران حرف بزنیم یا اگر نمیاد و میگه ما برم نباید پشت میزش بشینه و بیاد بشینه کنار ما و باهم حرف بزنیم . با تعجب پرسید چرا؟ گفتم چون وقتی میرم دفترشون و پشت میزشون میشین از بالا نگاه میکنن و انگار تو رفتی و اونها قرار تو رو اطعام کنن .

- (با خنده) فکر کنم منظورتون رو فهمیدم . خوب بعدش چی شد؟

بعدش شد داستان آبا .

- همون رمان ده جلدی؟

بله . موضوع از این قرار بود که در خانواده اجدادی من اتفاقی افتاده بود که خیلی جالب بود و همیشه به صورت قصه در بین اطرافیان دربارش حرف میزدند . من همیشه فکر میکردم که این قصه میتوانه یه سریال خیلی خوب بشه و یادم اون سال ماه رمضان یعنی دقیقاً رمضان ۱۳۹۷ وقتی که توی شهریازی مشغول به کار بودم سجاد یه استادی داشت به نام آقای دکتر فردرو که من هم بسیار بهشون ارادت داشتم . ایشون در حوزه فرهنگ جداً از اساتید بلامنازع محسوب می‌شوند . و یه تعبیر زیبایی در خصوص من داشتند که لذت میبردم . ایشون میگفتند من مثل یه کوه بیخ هستم که فقط نوکم از آب ببرون زده . من اون شب سر سفره افطار برای ایشون به صورت خلاصه این قصه رو تعریف کردم . قصدم این بود که اگر خوشنویسان اومد برای سریال با یکی از دوستانشون صحبت کنیم . منتها اوضاع عوض شد و انقدر اقای دکتر فردرو از این قصه خوشنان آمد که گفتن حیف این فقط سریال بشه این باید رمان بشه و بنده رو تشویق کردن و بعد از اون هم همیشه حمایت مستمر کردن و از این طرف هم سجاد عزیز اومد و حمایت کرد و خلاصه من شروع به کار کردم . اول مدتی رو تحقیق کردم و بعد هم شروع به نوشتمن کردم .

- چی شد که قرار شد ده جلد بشه؟

قراری نبود . وقتی شروع کردم به دسته بندی مطالب برای نوشتمن دیدم محاله که بتونم این ها رو در یک جلد جا بدم و از طرفی قصه کشش و جای کار داشت و قابلیت این رو داشت که بدون خسته کردن خواننده بشه اون رو طولانی ترش کرد .

- تا الان چقدر شو نوشتید؟

الآن دو جلد و هر جلد تقریباً سیصد و خورده ای صفحه آمده چاپ و من به خودم کمی استراحت دادم تا برم سراغ مابقی داستان .

- برای چاپش چه برنامه ای دارید؟

(با خنده) دست رو دلم نگذار که خونه . والله من یه رمان ده

توسعه روستایی

گفتگو با دکتر نکوئی و ثبت تجربه ها

وجود دارد بخصوص اگر جوان ها مخاطب باشند، به هر حال این فرد می خواهد در روستا زندگی کند صرف کار نباید به این مسئله نگاه کرد و برای زندگی بحث آمورش، رفاه، درمان و اوقات فراغت مطرح است و اینها اصولی هستند که باید در برنامه ریزی ها رعایت شوند و اگر این فاکتورها نباشد نمی شود آن کسب و کار را حفظ کرد. بنابراین بسیار مهم است که به صورت یکپارچه روی این موضوع کار شود.

از زمانی که در سال ۱۹۶۳ از آلمان برگشتم تا به امروز در دو حوزه ای آموزش های مهارتی و توسعه ای روستا در حال تلاش هستم. البته در زمانی که من در مونیخ سرکنسول بودم یک سری از عزیزان جهاد کشاورزی برای خرید دوربین های عکسبرداری به آلمان آمده بودند شنیدم که از طرف جهاد سازندگی در آنجا هستند و من هم امیدوار بودم که به ایران برگردم و در حوزه توسعه روستا با جهاد سازندگی کار کنم با آنها آشنا شدم و بیشتر در مورد بحث توسعه ای روستا با یکدیگر صحبت کردیم و در همانجا با کرسی مربوط به توسعه روستا در دانشگاه فنی مونیخ صحبت کردم و از طریق استاد رئیس کرسی که هم‌زمان در اداره ای کشاورزی در بخش توسعه ای روستا هم همکار بودند و ارتباط نزدیکی داشتند با وزارت کشاورزی صحبت کردند و برای دوستان ما برنامه ای بازدید گذاشتند اینکه توسعه ای روستا در بخش آموزش به چه صورت می باشد، در بخش عملیات چگونه است و چه فعالیت هایی انجام می شود و از همان زمان تلاش کردیم این عزیزان را با این مبحث آشنا کنیم و قبل از اینکه من به ایران برگردم آنها با این موضوع آشنایی داشتند و ایده های جدید را به آنها منتقل کرده بودیم.

ضمناً باید ذکر کنم که توسعه ای روستا هم یک پروسه بیش از ۶۰۰ سال را دارد. ممکن است سوء تفاهی ایجاد شود مبنی بر اینکه خود ما هم چنین سوابقی در آموزش و مباحثت دیگر حتی در بحث روستا هم داشته ایم البته که وجود داشته اما نکته اینست که این سایقه منسجم و بهم پیوسته نبوده است مثلاً در سطح روستا تکنولوژی قنات داشته ایم و واقعاً عظمتی است که حتی امروزه هم می توان به عنوان یک تکنولوژی مدرن

همانطور که در مصاحبه قبلی گفتم بسیار علاقه داشتم که به نحوی با روستا و کشاورزی در ارتباط باشم و همین باعث شد که در مورد رشته های مختلف تحقیق کردم و در آلمان در دانشگاه عمران با رشته ای نقشه برداری آشنا شدم که با بحث توسعه ای شهر و روستا در ابعاد فنی، سازمان دهی و مدیریتی و حتی حقوقی ارتباط داشت. نظام آموزشی آلمان و فلسفه ای وجودی در آنجا رویکرد یکپارچه نگریست و هیچ مسئله ای را تنها و جزیره ای نمی بینند و تمام عوامل مرتبط را مدد نظر دارند. به همین خاطر در بحث توسعه ای روستا هم زمانی که یک نفر به عنوان کارشناس و متخصص قصد دارد در این زمینه فعالیت کند باید حتماً دید یکپارچگی و سیستمی داشته باشد تا بتواند پروژه های توسعه ای را با همین دید مدیریت کند و خوشبختانه من این روش را در آنجا دیدم و بسیار به این ایده علاقه مند شدم.

در ادامه ای بحث روستا نگرش یکپارچگی و نگرش فراگیر نقش بسیار مهمی ایفا می کند در ایران به این مسئله جزیره ای نگاه شده است. من با معاونت توسعه روستا در نهاد ریاست جمهوری ارتباطی داشتم و دارم در آنجا گفته می شد حدود ۵۰ دستگاه مختلف با مبحث توسعه روستا یا خود مبحث روستا سروکار دارند و هر کدام در حوزه ای خود و به صورت مستقل و بین این دستگاه های اجرایی یا حداقل رشته های این دستگاه ها جلسات هماهنگی وجود نداشت و هر کدام جداگانه هزینه می کردند، هزینه ها روز به روز بالاتر می رفت و کارها بسیار زیاد بود اما طبق گفته ای معاونت وقت توسعه ای روستا و مناطق محروم نهاد ریاست جمهوری ۳۹۰۰۰ روستا تخلیه شده است و هیچ راه حلی برای جلوگیری از تخلیه ای بقیه ای روستاهای وجود ندارد. البته راه حل وجود دارد اما تمام راه ها جزیره ای هستند مثلاً طرح های خوب کشاورزی وجود دارد اما باید برای چنین طرح هایی مانند بقیه ای کسب و کارها بستر آماده شود. کشاورزی هم نوعی کسب و کار است، همانطور که یک تاجر یا یک صنعتگر، یک پزشک یا یک کارخانه دار برای بیزنس و کسب و کار خود امکانات، تجهیزات، مقدمات و شرایط خاص و حمایت های خاصی را لازم دارد کشاورزی هم همینطور است و قطعاً این نیازها برایش

ماهنهای جلا :: نیاز اندیشه (۹)

ثبت و انتقال تجربه های مهندسی، همکاری و همراهی نسل ها

شماره پنجم :: مرداد ماه ۹۹

جزئیات باید مشخص شود، تبدیل به قانون شود و تعاریف معین شوند. من به معاونت قول همکاری دادم و اینکه تجارت را در مورد اینکه تعریف توسعه ی روستا چیست؟ چه عواملی باید در این مورد در نظر گرفته شود، چه راه هایی وجود دارد، چطور می شود به آن مرحله رسید و چطور می شود به این مشارکت مردم شکل داد در اختیارشان قرار دهیم. البته کمک هایی که خیریه ها انجام می دهند بسیار خوب است اما باید ساختار داشته باشد، هدف، تعریف و زبان مشترک وجود داشته باشد تا نتیجه بخشن باشد.

نیازی نیست به جزئیات بحث توسعه ی روستا وارد شویم و فقط ایده ی کلی را معرفی کردم به عنوان نتیجه گیری باید عنوان کنم از سال ۱۳۶۳ تا به امروز که سال ۱۳۹۹ می باشد در بحث آموزش های مهارتی و توسعه ی روستا با دستگاه های اجرایی مختلف اعم از دولتی و بخش خصوصی همکاری داشته ام و فعالیت هایی انجام داده ام، ایده و نظر دادم، از آنها یاد گرفتم، آموزش دادیم و آموزش دیدم اما آنچه برداشت کردم اینست که مسئولین امر متسافنه اکثرأ

در مورد مسئولیتی به ایشان واگذار شده است آگاهی و اطلاع لازم را ندارند البته که عشق و علاقه دارند، دلسوز هستند، قصد کمک دارند اما مسائل دیگری وجود دارند و سدهای زیادی بر سر راهشان قرار می گیرد که موضوع اصلی را تحت تاثیر قرار می دهد.

در بحث توسعه روستا کمتر جایی بوده است که با این مباحث سروکار داشته باشند و من حضور نداشته باشم و یا اعلام آمادگی برای همکاری نکرده باشم اما اکثر آموزش هایی که داده می شوند در سطحی نیستند که افراد را به مهارت لازم برسانند و یا از این طریق شایستگی خاصی در آنها ایجاد شود که بتوانند در افکار فردی، اقتصاد یا مسائل اجتماعی تحول ایجاد کنند. بنابراین یکی از دغدغه های اصلی من و دیگر عزیزان درآشنا اینست که ببینیم واقعاً چه می شود کرد، در آینده افراد چطور بایند برای پست های مدیریتی انتخاب شوند تا بتوانند ایده هایشان را پیاده سازی و مسائل را حل کنند و این یکی از نتیجه گیری هایی است که من چه در حوزه توسعه روستا و چه در رابطه با آموزش های مهارتی داشته ام. این نکته باید حتما در نظر گرفته شود که چگونه با افرادی که بدون آگاهی لازم مسئولیتی را می پذیرند و جلوی حرکات مثبت را می گیرند برخورد شود.

از آن استفاده کرد اما متسافنه با دید توسعه ای روی آن کار نشده است. زمانی که گفته می شود دستاوردهای پروسه ی ۶۰۰ ساله یعنی یک دوره ی زمانی متصل به هم بوده، این بحث ها گام به گام تکامل پیدا کرده و به این مرحله رسیده، به همین دلیل نتیجه داده است. به هر حال این تجربه که در آلمان وجود دارد در این مورد می تواند برای ایران بسیار مناسب باشد و تحقیقاتی نیز که من در تز دکتری در مورد بحث توسعه روستا انجام دادم در واقع یک تحقیق تطبیقی بوده است و سیستم های توسعه ی روستا در ابعاد مختلف فنی، تشكیلاتی، مدیریتی و حقوقی را با آنچه که در ایران وجود دارد مقایسه کرده ام که اینها را با توجه به فرهنگ و شرایط، موقعیت و جغرافیای ایران می توان به ایران منتقل نمود و بعد از ۶-۵ سال به این نتیجه رسیدم که واقعاً شدنی می باشد به این دلیل که حرکت توسعه توسط مردم اتفاق می افتاد بحثی است که امروزه در ایران روی آن مانور می دهند البته هنوز در عمل چنین نیست و در مرکز طرحی تصویب می شود و به تمام استان

ها فرستاده می شود تا براساس همان اجرایی شود. در آنجا در هر روستایی اهالی و ذینفعان جمع می شوند و با هدایت و رهبری یک نفر از سیستم دولتی و از محلی که متولی سیستم توسعه روستا می باشد این کار را پیش می برد. در واقع از نتایج مشبت این موضوع همین حضور مشتب خود مردم و مشارکت آنها در این امر می باشد. دقیقاً مانند بحث آموزش های مهارتی که خود کارفرا ما و کارگر در پروسه ی آموزش حضور دارند در این مورد هم به همین شکل می باشد البته در ایران هم این موضوع در حال گسترش می باشد که به کمک مردم و دهداران و دهیاران این کار انجام شود اما سیستم، نظام، قانون، یا زبان مشترک و تعریفی برای این که "توسعه ی روستا چیست" وجود ندارد. اخیراً در جلسه ای که از طرف نهاد ریاست جمهوری معاونت توسعه ی روستا در رابطه با کسب و کارهای کوچک در قالب دو کارگاه دو روزه برگزار شده بود و تسهیل گرانی که از طرف موسسات خیریه می روند و به آنها کمک می کنند که بسیار جالب بود، افراد مختلف با رویکردهای مختلف و همه با یک هدف مشخص "کمک به کسب و کار خرد روستا" در آنجا جمع شده بودند اما متسافنه در این مدت نقطه ای مشترکی بین آنها ندیدم، هدف کمک بود اما نقشه ی راه و تعریف مشخصی برای چرا ها و چگونگی ها و جزئیات وجود نداشت. تمام

ماهnamه جلا :: نیاز اندیشه (۹۰)

ثبت و انتقال تجربه‌ها برای هم‌فکری، همدلی و همراهی نسل‌ها

تحولات فرهنگی چهاردهمۀ اخیر

گزارش کارگاه برنامه ریزی فرهنگی

گزارشگر سارا

مقدمه:

در گزارش شماره یک برایتان نوشتیم که جلساتی از یکسال قبل در دفتر آینده پژوهی تحولات فرهنگی و اجتماعی با عنوان تجربه برنامه ریزی فرهنگی برگزار می‌شد که طرح مباحثت این جلسات به قلم منشی جلسه که خودم هستم خالی از لطف نیست. در این گزارش سعی شده بود اسامی و سمت‌ها و مدارک دانشگاهی افراد طرح نشود تا توجه مخاطب بیش از پیش به محتوای مطالب جلب شود و نه گویندگان آن. جلسه اول و دوم با موضوع برنامه فرهنگی برای نسل ایکس برگزار شد. در جلسه سوم محسن اشاره کرد که برای برنامه ریزی فرهنگی لازم است انسان‌ها را در شبکه‌ای از روابط اجتماعی که زندگی می‌کنند و بطور مستقیم یا غیر مستقیم به سایر مردم می‌پیونددند در نظر بگیریم. سازمان‌ها برای انجام اموری بوجود آمده‌اند که دستیابی به آنها نوسط یک فرد به تنهایی امکان‌پذیر نیست و انجام آن از طریق سازمان اثربخش‌تر است. سازمان‌های دست ساخته انسان بسیارند، تا آنجا که عصر امروز را عصر سازمان‌ها و جهان سازمانی نیز نام نهاده‌اند و گفته‌اند در عصر سازمان‌ها انسان از تولد تا پایان زندگی در درون سازمان‌های متعدد و کوچک و بزرگ زندگی می‌نماید. جهان امروز، جهان سازمان‌ها و گروه‌های اجتماعی است و از طریق این سازمان‌دهی است که کنایه‌مندان و کنار آمدن با دیگران برای رسیدن به اهداف امکان‌پذیر می‌شود. سبک زندگی پوسته ظاهری و زیبای سازمان‌ها و گروه‌ها است که بر روی شبکه سازمانی دقیق اجتماعی کشیده می‌شود. در سبک زندگی سازمان‌هایی نیز وجود دارند که از طرق ذهن سازی و عینیت بخشیدن به آرمان‌ها و اهداف افراد و گروه‌ها آنها را در دسته بندی هویتی شناسایی و با ارائه الگوهای رفتاری به سازماندهی و اداره جوامع یاری می‌رسانند. در جلسه چهارم نظریه دگرگونی ارزشی مطرح شد و موضوع ارجحیت‌های ارزشی در جوامع پیشرفت‌های صنعتی و میل به دگرگونی از ارزش‌های مادی گرایانه معطوف به امنیت جسمی و اقتصادی به سوی تأکید بیشتر به ارزش‌های فرامادی گرایانه و تحولات فرهنگی چند دهه اخیر مورد بحث قرار گرفت و اینک ادامه مباحثت:

گزارش جلسه پنجم:

دیگر بایستی با ایجاد تحولات و تغییرات محیطی انطباق یابد و این نیازمند موازنی دو گرایش متضاد است که اهل فکر و سیاستگذاران، ترکیب نسبی مناسبی ایجاد کنند تا هم پیوستگی فرهنگ حفظ شود و هم توافقی فرهنگ در انطباق با تغییرات محیطی افزایش یابد. بعد از پیروزی انقلاب اسلامی ایران و در سالهای اولیه انقلاب این ترکیب نسبی دچار بهم خوردگی شدید شد چرا که تغییرات ارزشی جامعه سالهای ۱۳۵۷ به بعد با گذشته تاریخی که نظام سابق ارائه کرده بود بسیار متضاد از هم بنظر می‌رسید و این تعارض موجب شد که بسیاری از ارزش‌ها، باورها و رفتارهای فرهنگی جامعه تا مدت‌ها دو کوهرانه و دارای گرایش‌های متفاوت از هم باشد. یکی از تلاش‌های ارزنده سیاستگذاران فرهنگی بعد از پیروزی انقلاب اسلامی گرایش به انجام و گسترش پژوهش‌ها و مطالعات فرهنگی بود که به تدریج زمینه لازم برای بررسی تغییرات فرهنگی و برنامه ریزی‌های دقیق تر را فراهم کرد به نحوی که امروزه انجام پژوهش‌های بنیادی، کاربردی و انجام نظر سنجی‌های عمومی در پیامیش‌های ملی که به روش‌های دقیق علمی صورت می‌گیرد توان سیاستگذاران فرهنگی جامعه را نسبت به قبل از انقلاب اسلامی بسیار افزایش داده است. مینا گفت: مطالعه در عوامل مؤثر بر تغییر فرهنگ عمومی جامعه نشان داد که عواملی همچون جنسیت، سن، سواد و تحصیلات، شهرنشینی از جمله عوامل درونزا و تحولات فن‌آوری و ارتباطی

در ابتدای جلسه محسن با تواضع بسیار از منشی جلسه که من هستم تشکر کرد و گفت خلاصه‌های دقیقی را از گفتگوها تهییه کرده ام و قول داد که بالآخره زحمات مرا جبران می‌کند. فهمیدم که به نوعی متوجه دلخوری‌های من شده و پرچم سفید و صلح را بالا گرفته است اما من نمی‌توانستم غرور علمی او را تحمل کنم و قصد داشتم هرجور شده او را سر جایش بنشانم و فقط منتظر فرصت مناسب بودم. محسن بحث را با موضوع سرعت تحولات اجتماعی شروع کرد او گفت:

در سال‌های اخیر سرعت تحولات اجتماعی موجب شده است که زندگی فرهنگی در معرض داوری‌های اخلاقی متفاوتی قرار گیرد. گسترش آموزش، رشد رسانه‌ها، رشد شهرنشینی، تمرکز فزاینده جمعیت در شهرهای بزرگ، افزایش سطح آموزش زنان و نمونه‌های این عوامل می‌تواند موجب بروز تغییرات ارزشی در صحنه فرهنگی جامعه شود. کمبود پژوهش‌های فرهنگی و پژوهش‌های تجربی و کمبود داده‌های علمی در سال‌های گذشته موجب شده است که مشاهدات شخصی که بر حسب موقعیت مشاهده کنند و در قلمرو کوچکی از زندگی اجتماعی بوده است به کل جامعه تسری داده شود و تحلیل‌های متفاوتی از تغییرات فرهنگی گزارش شود. فرهنگ از یک سو با گذشته تاریخی اجتماعی خویش پیوستگی و همبستگی دارد و نیازمند حفظ ثبات در اجزاء و کلیت است و از سوی

ماهnamه جلا :: نیاز اندیشه (۶۹)

ثبت و انتقال تجربه های همگرایی، همدلی و همراهی نسل ها

ازدواج دیررس و تغییر در سن ازدواج دختر و پسر، کوچک شدن ابعاد خانواده و مشارکت اجتماعی زنان، تغییر در رفتار و نگرش های خانوادگی ایجاد می کند و در فرآیند فردگرایی و آزادی طلبی در خانواده (برابری حقوق و مشارکتی) در حال شکل گیری و تبدیل شدن به وجه غالب خانواده در فرهنگ عمومی است و تأثیر مثبت این تحول می تواند به نهادینه شدن مشارکت در نهادهای اجتماعی دیگر منجر شود اما در سطح خانوادگی نیز ممکن است

و بسیاری از عوامل دیگر به عنوان عوامل بروزنا بر تحول اجزای فرهنگ نقش مؤثر دارند. نسبت جنسی جامعه یعنی تعداد مردان و زنان جامعه ایرانی در دهه های اخیر تغییرات چندانی نداشته است که بر فرهنگ جامعه مؤثر باشد اما از نظر کیفیت، تحولات چشمگیری در حضور اجتماعی زنان بعد از پیروزی انقلاب اسلامی ایران پدید آمده است که موجب شده فاصله دو گروه به مرور کم شود و از نظر تحصیلات و شغل حضور فعال اجتماعی زنان را در

تلاظم های درونی و ضعف ساختاری پدید آورد. من گفتم که جایی خواندم که : در طول سالهای گذشته شدت تغییرات در محیط اجتماعی و زیستی که عموماً در کشورهای در حال توسعه مشاهده می شود و سرعت دگرگونی ها موجب تنفس های فرهنگی شد که ناهمانگ و غیر متجانس بنظر می رسد و تا هنگامی که منحنی توزیع عناصر فرهنگی به هجر و طبیعی است مشکلی پدید نخواهد آورد. برای نمونه با افزایش سواد و تحصیلات تفاوت هایی بین فرهنگ نخبگان تحصیل کرده با فرهنگ جامعه پدیدار شد که می تواند تا حدودی بر قطع نسبی روابط میان این دو گروه بیانجامد اما با افزایش افراد تحصیل کرده و کاهش تعداد بی سواد، ثقل کمی به سمت ثقل کمی سوق داده شده و به تدریج در آینده شاهد خواهیم بود که گرایش های قشر تحصیل کرده به صورت عملی و نظری ابعاد فرهنگی خواهد یافت.

محمد گفت: بهره مندی از رسانه ها از عوامل مؤثر بر فرهنگ عمومی جامعه است. در سال های پس از پیروزی انقلاب اسلامی کشش برای رسانه های مکتوب همچون روزنامه، مجله و کتاب افزایش چشمگیری داشته است و تلویزیون نیز نقش فعالتری یافته است. داده های تجربی نشان می دهد احساس رضایت از زندگی بین سالهای مختلف تغییرات مهمی داشته است. این تغییرات در

جامعه شاهد باشیم و این خود تغییرات زیادی را در حوزه فرهنگی جامعه همراه دارد.

محمد گفت: همچنین جوانی جمعیت و توزیع سنی جمعیت کشور در دهه گذشته، تغییرات شدیدی بر حوزه فرهنگ داشته و در چند دهه آینده نیز به حجم نسبت جمعیت بزرگسال و بازنشسته افزوده شده و این تحولات جمعیتی مقتضیات خاص فرهنگی را به همراه خواهد داشت .

مسعود ادامه داد: افزایش سواد و تحصیلات یکی از مؤثرترین عوامل در تبیین تفاوت های فرهنگی سال های گذشته است و در سال های آینده نیز به عنوان یکی از مهمترین منابع تحول فرهنگی عمل خواهد کرد. تلاش جمهوری اسلامی ایران برای کاهش بی سوادی موجب شده است که نسبت بی سوادی در جامعه ایران کاملاً دگرگون شود و این امر منشاء تحولات فرهنگی ویژه ای شده که بایستی به سمت ارتقاء فرهنگی جامعه هدایت شود. از سوی دیگر افزایش شهرنشینی و توسعه ارتباطات و تشکیل کلان شهرهای بزرگ و تحرک جمعیتی از روستا به شهر، اوقات فراغت و روابط اجتماعی منغیرهای مهمی هستند که به تحولات فرهنگی منجر می گردند. همچنین تحولات اقتصادی و اجتماعی بر حوزه فرهنگ عمومی کشور تأثیرات گوناگونی داشته است، برای نمونه

جامعه در حال توسعه ایران را پیش بینی نمود که به موازات رشد اقتصادی، عرضه خدمات و کالاهای فرهنگی جامعه ما با تقاضای بیشتری مواجه خواهد بود و ورود بخش خصوصی بر عرصه های فرهنگی افزایش داشته است به نحوی که اینک ۹۰ درصد از کل مؤسسه‌های فرهنگی به عنوان بخش خصوصی شناخته می‌شوند. این پتانسیل قوی که در جوانان ما به لحاظ هویتی و فرهنگی موجود است با ضعف هویت شغلی دچار مشکل شده است و سلامت روانی آنها را به تدریج به خطر می‌اندازد. به عبارت دیگر در حالی که تلاش های فرهنگی بعد از پیروزی انقلاب اسلامی نتایج مثبت و گسترش داشته است اما در آینده عوامل اقتصادی، سیاسی و اجتماعی بر نتایج حاصل از فعالیت های فرهنگی اثرات منفی خواهد داشت، مگر اینکه ابعاد فرهنگی فعالیت های توسعه اقتصادی، سیاسی و اجتماعی به دقت بررسی و نتایج مثبت فرهنگی از آنها اخذ شود. نابرابری و رشد فقر، افزایش آسیب های اجتماعی، فراسایش سرمایه اجتماعی، احساس بیگانگی با جامعه، نتایج ناخواسته ای بر فرهنگ داشته و دارند. میل به منفعت جویی خودخواهانه و رشد فردگرایی، گرایش به کسب ارزش های مادی، رفتارهایی از قبیل مسئولیت گریزی، نک روی، خشونت و سوءظن، نتیجه ناکارآمدی حوزه اقتصادی است که همبستگی و احساس تعلق و هم دردی و اعتماد و گرایش به همکاری جمعی را تضعیف نموده است.

مسعود گفت: تعامل فرهنگ رسمی و غیررسمی در جامعه، جلب مشارکت های جمعی، فهم مشترک و عمل جمعی عام، اخلاق کار، توجه به نهادهای مدنی، بازنگری برنامه های آموزشی، ترویج یافته های علمی، پژوهش، تولید و خلق اندیشه، تقویت علمی و انتقادی خردمندانه؛ تولید ادبیات تحقیق فرهنگی و اجتماعی و ذخیره اطلاعات و تبادل اطلاعات، توجه به نیروی انسانی متعهد و متخصص، ترکیب و تلفیق علم و عمل، استقلال و خود ابتکاری، ارتباط بین دولت و نهاد دینی و نهادهای مردمی، فعالیت مشترک فرهنگی دور از منافع سیاسی، تقسیم نقش ها، افزایش کارآبی مدیران و برنامه ریزان، توجه به تغییرات فرهنگی در سطوح محلی، ملی و بین المللی، انسجام و همبستگی اجتماعی عام، توجه به اهداف، ماموریت ها و امکانات و محدودیت ها، ویژه موضوعاتی بوده اند که بصورت نسبی در سال های گذشته مدنظر قرار گرفته است و در سال های آینده می‌تواند مورد تأکید بیشتر قرار گیرد.

مینا گفت: نظام ارزشی قبل از انقلاب اسلامی مشکل از عناصری چون برتری جویی، جاه طلبی، استبداد، مصرف گرایی و فردگرایی بود و نظام ارزشی بعد از پیروزی انقلاب اسلامی ارزش های جدیدی مشکل از رفع بی عدالتی و نابرابری و عدم وابستگی به غرب، استقلال و تمایل به مذهب و گذشت و فدایکاری جمعی را به ارمغان آورد. اینک ارزش های انقلاب اسلامی در شرایط نامتعادل اقتصادی و اجتماعی آسیب پذیر شده است.

محمد ادامه داد: باید توجه داشت که در جهان فعلی مدرنیته به عنوان ساختار اجتماعی و فرهنگی نمود بیرونی تمدن جدید غرب است و رویکردهای فرهنگی با خود همراه دارد که سنت را به چالش می‌کشند. عقلانیت گرائی، فردگرایی، تمایز و تعدد

دو جهت روی داده است یکی افزایش سطح نسبی رضایت از زندگی و دیگری تغییر در ساخت، رضایت انتظارات اجتماعی و فرهنگی به انتظارات اقتصادی افزوده شده است و ظهور خواسته های جدیدی را شاهد هستیم که به شیوهٔ زندگی کردن اهمیت بیشتری می‌دهد و بدین ترتیب تحول در نظام ارزشی جامعه مشاهده می‌شود. محسن گفت: مهمترین پیمایشی که در سال ۱۳۵۳ توسط مرحوم اسدی در ایران قبل از انقلاب اسلامی انجام شده است حکایت از این دارد که در حوزهٔ بهره‌مندی از رسانه‌ها ابتدا رادیو و سپس تلویزیون جامعه را تحت پوشش دارند اما سینما با وجود سابقهٔ طولانی، همهٔ گیر نشده است. همچنان در رسانه‌های مکتوب استفاده از روزنامه‌ها بدليل بی‌سودای افراد جامعه، از رسانه‌های دیداری و شنیداری محدود شدند. در حالیکه مقایسه با یافته های پژوهشی مصرف کالاهای فرهنگی در طرحهای ملی انجام شده بعد از پیروزی انقلاب اسلامی نشان می‌دهد که جامعه ایرانی در طول چهار دهه بزرگترین حرکت و تحول و حیات فرهنگی را تجربه نموده است و جریان تولید فرهنگی و بهره‌مندی از رسانه‌ها و فعالیت فرهنگی افراد و مشارکت آنها در نهادها و سازمانها و استفاده از کالاهای فرهنگی در سطح بسیار قابل قبول افزایش داشته است.

در بررسی مذکور و در بین جمعیت آماری مراکز استان مشاهده می‌شود که بیش از ۸۰ درصد مردم کشور امروزه باسوساد هستند و زنان در مقایسه سطح تحصیلات تفاوت چندانی با مردان ندارند. متوسط زمان اوقات فراغت در روزهای هفتگی افزایش یافته است. خانواده های شهری مرکز استان، روزنامه و مجله مطالعه می‌کنند و با بالارفتن پایگاه اقتصادی اجتماعی آنها میزان بهره‌مندی از سرمایهٔ فرهنگی روزنامه و مجله و مطالعه مطبوعات افزایش می‌یابد. با افزایش تحصیلات، نسبت مطالعه مطبوعات افزایش می‌یابد. رادیو و تلویزیون پوشش گسترده‌تری یافته اند و زمان استفاده از رسانه‌ها در شبانه روز بیویه رسانه‌های نوین افزایش قابل توجهی یافته است. سینما و تئاتر از دیگر کالاهای فرهنگی هستند که کل جمعیت را به خود جذب کرده اند و میانگین تماسای فیلم رشد قابل زیادی داشته است. در مورد کتاب و کتابخوانی نیز نسبت مطالعه کتب غیر درسی و میانگین زمان مطالعه در جمعیت اهل مطالعه افزایش داشته است. با افزایش منزلت، شغل و افزایش منزلت اجتماعی خانواده، موجودی، خرید و میانگین زمان مطالعه اعضاء افزایش می‌یابد. فعالیت های مذهبی و فعالیت های هنری، رفتن به پارک و مراکز تفریحی و استفاده از موزه ها و نمایشگاه ها، مسافرت و انجام ورزش و استفاده از وسایل بازی رونق یافته است. در مجموع در طی چهار دهه شاهد تحول گستردهٔ فرهنگی هستیم که انتظارات و توقعات و تغییرات فرهنگی را نیز در برخواهد داشت. مصرف کالاهای فرهنگی در جامعه ایرانی افزایش یافته است و تغییرات گسترده‌آن با قبل از پیروزی انقلاب اسلامی بسیار ارزشمندتر شده است، اگر چه هنوز راه پر فراز و نشیبی در پاسخگویی به توقعات و انتظارات فرهنگی موجود است و کمیود امکانات اقتصادی در تولید فرهنگی و فعالیت های اوقات فراغت به چشم می‌خورد اما می‌توان یک جهت گیری کلی برای آینده

ماهnamه جلا :: نیاز اندیشه (۹)

ثبت و انتقال تجربه های اسلامی، همدلی و همراهی نسل ها

شماره پنجم :: مرداد ماه ۹۹

همواره با سکولاریسم به معنای جدایی دین از سیاست مخالفت می‌ورزد و بیشتر مردم جامعه به مناسک پایبند می‌باشند و انجام مناسک فردی علیرغم جوانتر شدن فوق العاده جمعیت، مورد توجه افراد قرار دارد. در میان گروه‌های سنی، گروه سنی ۲۰ تا ۳۰ سال گروهی است که در مقایسه با گروه سنی پایین تر و گروه سنی بالاتر نیازمند توجه بیشتری است. سنین یاد شده سنین احرار شغل و ازدواج است و عموماً تعارضات با خانواده در این دهه بر تنش، صورت می‌گیرد و خصلت‌های اعتراضی در این سنین اتفاق می‌افتد اگر چه با افزایش سن رواں عادی خود را از سر می‌گیرد، اما لازم است در برنامه‌های اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی به این گروه سنی توجه بیشتری مبذول گردد.

وقت جلسه پایان یافته بود. محسن گفت بنظرم امروز سارا خانم مطالب را دقیق تر یادداشت برداری کرددن چون بصورت مدام مشغول نوشتن و یادداشت برداری بودند و کمتر حرف زدند.

رنگم مثل گچ سفید شد. این مرد خیلی پر رو تشریف دارد آبروی ادم را در جمع می‌برد. همانموقع حاش را گرفتم و لبخند تلخی زدم و به آرامی بخش از صحبت‌های او در جلسه را از متن نت برداری شده حذف کردم. مردها باید بفهمند که خانم‌ها اگر لازم باشد چنان ضریبه ای به آنها می‌زنند که خودشان نمی‌دانند ضریبه را از کجا خورده‌اند. این درسی باشد برای او تا احترام خانم‌ها را نگه دارد. جلسه بعد هم متن گفتگوها را خلاصه تر می‌کنم تا بفهمد با چه کسی طرف است ...

فرهنگی، بلند پروازی، لذت گرایی در مقابلله با شیوه سنتی قرار می‌گیرد و توسعه ارتباطات، ورود فن آوری‌های فنی و مادی جدید، خواه ناخواه تغییراتی در باورها و ارزش‌های فرهنگی جامعه ایجاد می‌نماید و هرگونه برنامه ریزی فرهنگی بایستی توجه کامل به این رویکردها داشته باشد.

محسن گفت: در سیاست‌های مقابله با تهاجم فرهنگی تعمیق و شناخت و باور دینی، اصلاح رفتار مدیران، ترویج و گسترش معرفت و ارزش‌های اسلامی ایرانی، برقراری عدالت اجتماعی، رعایت اصول و ارزش‌های اسلامی ایران در برنامه ریزی‌های توسعه سازماندهی و هماهنگی فعالیت‌های فرهنگی نهادها و دستگاه‌های فرهنگی، قانونمند شدن فعالیتهای فرهنگی و هنری، رشد کمی و کیفی آثار و خدمات فرهنگی، تحکیم وحدت و همسنگی ملی، معرفی شخصیت‌های تاریخی اسلام و ایران، ارائه الگوها و سرمشق‌های مناسب، مشارکت و بسیج مردمی، توجه به زبان فارسی، بهره‌گیری از امکانات جهان اسلام و توجه به گروه‌های مرجع و داشتن سعه صدر در پاسخ‌گویی منطقی به پرسش‌ها و ابهامات یادآوری شده است و کلیه امکانات دستگاه‌های فرهنگی و رسانه‌های داخلی را به سمت و سوی راهبردهای اجرائی هدایت می‌کند.

من گفتم: هنوز ارزش‌های سنتی در زندگی از اهمیت بیشتری برخوردارند. عدالت اجتماعی، پرهیز از اعمال افراطی، وفاداری به دوستان، تحمل عقیده دیگران، فروتنی و تواضع، حفظ محیط زیست، صداقت، وظیفه شناسی، یاری دهنده‌گی به دیگران، مؤمن و دین دار بودن، قابل اعتماد بودن، گذشت و پاکیزگی ارزش‌های سنتی هستند که با ارزش‌های مدرن برابر می‌کنند.

مسعود گفت: اگر چه به نظر می‌رسد به تدریج ارزش‌های مادی گرایانه واقع گریز و غیر اجتماعی در نسل جوان در معرض رشد است، شناخت نظام ارزشی در ارزیابی وضعیت فرهنگی، اخلاقی و هنجاری جامعه و اتخاذ سیاست‌های بهینه برای ایجاد وفاقد ارزشی و کاهش نابهنجاری‌ها و حل مسائل اجتماعی ضروری است. فرآیند توسعه و نوسازی ما را همچون جوامعی دیگر با نوسانات و فراز و نشیب‌های مختلف روپرور کرده است.

مینا گفت: گسترش شهرنشینی و کلان شهرهایی همچون تهران در گرایش به ارزش‌های مدرن و کاهش ارزش‌های سنتی رابطه مستقیم و معنادار یافته است. تحقیقات نشان می‌دهد در ایران تأثیر خانواده و قومیت بر لایه‌های درونی شخصیت، از جمله ارزش‌ها قویتر از عامل تحصیلات است و همچنین پایبندی دینی با ارزش‌های سنتی رابطه معناداری دارد. گرایش‌های قومی موجود در ایران خود را در زمرة صاحبان این اقلیم بشمار می‌آورند و نوعی آگاهی جمعی و تعلق عمومی به سرزمین را بوجود آورده است.

محمد گفت: فرایندهای مهاجرت قومی ایران از عوامل اساسی تضعیف قومیت گرایی است و زبان فارسی به عنوان زبانی اصیل مورد پذیرش اقوام قرار دارد. انقلاب اسلامی با تکیه بر باورهای دینی و روی گردانی از ایده ناسیونالیسم موفق شده است وحدت قومی را افزایش دهد و اسلام گرایی پس از انقلاب بر نوعی وحدت تکیه کرده است که با گشودن فضا برای ظهور هویت گرایی قومی همراه بوده است.

در انتهای محسن گفت: پیمایش‌ها نشان میدهد که جامعه ایرانی

آنچه مادران برای تربیت پسران باید بدانند

نگاهی برای تربیت فرزندان

زمانی که سه و سال از فرزندم بگذرد به اتمام زیاد فلای از هیلهایی که درایش فریدم را به قاطعه اورده اما قطعاً وزیر که نهش یک قهرمان در زندگی شخص را ایفا کرده همیشه به قاطعه فواید سپرد.

سی کلید همچو موقعیتی را برای تبدیل شدن فرزندتان به یک قهرمان نادیده تغیرید.

مردانه باشد مفسران فود را دوست بدارد.

مردی که نش را دوست بدارد فودش را دوست دارد.

موسسه مطالعات توسعه فرهنگی

پسرت را بدای آینده تربیت کن

قسمت سوم

در شماره گذشته ماهنامه با عنوان این کتاب و بخشی از مطالب آشنا شدید، در هر شماره بخشی از مطالب جدیدی از این کتاب را با شما دوستان به اشتراک می‌گذاریم و امیدواریم برای والدین مفید باشد.

سارا فردر و

اقتدار مادرانه!

یک مادر عاشق قطعاً این توانایی را خواهد داشت تا رموز لطفاً و شکنندگی قلب یک زن را به پسرش بیاموزد.

چه کسی بهتر از یک مادر میتواند راه های سپاسگزاری حقیقی و خوشحالی قلی یک زن را به پسرش نشان دهد؟

زمان آماده سازی پسرتان دقیقاً همین الان است. شما میتوانید پسرتانت را طوری آموزش دهید تا قهرمانانی پیروز شوند، با سلاح هایی که هر مادر به آن مجهز شده است مانند: عشق بی پایان، زمان مناسب همراهی و در دسترس بودن، درک مقابل، اقتدار، امید و انگیزه.

فرزنдан برای زمان محدودی نزد شما به امانت گذاشته شده اند و این یک موقعیت ناب است تا برای آینده آنها سرمایه گذاری کنید و آنها را آماده کنید تا یاد بگیرند چگونه عشق بورزنده و به قلب همسر آینده شان نفوذ کنند.

اقدامات مادرانه!

سینین ۳-۸ سال

این محدوده سنی، زمانی است که پسرتان به تأیید و توجه شما نیاز فراوانی دارد و زمان خوبی است برای اینکه آموزش ببیند چطور یک قهرمان واقعی و فاتح قلب یک زن باشد و او را درک کند.

۱. به او بیاموزید مسئولیت پذیر باشد.

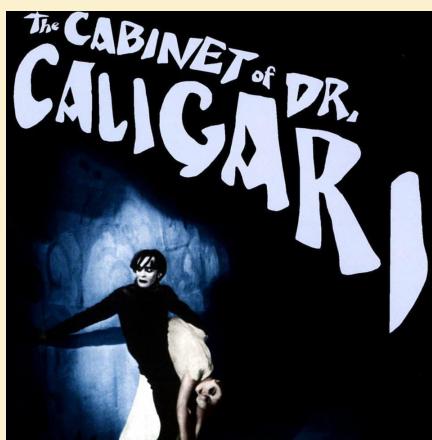
این برای شما یک فرصت خواهد بود تا بتوانید به فرزندتان مسائل قلبی و درونی را بیاموزید. برای اینکه او بتواند مرد کاملی بشود باید در مسیری که تربیت میشود همزمان نسبت به رفتارش با خانم ها، خواهر، مادرش و زنانی که با آنها در ارتباط است مسئولیت پذیری داشته باشد.

زمانی که پسرتان کاری انجام میدهد و باعث آزردگی شما یا هر خانم دیگری میشود، او را نصیحت نکنید، در عوض به او نشان دهید که او در برابر اعمالش مسئول است.

مطب دکتر کالیگاری

(۱۹۲۰، رابرت وینه)

به قلم: علی صفائی

مطب دکتر کالیگاری" رابرت وینه یکصد ساله شد و شاید مهمترین فیلم همه‌ی تاریخ سینما باشد که هم جریان ساز است و هم هنرمند ساز و از همه مهم‌تر نامیرا. جنبش اکسپرسیونیستی آلمانی زاده‌ی ازووا و هراس آلمان پس از جنگ اول جهانی است که خود را در همه‌ی هنرها به نمایش می‌گذارد و عصاره‌ی همه‌ی آنها در سینمای آن سامان جمع می‌شود و تاثیر ماندگار خود را هم بر زمانه‌اش و هم روزگاران پیش رو باقی می‌گذارد و از دل آن ژانرهای هراس، فانتزی و نوآور به شکلی بلاواسطه زاده‌ی شود و در سوی دیگر عالم هالیوود بر پایه اصول زیبایی شناسانه آن و فناوری هنرمندانه فیلمسازان جلای وطن کرده‌ی آلمانی شکل می‌گیرد.

جادافتدگی آلمان پس از جنگ اول، تنگناهای معیشتی و اقتصادی، هراس بی‌خانمانی ناشی از جنگ و گرسنگی و محنت، یاس فلسفی وجودی انسان معاصر، بریدگی اجرایی از عوالم هنری سایر بلاد عالم، خود را در خطوط کج و معوج، زاویه‌های تند و تیز، فضاهای تنگ و تاریک و دراز، کنتراست‌های شدت یافته تاریک و روشن، پله‌های نامتناسب رو به بی‌انتهای، دکورهای بی‌تكلف پر شده از نقاشی‌های هندسی بی‌هویت ساده انگارانه‌ی وحشت افزای، ذهنیت ناپیدای شخصیت‌های چند وجهی و همه‌ی اینها سینمای درخشان اکسپرسیونیستی آلمان را در دو دهه‌ی اول سده‌ی نو رقم می‌زند.

سینمایی که "مطب دکتر کالیگاری" رابرت وینه و "متروپولیس" فریتس لانگ قله‌ی رفیع همه‌ی دوران هاست. فیلم حکایت دکتر کالیگاری است که به اتفاق دستیار به خواب ابدی فرو رفته اش، سزار، به دهکده‌ی آلمانی وارد می‌شود و در همان ایام سلسله قتل هایی در روستا خ ر می‌دهد که ظن آن می‌رود که سزار مجری دستورات شیطانی کالیگاری در عالم خواب بوده باشد... فیلمی که به شکلی غریب پیشگویی ظهور نازیسم و تسلط بر جامعه‌ی خفته‌ی آلمان و مصیبت جنگی دیگر در آن زمان است.

دار شود. همچین به او یادآوری کنید، خداوند مردان را محکم تر آفریده تا بتوانند از قلب و احساسات همسرشان حمایت کنند.

سینمای ۹-۱۳ سال

تمام موارد ذکر شده را همچنان اعمال کنید به علاوه:

۱. آموزش را ادامه دهید.

در طول این دوران، احتمالاً پستان به مسائل احساسی علاقه‌ای نشان نخواهد داد. اما باور داشته باشید که او بیش از آنچه تصور می‌کنید، نظاره می‌کند و غیر مستقیم یاد می‌گیرد. از آموزش دست نکشید. در این مرحله پسرها ناخواسته و بدون قصد کارهای زیادی انجام میدهند که احساسات مادرشان را جریحه دار می‌کنند اما شما به امید نتایج ارزشمند حاصل از این آموزش‌ها، دست از کار نکشید.

۲. به احساس او اعتبار دهید.

شما مجاز هستید که فقط عصبانی شوید اما در موقع بحرانی هرگز از کوره در نرودید. هیچگاه بر سر فرزندتان فریاد نزنید. به او کمک کنید احساسات خود را در موقعیت‌های مختلف درک کنید و به او بیاموزید برای سردرگمی‌ها و کلافگی‌هایش راهکاری پیدا کنید و احساساتش را مدیریت کنید.

۳. به او نشان دهید که احساساتش را درک می‌کنید.

هر پسری نیاز دارد مورد توجه قرار بگیرد و حس وابستگی را تجربه کند و دقیقاً پستان از طریق چگونگی رفتار شما با خودش می‌آموزد که چطور با یک خانم رفتار و به قلبش نفوذ کند، بنابراین از هر فرصتی استفاده کنید تا خودتان را با او وفق دهید و صدای قلبش را بشنوید.

۴. در زمان‌های دلتانگی با او همدردی کنید.

زمانی که فرزندتان ناراحت است یا حتی آسیب می‌بیند به جای غمگین شدن، سرزنش یا گریه و زاری، به عنوان همدردی سعی کنید با او شوخی و بازی کنید. از این طریق به او می‌آموزید که در تمام دوران زندگی اش در زمان مشکلات، امیدوار باشد و روحیه اش را حفظ کنند. شما با این روش روحیه او را مقاوم می‌کنید.

مهارت آموزی زبان

موسی
قسمت سوم

کودکان در ارتباط نزدیک با والدین خود زندگی می‌کنند و شاهد فعالیت‌ها و کارهای روزانه‌ی آن‌ها می‌باشند، تعاملات کلامی بیشتری دارند، (محسنی، ۱۳۸۳، ص ۳۰۴).

زبان پیاژه روند رشد شناخت کودک را به طور گستردۀ مورد بررسی قرار داده است و زبان را به عنوان پدیده‌ای ثانوی در درون روند عمومی رشد قلمداد می‌کند. وی به طور مستقیم به پدیده‌ی زبان آموزی توجه نمی‌کند. به نظر پیاژه برای رشد زبان و شناخت، در انسان هیچ گونه طرح ذاتی پیشینی وجود ندارد. پیاژه به رشد زبان و زبان آموزی از راه توجه به رشد شناخت می‌نگرد و از این روز زبان آموزی زمینه‌ی اصلی بررسی‌های او را تشکیل نمی‌دهد. وی زبان کودک را به عنوان منبع داده‌های لازم برای بررسی رشد شناخت در نظر می‌گیرد. پیاژه هر گونه ویژگی ذاتی یا ارثی را برای فراگیری و رشد زبان انکار می‌کند. وی عقیده دارد که زبان آموزی به عنوان پدیده‌ای ثانوی در درون روند عمومی رشد و تطبیق شناختی کودک با محیط صورت می‌پذیرد.

بر این پایه، پیاژه زبان آموزی را تنها وابسته به رشد شناخت می‌داند، به این معنی که کودک تنها پس از آن که به سطح مناسبی از رشد شناختی می‌رسد بر برخی جنبه‌های خاص زبان مهارت می‌یابد. سپس سیر پیشرفت و هماهنگی میان رشد شناختی و رشد زبان همچنان ادامه می‌یابد تا کودک بر همه‌ی جنبه‌های زبان مهارت کافی کسب کند. با این حال پیاژه درباره‌ی بسیاری از مسایل مربوط به رشد زبان عقیده‌ای ابراز نکرده است.

پیاژه تنها اشاره می‌کند که آغاز ظاهر شدن زبان کودک پس از پدید آمدن هوش ناشی از ادراکهای حسی ابتدایی در حدود سن هفده سالگی رخ می‌دهد، (مشکووه الدینی، ۱۳۸۰، ص ۷۷۲-۷۷۴) پیاژه بر خلاف ویگوتفسکی معتقد به جدا بودن زبان از تفکر بود و نخ رشد آنها را متفاوت می‌دانست. وی بر این باور است که منشأ زبان، تفکر و منطق است و ریشه‌های آن را باید در هماهنگی اعمال عمومی جستجو کرد که در جریان آن زبان به وجود می‌آید، (ناعمی، ۱۳۸۵، ص ۷۳). طبق نظریه‌ی پیاژه کودک زبان از طریق جذب و انتساب یاد می‌گیرد. وی معتقد است افکار و زبان کودک با یکدیگر تعامل دارند، فرآیندهای فکری تعیین می‌کنند که بخش‌هایی از زبان درونسازی یا برونسازی بشوند. عامل مهار کننده‌ی دانش پایه‌ی موجود کودک طرحواره است. به طور مثال، کودک نویا درباره‌ی شیر مقداری دانش و فکر بدست آورده است. وقتی والدین واژه‌ی شیر را می‌گویند،

ما در اینجا سه نظریه‌ی شناختی بروونر، ویگوتفسکی و پیاژه را توضیح خواهیم داد.

به نظر بروونر، کودک برای بادگیری زبان دو نیروی ذاتی و نیروی وارده از محیط نیاز دارد. نیروی ذاتی از درون کودک را بر می‌انگیزد تا زبان را یاد بگیرد و نیروی بیکه از ناحیه‌ی محیط وارد می‌شود، انگیزه‌ی لازم را به کودک برای یاد گیری زبان می‌دهد که همان تعامل فرد با دیگران است، (همان، ص ۶۳).

برونر الگوی حمایتی فراگیری زبان را برای زبان آموزی ضروری می‌داند که مستلزم یادگیری برقراری تماس چشمی، نحوه‌ی هدایت توجه بوسیله‌ی حرکات چشم و چگونگی تأکید و انتقال معانی از طریق حرکات صورت و بدن می‌باشد، (لفرانسو، ۱۳۸۶، ص ۲۷۰). در این الگو دخالت بزرگسالان به رشد یادگیری زبان کمک خواهد کرد. به اعتقاد بروونر، در آموزش زبان باید به معانی کلمات هنگام تعامل کودک با افراد توجه شود. و در مرحله‌ی بعد کودک باید یاد بگیرد که کلمات را کی و کجا به کار برد و موقعیت-های کاربردی کلمات را درک کند، (ناعمی، ۱۳۸۵، ص ۶۳).

ویگوتفسکی اولین فردی بود که باعث شد در میان نظریه‌های معاصر، به تأثیر زبان در کودک برای تقویت فرآیندهای عالی ذهن توجه شود. ویگوتفسکی در تحول زبان سه دوره را مشخص می‌کند: گفتار اجتماعی، گفتار خود محورانه و گفتار درونی. ابتدا گفتار اجتماعی یا بیرونی ظاهر می‌شود که نقش آن کنترل رفتار دیگران است. این نوع گفتار پیش از سه سالگی ظاهر می‌شود، (سیف، ۱۳۸۵، ص ۲۱۸). بعد از گفتار اجتماعی، گفتار خود محورانه پدید می‌آید که مرحله‌ی انتقالی از گفتار بیرونی به گفتار درونی است.

در این مرحله کودکان اغلب با خود حرف می‌زنند به این منظور که رفتارشان را کنترل نمایند. گفتار خود محورانه بین ۳ تا ۷ سالگی رخ می‌دهد. آخرین مرحله‌ی رشد گفتار، گفتار درونی است. گفتار درونی با خود سخن گفتن به طور بی صداست. گفتار درونی اندیشه و رفتار انسان را جهت می‌دهد و در همه‌ی کارکردهای عالی ذهن موجود است. گفتار درونی پس از ۷ سالگی ظاهر می‌شود، (سیف، ۱۳۸۵، ص ۲۱۸-۲۲۹).

زبان از نظر ویگوتفسکی فرد را از تجربه و ادراک حسی مستقیم کنونی رهانیده و برای او امکان تجسم نادیده، آینده و گذشته را فراهم می‌آورد. میزان استفاده از زبان در تعامل اولیاء با فرزندان، بر حسب فرهنگ‌ها تغییر پذیر است. در برخی فرهنگ‌ها که

ماهنه جلا :: نیاز اندیشه (۶)

ثبت و انتقال تعبیرهای هم‌فکری، همدلی و همراهی نسل‌ها

های هوشی ناشی از ادراک‌های حسی) ایرادهایی را وارد می‌داند. وی اظهار می‌دارد که در ارتباط با فرض (ساخت‌های هوشی ناشی از ادراک‌های حسی)، برای توضیح پدیده‌ی رشد زبان هیچ پیشنهاد روشی که امیدی به دست دهد وجود ندارد، مشکوکه‌الدینی، ۱۳۸۰، ص ۲۷۸).

کودک این واژه‌ی جدید را می‌گیرد و دانش پایه‌ی خویش را با یکی کردن مفهوم فعلی شیر با کلمه‌ی شیر تغییر می‌دهد. وقتی کودکان بزرگتر می‌شوند زبانشان کامل‌تر می‌شود زیرا پیچیدگی زبان را بیشتر درک می‌کنند و با افکار پیچیده‌ی تری به تغییر آن می‌پردازند.(لنر، ۱۳۸۴، ص ۴۵۱). چامسکی بر عقیده‌ی پیازه‌ی مبنی بر رشد زبان برپایه‌ی (ساخت

نظريه‌ی يادگيری اجتماعي

طرفداران اين رویکرد به نقش رابطه‌ی مقابل كودك و والدين يا دیگران در اكتساب زبان اعتقاد دارند (لنر، ۱۳۸۴، ص ۴۵۲). تقلييد، در يادگيری اجتماعي نقش اساسی دارد. مثلاً، اگر معلم بخواهد تلفظ درست يا املای صحيح چند کلمه را آموزش دهد، می‌تواند به تنهايی از روش‌های تقویت استفاده کند؛ ولی بايد زمان و تلاش زیادی را صرف نماید، در حالی که می‌تواند از تقلید استفاده نماید.(ناعمی، ۱۳۵، ص ۶۰) به اعتقاد بندوراء، کودک از طریق مشاهده و تقلید(يادگيری مشاهده‌ای) زبان را ياد می‌گیرد. موفقیت کودک در مهارت‌های زبانی تقویت بیرونی به دنیا دارد و از طرف دیگر موجب احساس رضایت(تقویت درونی) در کودک نیز می‌گردد. همسو بودن دو تقویت درونی و بیرونی سبب می‌شود تا کودک تلاش بیشتری برای يادگيری از خود نشان دهد.(همان، ص ۶۰).

نقش بازی در زبان آموزی
بنا بر نظریه‌ها دوره‌ی زبان آموزی برای کودک بین ۱۲ تا ۱۲ سالگی است و اگر کودک در این دوره زبان را ياد نگیرد بعداً نخواهد توانست آنرا ياد بگيرد . بین رشد جسمانی و رشد زبانی کودک پیوند محکمی وجود دارد. هر مرحله از رشد جسمانی کودک هماهنگ مرحله‌ی خاصی از رشد زبان در کودک است.

زبان و اندیشه

راجر برون و ایوان پاولوف هر دو معتقدند که رابطه‌ی عمیقی بین ذهنیت و زبان وجود دارد. ذهن ما به گونه‌ای تحول یافته است که استفاده از زبان را ممکن می‌سازد. دیگر اینکه ذهن را شکل می‌دهد و انسان را از سایر حیوانات مجزا می‌کند، زیرا هم بر پیچیدگی و غنای تفکر می‌افزاید و هم امکان شکل‌های خاصی از تفکر را برای وی فراهم می‌سازد. به علاوه به انعکاس تفکر، به کنترل آن نیز می‌پردازد. با این حال، پژوهش‌های مربوط به ادراک در فرهنگ‌های مختلف حمایت چندانی از فرضیه نسبیت زبانی نمی‌کنند. برای نمونه پژوهش‌های راش(۱۹۷۳) نشان داد در زبان قبیله دانی در گینه جدید تنها دو اسم برای رنگ‌ها وجود دارد در حالی که آنها گوناگونی رنگ‌ها را به خوبی دیگر فرهنگ‌ها دریافت می‌کنند. از نظر منتقدان این نظریه، زبان می‌تواند تمایز‌هایی را که برای مردم یک فرهنگ اهمیت دارد بازتاب دهد، اما در خود آفریننده چنین تمایز‌هایی نیست و نیز نمی‌تواند در راه ادراک این تمایز‌ها محدودیت هایی برای گویشوران زبان به وجود آورد. انگلیسی زبان نیز به اندازه‌ی گویشوران زبان اسکیمومی تفاوت انواع برف را در می‌یابند اما چون این تفاوت‌ها در فرهنگ اسکیمومی اهمیت بیشتری دارد تا فرهنگ انگلوساکسون. به همین دلیل در یکی از این زبان‌ها واژه‌ای برای بیان این تفاوت‌ها وجود دارد که در دیگری نیست.

دوباره فرایند‌های ذهنی است که بر اثر تأثیر زبان صورت می‌گیرد، وی همچنین نقش زبان در رشد تفکر آدمی را مهم می‌داند و معتقد است زبان نه تنها به رشد شناختی کودک کمک می‌کند، بلکه شرط لازم برای رشد تفکر نیز هست.

رابطه‌ی میان زبان و تفکر از دیدگاه پیازه به گونه‌ای دیگر بیان شده است، در حالی که ویگوتسکی باور داشت زبان نقش اساسی در تفکر زبان دارد، پیازه معتقد است زبان به عنوان شکلی عالی از کارکرد‌های نمادین، متأثر از هسته شناختی است، اما اساس و بنیاد تفکر نیست هر چند بر گستره قدرت آن می‌افزاید.

پیازه همچنین رشد منطق اعمال را دنیال کرد و متوجه شد که کودکان در هر قدم از مسیری که طی می‌کنند توانایی انجام کارهای هوشمندانه را دارند بدون آنکه ضرور تابوت‌وآند همان اعمال را به صورت کلامی بیان کنند.

لوريان زبان را داراي سه کارکرد اصلی می داند.

- ۱- زبان به عنوان شکلی از ارتباط اجتماعی؛
- ۲- زبان به عنوان وسیله‌ای برای فعالیت فکری و عقلانی(انتزاع و تعیین)؛

۳- زبان به عنوان شیوه‌ای برای سازماندهی و تنظیم رفتار؛ مطالعات لوریا و پولیاکوا و سوبوتسکی نشان می‌دهد گفتار بزرگسالان که توجه کودک را جلب می‌کند و با عمل او را نظم می‌بخشد، بی درنگ این نیروها را کسب نمی‌کند بلکه شکل گیری این کارکرد نظم بخشی یا جهت بخشی، دستخوش تحول نسبتاً دراز مدت و جالب توجهی است.

ویگوتسکی نخستین کسی بود که اظهار کرد زبان در تشکیل فرایند‌های ذهنی عده‌ای دارد. به نظر وی روش اساسی تجزیه و تحلیل رشد کنش‌های عالی روانی همان تحقیق در سازماندهی

ماهnamه جلا :: نیاز اندیشه (و)

ثبت و انتقال تجربه های همچکی، همدلی و همراهی نسل ها

انعطاف پذیری

که به سمت چیز هایی بروند که باعث بالا رفتن حس خوب و آرامش برای آنها می شود بنابراین فعل و انفعالات شیمیایی مغز و انتخاب آگاهانه .

چه طور می شود در شرایط سخت خوشحال بود ؟

ما می دانیم که آدم ها می توانند در شرایط سخت هم زمان، هم غمگین ، نگران و هم وحشت زده و خوشحال باشند البته اگر ۱. دیدگاهی انتخاب کنند که به هر دوی این احساسات هم زمان اجازه ظهور بدهد، یعنی به جای داشتن احساسات. رفتار یا افکار سیاه و سفید زندگی به لذت بردن از لحظه ها بپردازند ، حتی اگر این لحظه ها در میان همه سختی ها . کوتاه باشند .

۲. در زمان سختی ، اغلب شکل اولیه خوشحالی قابلیت ظهور پیدا می کند اگر معنا و مفهوم تازه ای برای زندگی ایجاد کنیم مثل من سلطان دارم ولی زمان و انرژی ام را صرف درست کردن خانه ای گرم و دنج کنم چرا بعضی ها در زمان سختی می توانند شادی خود را حفظ کنند ، اما بعضی ها نه ؟

بعضی از ما گواهایی در زندگی دیده ایم مثل اعضای خانواده یا معلم که با شاد بودن بهنتیجه رسیده اند بعضی دیگر با استفاده از فعل و انفعالات شیمیایی مغزان ، حتی در شرایط سخت با دید مثبت تری نگاه می کنند و بعضی دیگر ازما بنا بر یک سری تحقیقات بسیار جالب آگاهانه انتخاب می کنیم که در زمان خیلی سخت رشد کنیم . این دسته از افراد به سمت چیزی حرکت می کنند که آن را «رشد پس از سانحه » می نامند .

این یک انتخاب آگاهانه است که روزتان را با چیزهای مهم بیامیزید ، مثل چیزهایی که باعث خنده دیدن تان شود یا عشق ورزیدن و ارتباط برقرار کردن آن محرك های شادی که قبل از موردشان صحبت کردیم

این ویدیو را در شبکه های اجتماعی دیدم . محتوای جالبی داشت: سلام من دکتر ماریا سیروا هستم روانشناس مثبت گرا بیشتر در زمینه انعطاف پذیری تدریس می کنم، یعنی خوشحالی و مثبت بودن در شرایط سخت .

خوشحالی از نظر شما چیست ؟

خوشحالی یعنی در وضعیت مثبت بودن که اغلب ناپایدار است و مهم تر از آن یک انتخاب است ما انتخاب می کنیم که خوشحالی را در وجودمان پرورش دهیم

عوامل مهم تأثیر گذار برای خوشحالی چیست ؟

یکی از عوامل مهم انتخاب کارهایی است که باعث بهبود حالت درونی شما می شود مثلاً داشتن حس خوش بینی ، شنگفتی ، عشق، خلاقیت ، شور و اشتیاق و همچنین تعیین معنا و مفهوم زندگی ما می دانیم که این دو عامل باعث بالا رفتن میزان خوشحالی هستند مثبت اندیشی و یافتن معنا

آیا با پولدار شدن و موفقیت تحصیلی می توان به خوشحالی رسید ؟

شما می توانید خوشحالی را به صورت موقت در ارتقاء ، مقام یا نامزد کردن یا درآمد بهتر پیدا کنید این نوع خوشحالی شش ماه دوام خواهد داشت که ما آن را تأثیرات ماه عسل می نامیم و بعد از گذشت این دوره دوباره به صورت عادی بر می گردید بنا براین به دست آوردن موفقیت های بیرونی تأثیری بر خوشحالی درونی و پایداری آن ندارند .

چه تفاوت هایی بین آدم های خوشحال و غمگین هست ؟

دو تفاوت اصلی وجود دارد اول اینکه ، از نظر فعل و انفعالات شیمیایی پیام رسان ها ی عصبی مغز آدم ها ی شاد باعث می شود تا آنها بیشتر به جنبه ها ی مثبت در دنیا توجه کنند. دوم اینکه ، ما می دانیم که آدم ها ی شاد انتخاب می کنند

ماهnamه جلا :: نیاز اندیشه (۹)

ثبت و انتقال تجربه های انسانی، همدلی و همراهی نسل ها

سخنی از بهرام بیضایی

با کمال تاسف تئاتر از نظر ظاهر از زمانی شروع به خراب شدن کرد که برثت به ایران آمد. برثت که ظاهراً باید یک اثر موثر و مثبت در این مملکت باقی گذاشته باشد که در همه جای دنیا می گذارد، بدترین اثر را - مثل هر چیز دیگر - گذاشت. درنتیجه دیگر کسی بازیگری نکرد و هر کسی که روی صحنه رفت شروع کرد به میزانسندادن و کارگردانی و بازیگری کردن برای اینکه برثت را با بی استعدادی هم می شد بازی کرد و پشت نام او مخفی شد. الان اگر شما نمایشی از برثت را با بدترین بازی و بدترین میزانسند روی صحنه ببینید، بزرگ ترین تماشاگران را خواهید داشت و همین جاست که کم کم پی می ببرید که بازی، فهم و میزانسند لازم نیست و به راحتی می توان تماشاگر را فریفت. شش هفت سال است که این اتفاق می افتد. بی استعدادترین آدمها روی صحنه رفته اند، بی استعدادترین میزانسند ها داده شد و همه پشت نام برثت مخفی شدند، پشت اسم تعهد مخفی شدند. حالا کار نداریم به اینکه اینها تا چه حد تعهد و مسئولیت دارند. ولی به هر حال عملاً بازیگری و میزانسند بدر شد و در حال حاضر بازیگری که می خواهد به تئاتر پردازد کمترین وقتی را صرف این کار می کند. دیگر کسی به طور مرتب سر تمرین ها حاضر نمی شود... در چنین شرایطی تنها به خانه نشستن و نوشتن اکتفا می کنیم. هیچ اجرای نداریم که برای جماعتی که کار فرهنگی عمیق نمی خواهد کار کنیم. مردم تنها عربده می خواهند و من نمی توانم روی صحنه عربده بکشم؛ و فکر می کنم هر کس که نعره می زند دروغ می گوید... یک چیزی دارد جای تئاتر را می گیرد و آن که می بیش عبارت از عربده کشیدن هر قیمتی است و ادای مسئولیت بودن را درآوردن است... من فکر می کنم در این مملکت هیچ کس مسئول نیست و همه آنها که ادعای مسئولیت می کنند به نظر من دروغ می گویند و دکان باز کرده اند. به هر حال ادای مسئولیت درآوردن و ادای همه چیز از جمله ادای تواتر، جای تئاتر را گرفته... در سینما هم خیلی بهزحمت تا آنجا که می شد به این کار ادامه دادم. چون سینما هم عیناً چنین میدانیست. در سینما کم کم متوجه شدم که همه فرهنگ مملکت تبدیل شده به ادای فرهنگ را درآوردن... بنابراین در خانه می نشینیم و می نویسیم. نمی دانم که بعداً چه خواهد شد.

هفتمنامه جوان - چهار شماره‌ی پیاپی در فروردین و اردیبهشت ۱۳۵۷

چطور مثلاً به افرادی با بیماری ها می سخت می توان گفت
سعی کن خوشحال باشی؟

شما باید تصمیم بگیرید که نمی خواهید لحظه های جهنمی را در شرایط کنونی تجربه کنید، شما می خواهید بهشت را وارد لحظه جهنمی کنید به همین دلیل شما دنبال توجه، عشق و مهربانی اطرافیان تان هستید، و امیدی را بوجود بیاورید که واقعی باشد نه توهم زا، امیدی که مثلاً اگر من شیمی درمانی دارم و حالم بد است اما کارهایی هست در این دنیا که می توانم انجام بدهم و در زندگی من معنا و مفهوم دارند تمرين یک سری کارهایی که می دانیم باعث رشد درونی می شود.

چه چیزی خود شما را خوشحال می کند؟

چیزی که من را خوشحال می کند اینکه یاد بگیرم چطور هر روز و هر لحظه از زندگی ام را در همه زمینه ها بسازم و به سمت چیزهایی پیش بروم که باعث رشد من می شوند و الهام بخش هستند و به من آرامش می دهند در واقع افسار زندگی را در دست داشتن و همنوایی کردن با زندگی نه به عنوان چیزی که به من هجوم می آورد و من باید از آن فرار کنم، این چیزی است که من را خوشحال می کند.

چطور می توانیم خوشحالی را به آدم های بیشتری گسترش دهیم؟

به دو روش می شود این کار را کرد:

۱. خبر خوب این است که خوشحالی مسری است یعنی هر چه شما بیشتر به سمت چیزهایی حرکت کنید که باعث بالا بردن حس خوب و شادی می شوند به بقیه همان تقالی می دهید.

۲. می دانیم گفتن این جمله به آدم ها که باید در هر حالی خوشحال باشید جواب نمی دهد اما اگر درباره چیزهایی که باعث لذت، شادی و خوشحالی شما می شود. شفاف باشید و به آدم ها بگویید که این چیز ها را انتخاب کردید این هم آزمایش و نتیجه انتخاب و به آنها اجازه بدهید که بفهمند که می شود خوشحال بود اینطوری خوشحالی گسترش پیدا می کند.

چطور می شود احساس خوشحالی را دائمی کرد و آن را از دست نداد؟

این خیلی سوال خوبی است! ما می دانیم که برای پایدار نگه داشتن هر تغییر مثبتی مثل ایجاد حس خوشحالی در زندگی حتی در زمان های سخت. رفتار آدم ها باید تغییر کند.

شما نمی توانید تنها با فکر کردن زندگی تان را شاد کنید، حتی با خواندن و یا یادداشت برداشتن هم نمی توانید به زندگی خوب بستند کنید بلکه باید رفتار های جدید را تمرین کنید یک مثال سریع اینکه: هر روز از خودتان بپرسید که بهترین اتفاقی که امروز افتاد چه بود؟

و آن را در خاطره تان ثبت کنید. این باعث ایجاد خوش بینی، قدر دانی و آگاهی می شود و این آگاهی را در شما ایجاد می کند که این شما هستید که افسار زندگی تان را دردست دارید.

ماهnamه جلا :: نیاز اندیشه (۹)

ثبت و انتقال تجربه‌ها برای هم‌فکری، همدلی و همراهی نسل‌ها

۱۲

مهارت کلیدی برای والدین موفق

بر اساس ساعتها پژوهش، توانستم این فهرست را برایتان تنظیم کنم.

۱۲ مهارت کلیدی و مهم، که باعث می‌شود والدین نقش خود را بهتر انجام دهند:

آیا می‌خواهید والدین خوبی باشید؟

آیا می‌خواهید به فرزندان تان کمک کنید تا از استعدادهای خود

نهایت استفاده را ببرند؟

آیا می‌خواهید آن‌ها در زندگی شخصی و اجتماعی خود موفق

باشند؟

وقتی فرزندان شما بیشتر با دیگران مشارکت مثبت داشته باشند، زندگی آن‌ها یک زنگی معنادار خواهد بود. و این یعنی خوش‌بختی!

۳ - بر سر فرزندان خود فریاد نکشید

احتمالاً بارها با خودتان قرار گذاشته‌اید که نباید سر کودک فریاد بکشید. اما وقتی کودک پشت سر هم شما را عصبانی می‌کند، آسان نیست که به قرار خود، پاییند بمانید.

هرچه بیشتر فریاد بزنید، رفتار کودک بدتر می‌شود.

به جای اینکه سعی کنید رفتار کودک را کنترل کنید، دیدگاه و احساسات او را درک کنید. از زاویه‌ی او به موضوع نگاه کنید. ببینید

چرا آن کار را انجام می‌دهد؟

سپس از قوه‌ی عقلانیت خود بهره ببرید و راهکاری که ممکن است کودک را مقاعده کند رفتارش را تغییر دهد، انتخاب کنید.

اگر در کنترل عصبانیت خود مشکل دارید، این نکات را امتحان کنید:

تصمیم قاطع و جدی بگیرید که بر کودک خود فریاد نکشید.

پیش از عصبانیت تصمیم بگیرید که اگر عصبانی شوید چه جایگزینی می‌توانید داشته باشید.

در صورت امکان، از وضعیت دور شوید.

پنج نفس عمیق بکشید.

به هیچ وجه از تهدید استفاده نکنید.

به جای عصبانیت، روی نقشی که باید داشته باشید، تمرکز کنید.

مسئله را ریشه‌یابی کنید که نقطه ضعف اصلی کودک شما چیست؟

مثلاً ممکن است که اختیارات او را سلب کرده‌اید و او هیچ کنترلی بر زندگی خود ندارد. کودک رد هر سنی که باشد، در موارد مختلفی باید

حق انتخاب داشته باشد.

۴ - به کودک خود مسؤولیت‌هایی در حد توانایی‌هایش در خانه

۱ - بیشتر بر رفتارهای مثبت فرزندان خود تمرکز کنید تا رفتارهای منفی

هرچه والدین بیشتر فریاد بزنند یا تنبیه و توبیخ کنند، رفتار بد بیشتر تکرار می‌شود.

وقتی کودک به صورت پیوسته مورد سرزنش قرار می‌گیرد، کم کم به این باور درونی می‌رسد که من کودک بدی هستم و به بدرفتاری‌ها ادامه می‌دهد.

آن‌ها برای اصلاح رفتار خود احساس انگیزه نمی‌کنند؛ زیرا پذیرش رفتارهایشان، بخشی از هویت آن‌ها شده است. والدینی که با کودک خود، ارتباط تعاملی دارند، درک می‌کنند که بهترین راه اصلاح رفتارهای غلط کودک، توجه کردن به رفتارهای مثبت است.

در ابتدا شاید کمی سخت به نظر بیاید، ولی با کمی تغییر نگرش و توجه به رفتارهای مثبت، به سرعت نتیجه‌ی آن را خواهید دید.

۲ - به فرزندان خود بیاموزید که به نیازهای دیگران اهمیت دهند

تحقیقات نشان می‌دهد که کودکان با بخشش به دیگران به شادی دست می‌یابند.

در حقیقت، کودکان وقتی چیزی به کسی می‌بخشند، احساس شفعت وصفناپذیری پیدا می‌کنند.

این نکته خیلی جالب توجه است؛ چرا که ما با بزرگ‌سالان قبل از نیاز دیگران به دنبال نیازهای خود هستیم. شاید در مراحل مختلف رشد، حس نوع دوستی‌مان را از دست می‌دهیم.

اگر بر خصلت خودخواهانه‌ی خود غلبه کنیم و به نیازهای دیگران

تمرکز شویم و به آن‌ها کمک کنیم، خوشحال‌تر خواهیم بود.

اگر می‌خواهید فرزندانتان زندگی شاد و خوشحالی را تجربه کنند، به آن‌ها یاد دهید که به دیگران خدمت کنند. آن‌ها را در فعالیت‌هایی که

می‌توانند در جهت کمک به دیگران، تأثیر مثبت داشته باشند، درگیر کنید. و از رفتار آن‌ها حمایت کنید.

ماهnamه جلا :: نیاز اندیشه (۹)

ثبت و انتقال تجربه های همکاری، همدلی و همراهی نسل ها

را مرور نمایید.

گهگاهی از همسر خود بپرسید، "برای اینکه همسر بهتری باشم، چه کاری می توانم برایت انجام دهم؟" هیچ چیز زندگی خود را با هیچ چیز زندگی دیگران مقایسه نکنید. مهربانی و احترام، کلیدهای اصلی رابطه‌ی پایدار است.

۶ - به فرزندان خود بیاموزید که چالش‌ها را از زاویه‌ی مشبّت مشاهده کنند

افرادی که چالش‌ها و موانع را مشبّت می‌بینند، به مراتب شانس بیشتری برای موفقیت دارند.

افراد موفق و قیباً با چالش‌ها مواجه می‌شوند، فکر می‌کنند: این کار سخت خواهد بود؛ اما سرگرم کننده است. و من می‌توانیم چیزهای زیادی را در فرایند غلبه بر این چالش بیاموزم | از طرف دیگر، افرادی که چندان موفق نیستند به چالش‌ها نگاه می‌کنند و با خودشان می‌گویند: این کار سخت خواهد بود؛ بنابراین من ترجیح می‌دهم کار ساده‌تری انجام دهم؛ تلاش می‌کنم که از این چالش دوری کنم.

این نگرش‌های متفاوت، در دوران کودکی شکل می‌گیرد. به همین

جهت، والدین خوب، مهارت مواجهه‌ی مشبّت با چالش‌ها را هم خودشان رعایت می‌کنند و هم به کودک می‌آموزند. چرا که زندگی سرشار از چالش‌های متنوع و متفاوت است.

۷ - مسؤولیت انجام کارهای فرزندان تان را بر عهده نگیرید

بغذارید کارهای خودشان را خودشان انجام دهنند. والدین می‌خواهند فرزندانشان مسؤولیت‌پذیر و مستقل باشند. اما در عین حال، آن‌ها می‌خواهند همه کار طبق میل خودشان انجام شود. و به همین دلیل کارهایی را برای فرزندان خود انجام می‌دهند که فرزندانشان، باید خودشان آن‌ها را انجام دهند.

والدین پهپادی (هلی‌کوپتری) نباشیم.

والدین پهپادی، باعث می‌شوند کودکان کمتر از زندگی لذت ببرند و در بزرگ‌سالی نیز دچار رنج و ناراحتی شوند.

چند روش برای اطمینان از اینکه والدین پهپادی نیستیم:

بدهید

یکی از باقته‌هایی که از مطالعه‌ی رفتار بزرگ‌سالان به دست آمده این است که کودکانی که کارهای بیشتری در خانه انجام می‌دهند بعداً خوشحال‌تر خواهند بود.

مسئولیت‌های خانگی به کودکان درس‌های مهم زندگی مربوط به وظیفه‌شناسی، هم‌کاری، مشارکت و کار تیمی را آموختش می‌دهد. افرادی که چنین درس‌هایی را در سال‌های اول زندگی فرا می‌گیرند، به احتمال زیاد در بزرگ‌سالی روابط بهتری با دیگران دارند. والدین موفق، کارهای خانه را جزوی از کارهای روزمره‌ی هر فرد تعريف می‌کنند. و در واقع کارهای خانه، جزی از فرهنگ خانواده می‌باشد. این امر کودک را برای موفقیت در آینده آماده می‌کند.

۵ - با همسرتان رابطه‌ی پایدار و محکم برقرار کنید

کودکانی که شاهد درگیری کمتری بین والدین خود هستند، شادتر و موفق‌تر هستند.

والدینی که ازدواج سالم دارند و روابطشان بر احترام و علاقه پایدار است، فرزندانی را که به مهارت سازگاری مسلط هستند، تربیت می‌کنند.

یکی از مهمترین کارهایی که می‌توانید برای موفقیت آینده‌ی کودک خود انجام دهید، ایجاد رابطه‌ی قوی دوستانه با همسرتان است. در موقع موجه شدن با مشکلات، به جای سرزنش کردن و پیدا کردن مقصص، بر حل مشکلات متمرکز شوید.

به یاد داشته باشید که حفظ رابطه‌ی پایدار با همسر مهمتر از هر فعل درست دیگری است.

با هم به رستوران یا کافی‌شاپ بروید و کنار هم بنشینید.

هر روز وقتی را برای صحبت کردن با هم اختصاص دهید. به جای اینکه از خود سؤال کنید "از این رابطه چه چیزی عاید من می‌شود؟" از خود بپرسید "چه کاری می‌توانم برای حفظ و بهتر شدن رابطه انجام دهم؟"

در مورد برنامه‌های آینده خود با هم گفتگو کنید.

روی عیب‌های همسرتان تمرکز نکنید.

از همسرتان در مقابل افراد دیگر، تعریف کنید و ویژگی‌های خوب او

با احترام مخالف کردن
همکاری
کمک به دیگران
خوش‌امدگویی دیگران
مودب بودن
درخواست کمک

۹ - فرزندان خود را راهنمایی کنید؛ بدون کنترل کردن یا حتی میکرومدیریت!
یکی از پژوهش‌ها می‌گوید به طور کلی سه نوع سبک فرزندپروری وجود دارد:
آسان‌گیر؛ پدر و مادر، بیش از حد ملايم است و خیلی اوقات در مقابل تقاضای غیرمعقول کودک تسلیم می‌شوند. والدین مرزها، حدود و قوانین را تعیین نمی‌کنند. کودکانی که والدین آسان‌گیر دارند اغلب "لوس" می‌شوند.
اقتدارگر؛ پدر و مادر، بیش از حد سخت‌گیر و غالباً خشن و سازش‌ناپذیر است. والدین اغلب کودک را امجبوراً به انجام کارها می‌کنند و حق انتخابی برای کودک قائل نیستند. کودکان دارای والدین اقتدارگر در طول زندگی عصیانی خواهند بود و نسبت به قواعد اجتماعی سرکشی می‌کنند.
توان؛ پدر و مادر به معنی حقیقی کلمه "درست" عمل می‌کنند: گرمی و محبت نسبت به کودک نشان می‌دهند؛ بدون اینکه بخارط این محبت، مطالبه‌گری کنند و یا دوست داشتن خود را با رفتارهای کودک معامله کنند.
والدین مرزهایی را برای کودک تعیین می‌کنند؛ چنان کودک خواهان تغییر وضعیت آن است، با هم مذاکره می‌کنند؛ سازش می‌کنند. خبری از تحکم و دستور نیست.
فرزندانی که در چنین محیطی تربیت می‌شوند، به احتمال زیاد زندگی شاد و موفقی را پشت سر می‌گذارند.
کودکانی که با کنترل والدین بزرگ شده‌اند، استقلال کمتری دارند و احتمالاً به مهارت حل مسئله نیز تسلطی ندارند.

۱۰ - به فرزندان خود احساس امنیت بدهید
کودکانی که در اوایل زندگی احساس امنیت شدید دارند، در

برای فرزندان خود کارهایی انجام ندهید که مسؤولیت مستقیم خود آن‌ها باشد.
بگذارید فرزندان تان انتخاب‌های مناسب با سن خودشان را انجام دهند.
بگذارید فرزندان تان با پیامدهای طبیعی انتخاب‌های خود کنار بیایند.
تا حد امکان، از گفتن "تو خیلی کوچک هستید ..." خودداری کنید.
به فرزندان تان اجازه ندهید که مرکز جهان شما شوند و بتوانند همه‌ی توجه شما را جلب کنند.
بگذارید فرزندان تان شکست بخورند.
در مواجه شدن با چالش‌ها، از فرزندان خود بپرسید: افکر می‌کنی چطور بتوانی مشکل را برطرف کنی؟

۸ - به فرزندان خود کمک کنید مهارت‌های اجتماعی را توسعه دهند
مهارت‌های اجتماعی در کودک ارتباط مستقیم با اعتماد به نفس و موفقیت در بزرگ‌سالی دارد.
یافته‌های پژوهش‌ها، اهمیت آموزش مهارت‌های اجتماعی به کودکان را نشان می‌دهد.

لیستی از مهارت‌های اجتماعی که می‌توانید به فرزندان تان آموزش دهید:
اشتراک گذاری
بیان بازخورد
قبول اختلاف
احترام به حقوق و دارایی دیگران
احترام به احساسات دیگران
دیدن چیزها از دید دیگران
برقراری تماس چشمی
مدیریت احساسات منفی
مهارت شنیدن
حرف دیگران را قطع نکردن
حل کشمکش‌ها و تنش‌ها

ماهنهای جلا :: نیاز اندیشه (۹)

ثبت و انتقال تجربه‌های هم‌فکری، همدلی و همراهی نسل‌ها

خستگی‌ناپذیر بودن چیست؟ به آن‌ها نشان دهید که مرتبًا در معرض رسیک هستید؛ شجاعانه تصمیم‌می‌گیرید و به راحتی از منطقه‌ی امنی که در آن هستید، خارج می‌شود. در مورد چالش‌هایی که با آن‌ها روبرو هستید و کارهایی که برای غلبه بر آن‌ها انجام می‌دهید، صحبت کنید. بیشتر روی مشارکت تمرکز کنید و کمتر روی موفقیت. بگذارید آن‌ها اشتباه کنند.

۱۲ - استرس خود را به طور مؤثر مدیریت کنید
استرس والدین می‌تواند ژن‌های فرزندانشان را برای سالهای طولانی در آینده تحت تأثیر قرار دهد. این نکته برجسته‌ی نشان می‌دهد که والدین نقش جدی و مهم در مدیریت مؤثر استرس خانواده دارند.

مدرسه بهتر عمل می‌کنند. این کودکان همچنین در بزرگسالی به روابط سالم‌تری ادامه می‌دهند. توجه داشته باشید که تجربیات اولیه‌ی زندگی، تأثیر عمیقی بر رشد کودک می‌گذارد.

برای اینکه به فرزندان خود احساس امنیت دهید، موارد زیر را انجام دهید:
نسبت به آن‌ها محبت نشان دهید. از آن‌ها قدردانی کنید. با آن‌ها با احترام رفتار کنید. احساسات آن‌ها را تصدیق کنید. حدود را تعیین کنید و نسبت به آن وفادار بمانید. هنگامی که با آن‌ها هستید، به آن‌ها توجه کامل کنید. قابل دسترس باشید.

استرس در شما وجود دارد، اما فرزندانتان را نیز تحت تأثیر قرار می‌دهد! استرس یک واقعیت در زندگی است؛ اما هرگز نباید به روشی برای زندگی تبدیل شود. مدیریت استرس به خودی خود موضوع جدی و مهمی است. بنابراین اگر شما تحت فشارهای زیادی قرار دارید، به شما پیشنهاد میکنم راههای کنترل استرس را تمرین کنید.

به آن‌ها یادآوری کنید که بدون قید و شرط آنها را دوست دارید. به وعده‌هایی که می‌دهید عمل کنید. قابل اعتماد باشید.

نتیجه:
شما معهدهای هستید مهارت‌های لازم برای والدین خوب، مؤثر و حتی جهانی را پرورش دهید. با اجرای نکات ذکر شده در این مقاله، شما والدین بهتری خواهید شد. با گذشت زمان، مشاهده خواهید کرد که فرزندان‌تان مسئولیت‌پذیرتر، انعطاف‌پذیر و با انگیزه‌تر هستند. و دیگر لازم نیست به آن‌ها نق بزنید.

البته این سفری است که به زمان و تلاش نیاز دارد. اما ارزش آن را دارد.

۱۱ - به فرزندان خود کمک کنید تا مقاومت و پشتکار داشته باشند

خسته نشدن - که به عنوان "پشتکار و اشتیاق به اهداف بلند مدت" تعریف می‌شود - یکی از مهمترین صفاتی است که منجر به موفقیت می‌شود. وقتی صحبت از موفقیت پایدار و درازمدت می‌شود، عواملی مانند ضربه هوشی و استعداد نقش چندانی ندارند.

چگونه می‌توانید به فرزندان خود کمک کنید تا خستگی‌ناپذیری را در خودشان تقویت کنند؟ در اینجا چند پیشنهاد وجود دارد: بر پیشرفت در درازمدت تأکید کنید. از موفقیت‌های کوچک غافل نشوید، اما بر اهداف بلندمدت تأکید بیشتری داشته باشید. آنها را ترغیب کنید تا چالش‌های قابل مدیریت را در پیش گیرند. بر تلاش به جای نتیجه تأکید کنید. برای آن‌ها الگو باشید؛ به فرزندان نشان دهید که معنای

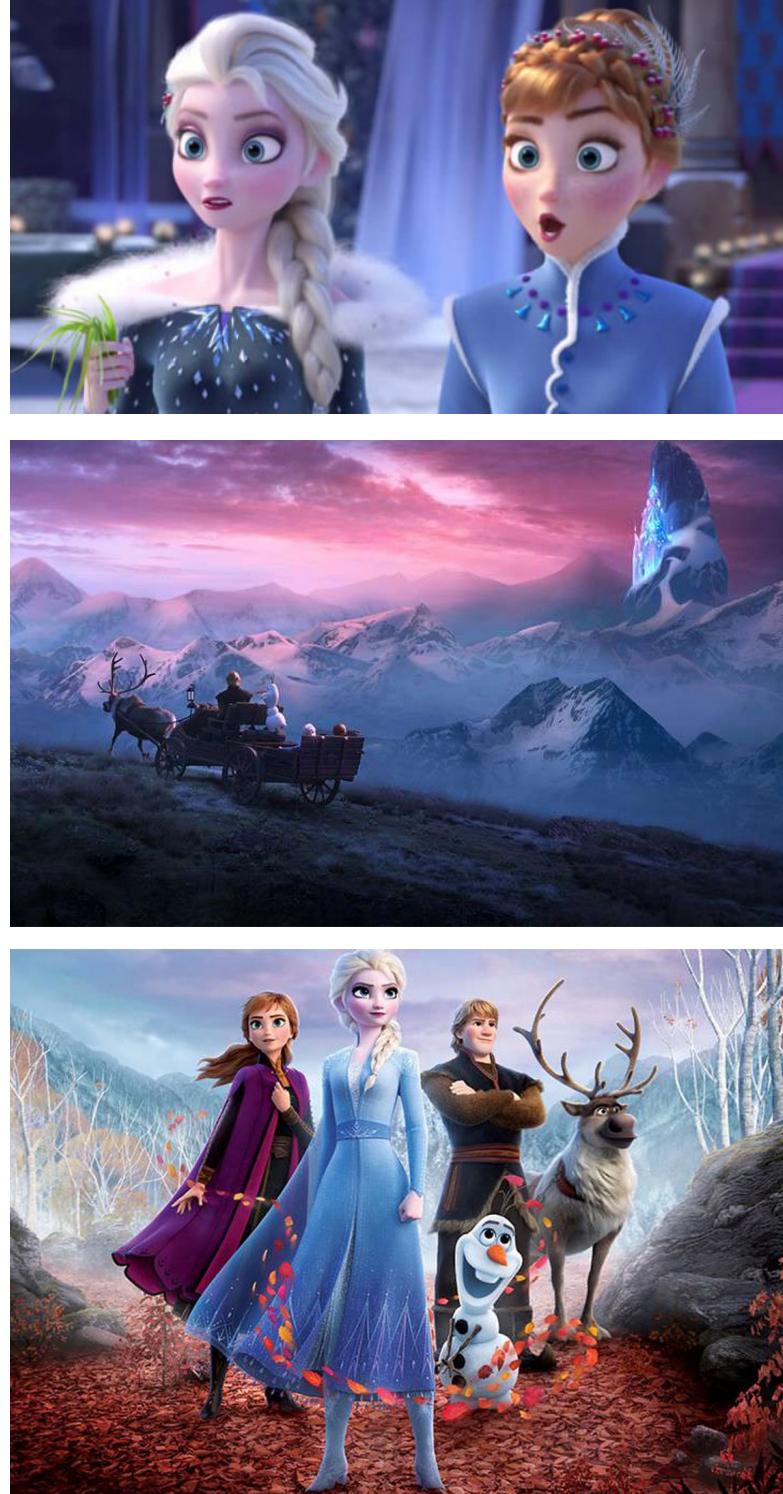
تحلیل انیمیشن فروزن ۲

تحلیلگر و روانشناس: پرستو فصیح

روان درمانگر کودک و نوجوان

درمانگر رویکرد مبتنی بر شفقت عضو انجمن روانشناسی تربیتی ایران

دوسستان عزیزم سلام ، من پرستو فصیح هستم و با تحلیل انیمیشن فروزن ۲ در خدمتتان هستم. لازم می دانم ابتدا توضیح بدهم که چرا این انیمیشن را انتخاب کردم ، این انیمیشن و سفری که السا و آنا برای پیدا کردن قدرت درونیشان انجام می دهند بسیار شبیه این روز هایی است که ما مشغول گذراندن آن هستیم. این روز ها مجبور هستیم در خانه های مان بمانیم و خیلی از کار هایی که همیشه در برنامه های مان بوده را انجام ندهیم مثل پارک رفتن ، سینما و رستوران رفتن ، گشتن در مراکز خرید ، کلاس رفتن و خیلی از دوست ها و آشنایی های مان را مدت هاست که ندیدیم ، در واقع این روز ها باعث شده ، زندگی ای که همیشه به آن عادت کرده و برنامه ریزی کرده بودیم را دیگر نداشته باشیم و مجبور شدیم از عادت های مان دست بکشیم ، بنابراین نکته مهم زندگی الان ما اینست که حالا که عادت ها و برنامه ریزی های سابق را نمی توانیم داشته باشیم به جای آنها چه چیز هایی را می توانیم بدست آوریم ، شاید بعضی از ما هنوز نتوانسته باشیم به این روز ها عادت کنیم و برای خودمان برنامه بریزیم و هنوز حسرت چیزهایی که داشتیم و دیگه نداریم را بخوریم؛ خب البته که دل همه ما برای دوست ها و ارتباط نزدیک با آنها تنگ شده اما نباید اجازه بهدهیم ترس از این روز ها که تجربه نا شناخته ای برای همه هست باعث بشود فرصت شناختن خود و کشف کردن توانایی های مان را از دست بدهم. این روز ها بهترین فرصت برای رشد و پیشرفت است تا قدرتمند تر از قبل بشویم و این دقیقا کاری است که السا انجام داد. السا در کودکی از زبان پدر قصه ای را می شنود مبنی بر یک جنگل قدیمی سحرآمیز که قدرتمند ترین ارواح از آن مراقبت می کرند که شامل هوا، آتش، آب و خاک یعنی عناصر طبیعت بودند. تا زمانی که صلح و دوستی بین افراد قبایل حاکم بود از نعمت های جنگل که جادو بودند استفاده می کردند اما به محض جنگ ارواح خشمگین شده و از جادوی شان علیه آدم ها استفاده می کنند. این چهار عنصر، عناصر بسیار مهمی هستند که با زندگی همه می موجودات زنده به طور مستقیم در ارتباط هستند مخصوصاً آدم ها. زندگی ما به شدت به این چهار عنصر وابسته است و وقتی ارواح خشمگین می شوند تصمیم می گیرند که این چهار عنصر یا این چهار روح با آدم ها همکاری نداشته باشند اینجا متوجه می شویم که زمانی که عشق و صلح بین آدم ها از بین می روید، یعنی زمانی که قانون جنگ نا دیده گرفته می شود، ارواح خشمگین می شوند. هر کدام از این چهار عنصر نماینده ی یک بخشی هستند که یاد گرفتند در کنار هم زندگی بکنند، صلح بین آنها برقرار است و البته که این چهار عنصر گاهی می توانند بر ضد همیگر رفتار بکنند یعنی آب می تواند بر ضد آتش رفتار بکند یا هوا باعث بشود که آتش از حالت تعادلش خارج شده یا خاک می تواند با هوا به جنگ بلند بشود اما اونا یاد گرفتند که با صلح و دوستی کنار هم زندگی کنند، اما انسان ها با اشتباهشان که همان جنگ بین آنهاست، باعث می شوند به انرژی درون جنگل بی احترامی بشود و عناصر با پیام دوستی کنار آدم ها نمانند و

ماهنا�ه چلا :: نیاز اندیشه (۹)

ثبت و انتقال تجربه های همگانی، همدلی و همراهی نسل ها

شماره پنجم :: مرداد ماه ۹۹

محیط باشیم، یا مثلاً مثل این روزها مجبوریم که خیلی از کارهایی که دوست داشتیم و قبل انجام می دادیم را انجام ندهیم و راه دیگری غیر از پذیرش و همراه شدن با این شرایط نداریم. در اینیمیشن هم مثل زمانی که برق و آب آرندل قطع شد و زمین هم آن مردم را از روی خودش بیرون می کرد، السا مجبور شد که برخلاف خواست قلبیش مردم و سرزمنیش را ترک کند و بدنبال پیدا کردن جواب سؤالش برود. همه ما در زندگی این شرایط اجباری را تجربه خواهیم کرد، دو نکته مهم که جزء مواد اصلی کوله پشتی سفر شناخت خودمان باید باشد اینست: حس عشق ، دوست داشتن ، آغوش گرم و محبت کردن جاودانه است. برای همین تا جایی که می توانیم با به یاد آوردن آدم هایی که عاشقشان هستیم و لحظات عالی ای که کنارشان تجربه کردیم، می توانیم قلبمان را گرم نگهداشیم و آن وقت است که می توانیم نگرانی درباره چیزهایی که مرتب عوض می شوند را نداشته باشیم؛ این نکته مخصوصاً در این روزها بسیار راهگشاست و همینطور ما را قادر دان آدم های عزیز زندگی مان می کند و باعث می شود بیشتر حواسمان به آن ها باشد و از لحظه لحظه بودن کنار آنها نهایت لذت و استفاده را ببریم و همیشه شاکر باشیم. این دلگرمی و امید دقیقاً آن سوختی است که در زمان هایی که نا امید و دل شکسته می شویم، خیلی غصه می خوریم، یا می ترسیم و نگران می شویم، به ما کمک می کند تا بتوانیم از پس این احساسات ناخوشایند بر بیاییم. وقتی که فکر می کنیم که الا در این شرایط سخت چه داشته هایی دارم که می توانم بابت آنها خوشحال و شکرگزار باشم، مثلاً بیشتر می توانم با مامان و بابا وقت بگذرانم و با آنها بازی کنم، آن وقت از لحظه لحظه این بودن بیشتر لذت می بریم و وقتی قدر این نعمت ها را بدانیم حالمان هم در آن لحظات بهتر از قبل می شود و با تمرین زیاد می توانیم این لحظات را بیشتر و بیشتر کنیم و امیدوار می مانیم تا این روزها را با همین خاطرات گرم و خوب کنار عزیزانمان بگذرانیم. دومین مورد که بزرگ ترین چیزی است که داریم، قدرت درونیمان است که باعث می شود سری به اعمال و جوادمان بزنیم و از شناخت خودمان بیشتر و بیشتر حض کنیم. همه می ما قدرت درونی فوق العاده زیادی داریم. ما همه، انسان های جنگجویی هستیم، فقط خیلی از موقع آن را فراموش می کنیم. اگر قدرت بی نهایتمان را به خاطر بیاوریم و آن را بپذیریم و اجازه بدهیم که در ما رشد کند، آنگاه ما را تبدیل به انسان جدیدی می کند که همیشه آرزوی بودنش را داشتیم و در واقع ما را به آن کسی که همیشه در تصویراتمان از خود و توانمندی هایمان داشتیم می رساند. پس در سفر شناخت خود، باید یک جنگجوی تمام عیار باشیم؛ باید قدرتمنان را به خاطر بیاوریم و همینطور که با تلاش و پشتکار اجازه می دهیم این قدرت درونمان رشد کند، به آن جهت بدهیم و این نکته ای بسیار بسیار مهمی است که هم در فروزن ۱ و هم در فروزن ۲ مجدد روی آن تأکید شده و آن هم تحت کنترل درآوردن قدرت و به تعادل رساندن آن به وسیله ای عشق و احترام است؛ یعنی بعد از شناخت و پذیرش قدرت، باید به آن جهت بدهیم و آن را تمتعال کنیم تا نه به خودمان آسیب برساند و نه به دیگران. مثلاً جایی که آثار آتش را نشون می دهد، ما می دانیم که آن عنصر از دست آدم های عصبانی بوده پس هر جایی که آدم ها را می دید تمام درخت ها را به آتش می کشاند و می خواست با همه بجنگد و قدرتش را به رخ آدمها بکشد و به آنها بفهماند که چقدر شما موجودات ضعیفی هستین و همیشه باید از من بترسید، اما زمانی که همان عنصر آتش برافروخته و عصبانی و انتقام جو از السا محبت و عشق دید آرام شد. السا به قدرتش احترام گذاشت و او هم وجودش

تصمیم می گیرند که از انسان ها انتقام بگیرند و این کار را با ایجاد یک مه شدید درون جنگل انجام می دهند که باعث می شود دست آدم ها از جنگل و رمز و رازهای جادوییش کوتاه شده و اینجاست که آدم ها از نزدیک شدن به جنگل می ترسند و باعث می شود مه برای همیشه باقی بماند و ارواح دوباره تنوانند با صلح کنار هم قرار بگیرند و حتی می ترسند جنگل دوباره بیدار بشود چون اینبار فکر می کنند که جنگل می تواند بیشتر به آنها آسیب برساند. این دقیقاً کاری است که ما وقتی خیلی عصبانی ، یا ناراحت ، یا ترسیده باشیم انجام می دهیم. شاید برای مدتی دیگران را از زندگی مان کنار بگذاریم تا از خودمان محافظت کنیم و دقیقاً جنگل هم همین کار را کرد . در ادامه اینیمیشن، مادر، یک رودخانه ای به نام آتاهالان که آواز می خواند را به عنوان مکانی که جواب سؤالات در باره ی گذشته را می داند، معرفی می شود که "آب شعری هم که در اینیمیشن پخش می شود هم گفته می شود که "آب های عمیق و حقیقی پاسخ های نهفته را در خودشان دارند و البته یک نکته ای هشدار آمیز هم در آنها هست و آن این که بیش از حد نباید وارد آن آب ها شد ، زیرا احتمال غرق شدن در آنها هست" ، اینجا باید سری به درون خود بزنیم. بخشی در درون ما هست که ما دسترسی مستقیمی به آن نداریم ، اما جواب های بسیاری در آنچا نهفته، حالا به چه شکل می توانیم به این جواب ها دست پیدا کنیم ، در شعری که السا می خواند می گوید کسانی صدای آن را می شنوند که گوش های شان را باز کرده باشند ، یعنی قدم در راه شناخت خود گذاشته باشند ، و تلاش می کنند تا خود واقعیشان را پیدا کنند و البته که این سفر شناخت خود هم مثل کارهایی که برای مان جدید و نا آشناست با ترس و نگرانی و دلهره همراه است. در واقع ما معمولاً دوست نداریم که عادت ها و حس و حالی که برای مان آشنا هست را از دست بدهیم و می خواهیم به هر قیمتی عادتها را حفظ کنیم، چون نمی دانیم اگر آن ها را از دست بدهیم دقیقاً چه چیزی را به دست می آوریم و خب این ندانستن ترسناک است؛ اما اگر یاد جملهای السا بیفتیم که زمانی که به آن رود خانه رفت و پدربرزگش را مشغول صحبت دید و تازه متوجه واقعیت شد و به این نتیجه رسید که "این ترس هست که نمی شود به آن اعتماد کرد" ، در آنصورت نگاهمان به قضیه تغییر عادت ها و تغییر روال عادی و همیشگی زندگی تغییر می کند. همینطور جایی که الاف و آنا در اول اینیمیشن شعری می خوانند که "هیچ چیزی دائمی نیست، همه چیز موقتیست" به ما یاد میدهد که نمی توانیم انتظار داشته باشیم چیزهای خوب، همیشگی و ماندگار باشند، بلکه برای یادگیری درس های جدید و حس و حال های جدید باید از عادت های قدیمی بگذریم و پا در دنیایی بگذاریم که شاید حتی در شروع هم برای مان خوش آیند نیستند اما در عوض گوییم چقدر خوب شد که این سفر از شروع هستند که به خود می گویید: "کار درست بعدی را انجام بده" چون در آن شرایط تنها کاری بود که می توانست انجام بدهد و درواقع مهم این است که تلاش کنیم به ادامه دادن و مطمئن باشیم که آن چیزی که برای مان اتفاق می افتد بهترین است و در آخر هم نتیجه ای تلاش های مان را خواهیم گرفت. نکته مهم اینست که یک زمانی ما در شرایطی قرار می گیریم که ناچار به تغییر هستیم ، مثلاً مجبوریم مدرسه همان را عوض کنیم و دیگر با دوستان صمیمی مان نتوانیم در یک

در آن موقعیت و لحظه برایش راهکاری پیدا نمی‌کنیم. شاید باید بگذاریم زمان بگذرد، شاید باید توانمندتر بشویم یا نه اصلاً مسئله این است که من نمی‌توانم برایش هیچ کاری انجام بدهم و فقط باید آن را پیذیریم و با آن کنار بیایم. مهم اینست که ما وقتی قدرتمان را می‌پذیریم و با عشق و احترام با خود رفتار می‌کنیم، در مسیر مرتب خود رو رصد کنیم و ببینیم که الان چه گامی را برمی‌داریم و مرتب از خود بپرسیم که آیا این قدمی که دارم بر می‌دارم من را به هدف نزدیکتر می‌کند یا از آن دورتر می‌کند و مهم تر از همه اینکه به خود یادآوری کنیم که در حد تعادل رفتار کنیم تا نه آسیب ببینیم و نه آسیب برسانیم. همچنان که در اینیمیشن نیز می‌بینیم که السا اسپی که را که از عنصر آب درست شده بود و اجازه نمی‌دهد تا او به آتوهالان نزدیک بشود را با مقاومت و تلاش رام می‌کند و به خدمت خودش در می‌آورد و نشان می‌دهد چگونه از قدرتش در جهت درست استفاده می‌کند و اگر آن مقاومت و تلاش را به خرج نمی‌داد و زود نا امید می‌شد نمی‌توانست به جواب سؤالاتش برسد، اما او مقاومت کرد و مهم‌تر از همه اینکه از قدرتش درست استفاده کرد، یعنی یک نیروی خیلی بزرگ را توونست به خدمت خودش در بیاورد و همینطور درادامه می‌بینیم که غول‌هایی که در جنگل بودند و همه‌ی آدم‌ها از آنها می‌ترسیدند و ضررها زیادی به آدم‌ها و حتی به جنگل می‌رسانند را به خدمت خودش در بیاورد و آها هم دیگر دست از آسیب رسانند به انسان‌ها دست برمی‌دارند، چرا؟ چون نیرویی که سال‌ها در جنگل اسیر شده بود یعنی آب پشت سد رها شد و باعث شد برکت به جنگل و شهر برگردد و دوباره زندگی جریان پیدا کند و در نهایت همه‌ی عناصر جنگل به صلح بررسند و با عشق در کنار هم دیگر قرار بگیرند. در واقع السا با عشق احترامی که به جنگل و ارواح داشت کمک کرد تا نیرویی که همه‌ی می‌خواستند از بین بروند و بسیار از آن می‌ترسیدند رها و آزاد شد و آن آزادی برکت و عشق و آرامش و صلح و دوستی را دوباره به جنگل سرازیر کرد و باعث شد دشمنی‌ها از بین بروند و همه‌ی یکدیگر را پیذیرند، به هم عشق بدنه‌ند و چه چیزی بالاتر از این که زندگی جریان پیدا کند و همه با صلح و دوستی بتوانند در آرامش زندگی بکنند. الان بهترین زمانی است که شما می‌توانید برای خود هدف تعیین کنید و ببینید قدرت درونی‌تان چگونه به شما کمک می‌کند. مثلاً من هدف تعیین می‌کنم که چه جوری بهتر خودم و احساساتم و هیجاناتم را کنترل و مدیریت کنم. برای این هدف شروع می‌کنم به نوشتن این که کدام احساسات و هیجاناتم هست که نیاز به کنترل بیشتر دارد. در قدم بعد با مشورت کردن با مامان و بابا و صحبت کردن با افراد مطلع و مطالعه، تلاش می‌کنم بفهمید قدرت درونی‌ام به چه شکل می‌تواند کمک کند؛ مثلاً یکدفعه یک ایده بکر به ذهنم می‌رسد، آن را یادداشت می‌کنم و راه‌های انجام دادنش و پیامدهایش را بررسی می‌کنم. یا وسط خواندن یک کتاب با یک جمله طلایی مواجه می‌شویم که دقیقاً جواب سؤالی هست که شما در ذهنتان داشته‌اید یا مثلاً فیلمی مامان نشان‌تان می‌دهد که دقیقاً یکی از شخصیت‌هایش می‌خواهد که مثلاً احساس عصبانیت‌ش را کنترل کند و کلی راهکار ارائه می‌دهد. به خاطر داشته باشید باید هدفتان را با جزئیات یادداشت کنید و تلاش کنید بیشتر در لحظه‌ی حال زندگی کنید، یعنی ذهنتان را از فکرهای مزاحم و منفی خالی کنید و سعی کنید از بودن در لحظه‌ی لذت ببرید. آن وقت است که قدرتتان بیشتر و بیشتر خودش را نشان داده و معنی پیام‌هایش را بیشتر متوجه شده و تبدیل به یک جنگجوی قوی می‌شویم.

سراسر عشق و دوست داشته شدن شد. در واقع آن احترام و عشقی که دید این احساس را پیدا کرد که یک کسی او را پذیرفته، مورد تائید قرار داده و حتی از او مراقبت می‌کند و نگرشش نسبت به انسان‌ها عوض شد و حالش خوب شد شروع به تغییر کردن کرد، تا جایی که راهنمای راه یک نفر دیگر شد و او هم تصمیم گرفت به السا، به آن موجودی که به او حس مورد مراقبت قرار گرفت و دوست داشته شدن داده کمک کند و یک رابطه‌ی متقابل را شروع کرد؛ یعنی اگر ما به قدرت وجود منحصریفرد دیگری احترام بگذاریم می‌توانیم توقع احترام از آن شخص داشته باشیم. ما با عشق و احترام به خود و مشخص هدف می‌توانیم قدرتمان را جریان بیندازیم، مثلاً من می‌خواهم یک شناخت بهتری نسبت به توانایی‌هایم زمانی که این هدف‌ها را تعیین کنیم، قدرت درونی شروع به کارکردن می‌کند. من به قدرتم عشق می‌ورزم یعنی به درون وجودم و به خودم احترام می‌گذارم و تمام تلاشم را می‌کنم تا تعادل را در تمام بخش‌های قدرتمند درونم برقرار کنم تا بتوانم از آنها در راه رسیدن به ارزش‌هایم استفاده کنم. السا هم زمانی از قدرتش درست تر استفاده کرد که ایمان آورد که وجودش یک هدیه است و پاداش کار خوبیست که مادرش در حق پدرش که در گذشته دشمنش بوده کرده و باعث شده قدرت جادویی داشته باشد. پس این قدرت منشأ خیر و برکت برای او بوده اما السا باید از یک راه طولانی می‌گذشته و یک سری خطرها هم می‌کرده تا بتواند به این مسئله پی ببرد. در ادامه السا جایی یک اشتباه بزرگی را مرتکب می‌شود و آن پیامی که درباره‌ی رودخانه آتوهالان بوده یعنی بیش از حد به آن نزدیک نشو چون درونش غرق می‌شود را نادیده می‌گیرد و آنچه زمانی است و نمی‌تواند از قدرتش درست استفاده کند. این قسمت به ما نشان می‌دهد که ما همیشه باید تعادل را حفظ کنیم و مرتب با خودمان تکرار و تمرین کنیم که متعادل رفتار کنیم تا بتوانیم بهترین نتیجه را بگیریم. پس این بحثی که در اینیمیشن مطرح می‌شود و نشان می‌دهد که السا آنجایی که نباید کاری را انجام می‌داد و از قبل هم به او هشدار داده شده بود را نادیده می‌گیرد و می‌بینیم که آسیب می‌بیند و تمام وجودش منجمد می‌شود و اگر آنا به او کمک نمی‌کرد ممکن بود السا همیشه در آن حالت بماند. وقت‌هایی هست که کسی را نداریم که خطرات را به ما گوشید و یاد آوری کند که متعادل رفتار کنیم؛ مهم اینست که خودمان آگاهانه قدم برداریم و محتاط عمل بکنیم. به این فکر نکنید که چون من خیلی آدم قوی هستم، خیلی جنگجو هستم پس از پس همه چیز می‌توانم بر بیام. نه واقعیت این است که خیلی چیزها در دنیا وجود دارد که ما نمی‌توانیم برای شان کاری انجام بدھیم یا

توصیه‌های پرای قرن پیش و پیش

یکی از محققان معاصر در مورد دنیای آینده نزدیک ما توصیه‌هایی دارد که قابل توجه و بررسی است:

۱ - هیچ کس نمیداند واقعاً جهان در بازار کار سال ۲۰۴۰ چگونه خواهد بود باز این رو هیچ کس نمیداند که امروز به جوانان چه باید آموزش دهد. این درست شیوه این است که اگر امروز شما حول و حوش ۴۰ سال دارید، بخش زیادی از آنچه در مدرسه آموخته اید در زمان حاضر، یک چیز بی ربط به نظر میرسد، پس شما باید بر روی چه چیزی متمرکز شوید؟ توصیه من این است که بر روی گسترش توانایی تعادل روحی و هوش هیجانی خود تمرکز کنید.

۲ - بطور سنتی زندگی به دو بخش عمده تقسیم می‌شود: اول ، یک دوره یادگیری و دوم ، یک دوره کار که پس از آن می آید ، در بخش اول زندگی تان شما یک هویت ثابت برای خود ایجاد می کنید و مهارت‌های حرفه‌های و شخصی را بدست می آورید در بخش دوم زندگی شما با تکیه بر روی هویت و مهارت‌هایتان در جهان حرکت می کنید و کسب معاش می کنید و آن را با جامعه تان به اشتراک می‌گذارید ، اما در سال ۲۰۴۰ این یک الگوی سنتی منسخ است و تنها راه برای ماندن در بازی این است که توانایی یادگیری در سرتاسر زندگی تان را داشته باشید و حتی در ۵۰ سالگی بتوانید خود را دوباره و دوباره بیافرینید .

۳ - تغییر معمولاً یک چیز استرس زا است و بیشتر مردم بعد از یک سن مشخص آن را دوست ندارند ، وقتی که ده ساله هستید «مطمئناً همه زندگی پیش رویتان تغییر خواهد کرد ، خواه آن را دوست داشته باشید یا نه ، بدنتان تغییر خواهد کرد ، ذهن تان تغییر خواهد کرد و از ارتباطات تان تغییر خواهد کرد ، همه چیز در سیلان است . شما مشغول آفرینش خود هستید ، اما وقتی ۵۰ ساله هستید ، شما تغییر را نمی خواهید بلکه در بی ثبات هستید اما در قرن پیش و یکم شما قادر نیستید که از یک چنین ضیافتی لذت ببرید ، اگر تلاش کنید برخی از شخصیت‌های ثابت ، برخی از شغل‌های ثابت ، و برخی جهانبینی‌های خود را نگه دارید شما در دنیا پشت سر گذاشته خواهید شد و دنیا از فراز شما با سرعت برق و باد خواهد گذشت . بنابراین در دنیای قرن پیش و یکم مردم نیاز دارند که بتوانند خیلی سریع واکنش نشان دهند و تعامل روحی داشته باشند تا بتوانند این طوفان‌های بی پایان را تحمل کنند و توانایی این را داشته باشند که با سطح بالایی از استرس برخورد کنند .

ماهnamه جلا :: نیاز اندیشه (۹۰)

ثبت و انتقال تمثیلهای برای همکاری، همدلی و همراه نسل‌ها

درمان را خوب میشناسم ولی پزشک را نه و پرستار را و هر آنکه روزی همکارم بود و شاید روزی باز باشد را نه ولی شرافت این قشر را خوب میشناسم.

بعد از بیش از دو دهه در این دنیای پیچیده چرخیدن از کف تا سقف هنوز نمیدانم آن که او میگفت درد بود یا درمان ، تسکین بود یا عذاب ، به نفع بیمار بود یا به نفع ... (همان که همه درمان میدانند و هر کس نمیداند یعنی پول).

هنوز در این فکرم شاید من خوب او را نفهمیدم و درمان بود حتی نبودن یک انسان! و شاید من بد را اشتباه بد فهمیدم و درک درستی نداشتی از این لبه تیغ! درمان هم مانند قضاوت است و راه رفتن روی طنایی معلق که با کوچکترین اشتباهی جان یک انسان می‌رود از دست و تو میمانی یک انبیوه اندوه و یک دنیا عذاب و جدان که اگر چنانی بود شاید چنان نمیشد و هزار فکر آلوده به توهمندی های بی سامان و در آخر راه یا به این نتیجه که بیش از این از من ساخته نبود بسته میکنی یا عطاپیش را به لقاپیش میبخشی و بی درمان میشوی .

همیشه در سخت ترین روزهای زندگی خدا را به آن لحظه هایی که خدمت کردم قسم دادم که به حرمت آن جان های عزیز من را یاری کند و الحق که دست رده به سینه ام نزد و نمیدانم تا کی این بلیط برنده است و من در لوای آن هستم ولی آنقدر میدانم که آنها که نمیشناسم هم این بلیط را بارها و بارها خرج کرده اند. در تمام پیچ و خم های ناموزون درمان بارها بی درمان شده ام و به سختی های آن باخته ام زیرا که آنقدر دلالان هایش سیاه و مخوف است که بی شک ره به جایی نمیری و پرچم سفید را بالا میری زیرا جان انسان ها ارزشش بیش از اینهاست و اعتبار بیش از اینها مهم است پس ترجیح می دهی در این بازی بازنه ای باشرف باشی تا برنده ای مخوف و به دور از انسان و انسانیت.

خوب یادم هست که پزشکی از دوستان به من گفت شما متعلق به این سامان نیستی برو و خودت را بیش از این آزار نده و من مهبوت از ناجور بودن به تمام ناجورهایی فکر کردم که در این بیست سال به آنها یک تبریک انسانیت و شرافت بدھکارم و امروز در سالروز تولد حکیم بوعلی سینا به تمام درمان نیازمند درمان تبریک میگوییم. اصلاح نمیگوییم با ایشان مهربان باشید و اصلاح آنها را هم مهربان نمیخوانم و تنها از هم بخواهیم که یکدیگر را درک کنیم و فکر کنیم آبا یک انسان در تمام زندگی خوب یا بد بوده؟ پس بدون شک آن عدم شناخت در راه سخت پزشک و کادر درمان بسی طبیعی است زیرا ما هیچکدام همیشه مهربان همیشه نامهربان نیستیم، هیچگاه همیشه خوشحال و همیشه ناراحت نیستیم! هیچگاه همیشه درستکار و همیشه نادرست نیستیم و این است همان سیالیت در علوم فلسفه و بازی زندگی با انسان !

حکیم بوعلی سینا

نونا توکلی

به مناسبت زادروز تولد حکیم بوعلی

(۹۰) پزشک مبارک - (۹۰) درمان مبارک - (۹۰) شرافت مبارک

خسته از نیرنگ‌ها

گفتگوی کوتاه با مرضیه رضایی نیا

خودتان را معرفی کنید؟

به نام انکه از رگ گردن به ما نزدیکتر است
مرضیه رضایی نیا هستم. متولد آبان ۵۸

از چه وقت فعالیت فرهنگی و هنری را شروع کردید؟

رشته تحصیلی من مدیریت بازرگانی (کارданی). در دوران دبیرستان رشته تحصیلی من علوم انسانی بود. من از همان دوران نوجوانی در دبیرستان عاشق شعر و ادبیات بودم. همیشه شعرهای حافظ و سعدی و مولانا می خواندم. تا اینکه با شعرهای فروغ اشنا شدم و بعد از خواندن شعرهای فروغ فرخزاد شروع به شعر گفتن کردم بدون اینکه مربی یا معلم ویا از کسی کمک گرفته باشم اولین بار نیمه‌های شب بود گه ناگهان از خواب پریدم ویک شعر دو بیتی به ذهنم رسید. نا گفته نماند که شعر گفتن با فکر و تمرکز به ذهن نمیرسد بلکه یک حس عاشقانه است ممکن است این عشق زمینی باشد یا آسمانی. که من اولین شعرم عشق آسمانی بود. عشق عجیبی که بین خودم و معبدوم حس کردم.

چه کسانی شما را تشویق کردند؟

اولین کسی که من را تشویق کرد مادرم بود زیرا برای اولین کسی که شعرم را می‌خواندم مادرم بود درست یادم بود که شعری را که برای عاشورا و امام حسین گفتم مادرم اشک در چشمانش حلقه زد من حس عجیبی داشتم و از اینکه یک نفر تحت تاثیر شعر من قرا گرفت هم خوشحال بودم هم ناراحت.

اولین بار چه کتابی چاپ کردید؟

اولین بار در سال ۸۱ کتاب خسته از نیرنگ‌ها را چاپ کردم

انعکاس بین دوستان چه بود؟

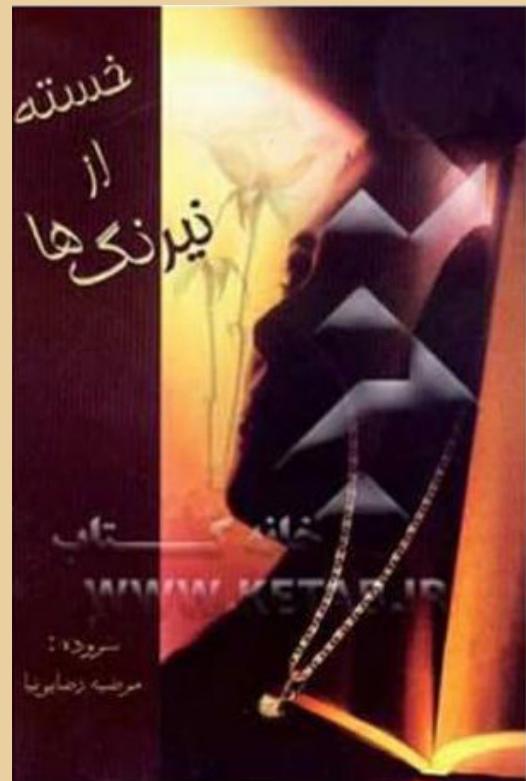
راستش فقط یکی از دوستانم خوشحال شد ولی دیگر کسی از دوستان عکس العمل خاصی نشان نداد و چیزی نگفت شاید حسادت کودکانه باعث شد بقیه چیزی نگویند

چه مشکلاتی در کار فرهنگی و هنری برایتان پیش آمد؟

راستش من در آن زمان هزینه زیادی برای چاپ کتاب دادم و تعدادی از کتاب به خود من داده شد و گفتند خودتان کتاب را بفروشید و من چون تازه کار بودم همه کتاب را به یک نمایشگاه دادم و چیزی از فروش کتاب به من داده نشد در واقع من ضرر مالی هم کردم و همین باعث شد از کار چاپ نا امید شوم. ولی گاهی می نوشتمن برای دل خودم و تا الان دیگر سعی نکردم کتاب چاپ کنم. ولی اگر دوباره ادامه بدم کتاب‌های بهتری دوست دارم چاپ کنم با محتوای بهتر.

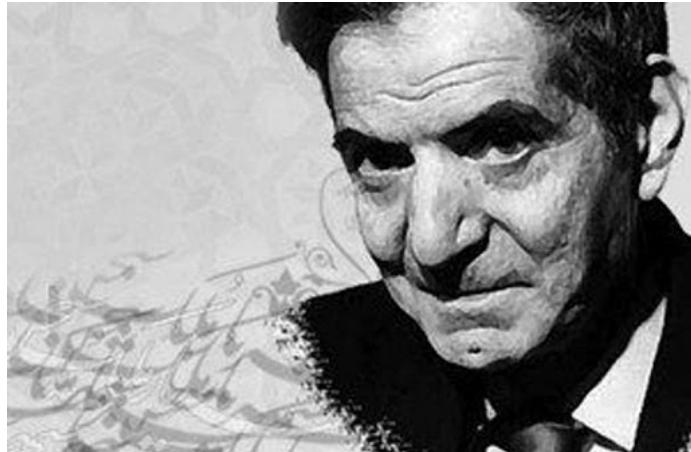
برنامه‌های آینده تان چیست؟

آن یک کتاب اماده چاپ دارم ولی این کتاب متفاوت از شعر است کتابی با محتوای سخنان بزرگان و ضرب مثل ها. ولی تا کنون اقدامی برای چاپش نکردم

ماهnamه جلا :: نیاز اندیشه (۹۰)

ثبت و انتقال تمثیلهای برای همکاری، همدلی و همراهی نسلها

«از ثریات اثربا»

«سیر عشق در شخصیت و شعر شهریار»

حسین افضلیان - بیرون شهریور ۱۳۹۱

رسم نو بین که شهریار نهاد قبله‌مان سوی شهر یار نهاد (مولانا)

انسانی را نیز با خود از تبریز به این شهر منتقل نمود. در همین ایام است که شاعر جوان تبریزی که تا آن روز «بهجت» تخلص می‌کرد، با دوبار تفأل به دیوان حضرت لسان الغیب، تخلص شهریار را که کمال عنایت، عارف کامل و واصل شیراز به خود می‌دانست، برگزید. از آن پس تا پاسین لحظات حیات، همواره طیران سیمرغ وار خود را تا رسیدن به قاف رفیع شهریاری غزل معاصر ایران، با شاهبال‌های خواجه شیراز تجربه کرد بگونه‌ای که خود نیز بدان اشارت دارد:

«شهریارا قلم از خواجه شیراز بگیر

تا ورق، رشك گل و لاله‌ی دلکش باشد»

در ابتدای گذر از راه پر صعوبت و جان فرسای عشق، میزان جرعه نوشی شهریار از جام دلدادگی، نه معیارهای عارفانه که همانا بهره‌وری او از عشقی مجازی بود. گویی که معشوق حقیقی در این جوان خام و نا‌آزموده‌ی وادی عشق و معرفت استعداد و استحقاق و نیز قدرت تحمل عشق شکننده و عظیم خود را می‌بیند و دلش را مهیطی نیکو برای هبوط غم‌ها و دردهای ناشی از عشق کمرشکن و طاقت فرسای خود می‌باید لذا بر اساس قاعده‌ی «الذین جاهدوا فینا لنهدیتیهم سبلنا» و موقوف بودن عشق به عنایت و هدایت الهی، اراده نموده که او را پس از عبور از کمرکش‌های مجازی عشق برای مانادن در کوی دلدادگی حقیقی تربیت کند.

مرا به کوه و کمر خوا ند آن رمیده غزال

اگر زمحنت چون کوه، نشکند کمرم

گهی به شهر طرب شهریار شیرین کار

گهی به کوی طلب خاکسار و دربدرم

لذا برای شروع در بدایت راه مشاهده‌ی جمال مطلق در جمال مقید را چند صباحی برایش ممکن می‌سازد تا دلش نرم و لطیف شده و مستعد گرفتن، گداختن و تصفیه شدن گردد.

ادبیات کهن و پر حکایت پارسی به ویژه در سرگذشت پر رمز و راز و شکرین شعر خود، از آن دم که با تکیه بر تاریخ و تمدن پر هیمنه و سراسر شعور مردم سرزمین قوم آریا، بیرق استیلای فرهنگی خویش را برستیغ دانش و خرد جهان افزایشته است، سرشار بوده از شعور و شیدایی شاعران شکرشنکی که شکرانه‌ی تنفس در هوای عطر آگین این سرزمین اهورایی را با گره گشایی از زلف شکن در شکن لفظ فاخر و پر طمطران پارسی به جای آورده و با خلق آثاری فاخر و پر معنا، ادبیات ایران زمین را بر چکاد فرهنگ و ادب جهانی نشانده‌اند. حال در این میان اگر از پنج شاعر اولوالنظم و شاخص شعر شکوهمند پارسی بگذریم و معیار سنجش خود را از یکسو بر مبنای استواری لفظ و کلام شاعر و از سوی دیگر در گراحتش توانمندانه‌ی وی در ورودی محتشم‌انه به ذهن و اندیشه‌ی مردم و نیز کمک به تداوم باورهای گران سنگ دینی و مواریث با فخامت ملی بنا نهیم، بدون شک شهریاری متأدین متأخر، از آن سید محمد حسین بهجت خشنگانی تبریزی است. همو که در سال ۱۲۸۳ شمسی در تبریز متولد و تا ایام نوجوانی در این شهر بسر برد. مادرش زنی ادیب و صاحبدل و پدرش وکیلی مبرز، سیدی جلیل و با ایمان، ادبی فاضل و خوش محاوره و هنرمندی خوش نویس و صاحبدل بود. طی همین سال‌ها بود که وی در کنار والدینش توانست به درک روشن و شفافی از شعر، شیدایی و احساسات لطیف شاعرانه نایل آمده و این شایستگی را بیابد که حجم گسترده‌ای از احساسات و تمایلات درونی اش را بر ارایه و ازگان فاخر و مستحکم زبان پارسی و آذری بنشاند.

«به شهریاری ملک سخن بزنند نام

برای خاطر لطف کلام و طبع سلیم»

وی در سال ۱۳۰۰ برای تحصیل پزشکی راهی تهران شد و این در حالی بود که پایبندی به شعر و دلدادگی و احساسات لطیف

ماهنا�ه چلا :: نیاز اندیشه (۶۹)

ثبت و انتقال تمبره های همکاری، همحل و همراهی نسل ها

عشق مجازی فاصله گرفته و به عشق الهی و عرفانی تبدیل می شود
را آورده که مقطعش این است :

«ستردی اشکم و گفتی که وعده دیدار
در این جهان همه بگذار تا جهان دگر»

از همین روست که دلشدیده بیقرار ما بی آنکه بداند و بخواهد،
غنچه های نشکفته در سرا بوستان دلش به تاراج طوفان بی وفایی
معشوق رفت و سرو چمندۀ قامتش در هجوم سوم هرزه گرد رقیب
متند، متمول و صاحب منصب خمیده شد:

«چون سرو سهی خم شود از باد بهاران
بار غم ای سرو، قد راست کند خم
بیگانگی از خوشتنم خواست که آن شوخ
شد محروم بیگانه و بیگانه‌ی محروم»

درد و هجران این ناکامی، شهریار جوان را دل شکسته و مغموم به
گوشی تنهایی کشانده و داغ و حسرت پزشک شدن را در آخرین
سال تحصیل بر دل پدر و مادرش نشاند. زین پس او به تمامی راهی
وادی شور و شیدایی شاعرانه اش شده و در این راه رنج ها، سختی ها،
نامرادی ها و دربردی های فراوانی را تحمل کرد. در این بین فقط
شعر و موسیقی بود که در فضای غبار گرفته و غم آسود زندگی،
مایه تسكین و تسلای روح آشفته و دل بیقرار او شد :

«ناله به حال زار من امشب سه تار من
این مایه تسلی شب های تار من
در گوشی غمی که فراموش عالمی است
من غمگسار سازم و او غمگسار من»

شرح عشق آتشین شهریار و نیز ناکامی ها و هجران طاقت فرسای
وی در بسیاری از غزل هایش از جمله در «گوهر فروش، ناله ناکامی،
خمار شباب، پروانه در آتش، سه تار من، شب فرق تو، قمری
محزون، ناله نومیدی، رثای ثریا، داغ لاله، ناکامی، یاد پدر، تو بمان
و دگران، شمشیر قلم، ساقی ایام، قصیده زفاف شاعر و دهها غزل
و قصیده دیگر آمده است.

در این ایام، شهریار که با نامرادی ها و دل تنگی های زایدالوصفي
مواجه بود، روزها و بلکه شب های مدام و دیوانه وار به بهجت آباد
که محل قرار و گردش های سابق و عاشقانه ای او با یار بی وفا
بود می رفت و می آمد تا مگر شاید دل معشوق به رحم آمده و به
دیدارش باید. در چنین وضعیت پر دریغ و دردی که شهریار از
داغ هجر بار به خود می پیچید، از دست رفتن دو رفیق موافق او نیز
مزید بر علت شد و اندوه و حرمان او را ماضع کرد. یکی از ایشان
سید قاسم شهریار بود که مسلول شده و از دنیا رفت که شهریار
غزل «یاد شهریار» و «شهریار من» و «مرگ شهریار» را در رثای وی
سروده است:

«آئینه ام شکسته بی روی ماه شهریار
از بخت بد کشیدم یک عمر آه شهریار»

و دومی جوان با ذوق و ادب و اصیل و نجیبی به نام کریم خان بود
که چون طاقت بی قراری های دیوانه وار شهریار را در فراق معشوق
نداشت، یک شب که شهریار بیرون از خانه بود پیراهنش را که
برای شهریار حکم پیراهن یوسف را داشت، برداشته و رفت و دیگر
برنگشت.

او به هنگام رفتن به لاله، دختر صاحبخانی شهریار اعلام نمود:
«ین پیراهن وقتی من نباشم شهریار را آزار خواهد داد.» آن شب

«دل چون تنور خواهد سخنان پخته لیکن

نه همه تنور سوز دل شهریار دارد»

از همین رو و در طی همین سال های تحصیل در دانشکده طب
است که در تهران با دختری به نام «ثریا» که برخی او را «پری»
نامیده اند، آشنا شده و به او دل می سپارد تا بین سان گذر شهریار
جوان از کوچه باغ های عشق و دلدادگی که حقیر آن را مسیری
از «ثریا تا ثریا» نامیده است، با عنایت و هدایت حضرت دوست
شکلی از واقعیت به خود گرفته و جامعه عمل پوشاند. چنانکه
خواجه شیراز می فرماید:

«عشقت و مفسلی و جوانی و نوبهار

عذرم پذیر و جرم به ذلیل کرم پوش »

این مسیر تکاملی همان است که بواسطه لطف طبع، استواری
کلام، صداقت وصفای باطن، روشی ضمیر، رقت قلب و سرانجام
شوریدگی و شیدایی وصف نایابن در عشق و دلدادگی، آرام آرام
از شاعر جوان و نو خاسته تبریزی، شهریار ملک سخن و استاد مسلم
غزل معاصر ایران ساخت و آوازه اش را از دروازه های این مرز پرگهر
فراتر برد :

«من شهریار ملک سخن بودم و نبود

جز گوهر سرشک، در این شهر، یار من »

و یا :

«شهریار غزلم خوانده غزالی وحشی
بد نشد، با غزالی صید غزالی کردیم»

دل سپردن به «thrīya» همان عشقی است که به سرعت سراسر
هستی او را مسخره نمود و هر سوی و کویی را برایش جلوه گاهی
از حضور محبوب ساخت و در سرا بوستان دلش شکفتگی گلهای
عشق و شیفتگی را نوید داد:

«پری وشی که خدا با منش تقضل کرد
امید بود و نشاط مرا تقبل کرد
شکج طرة آن سروناز موزون باد

که خوش حمایتی از آشیان ببل کرد»

حال دیگر همه چیز برایش رنگ و بویی از مشوق داشت. با چشم او
می دید، با گوش او می شنید، با احساس او می بؤید و با گام های
او می پوئید:

«با رنگ و بویت ای گل، گل رنگ و بو ندارد
با لعلت آب حیوان، آبی به جو ندارد

از عشق من به هرسو در شهر گفتگوئیست
من عاشق تو هستم، این گفتگو ندارد»

اما عجب! که مشیت محبوب حقیقی، همان محبوبی که این
روسازا ده عاشق و صادق را برای خود می خواهد؛ اقتضا یی دیگر
دارد. گویا قرار نیست که جان جوان مستعد تبریز در غلبات
جمال مقید محبوب مجازی مستغرق تام شود. به نظر می رسد که
دیگر زمان آن فرا رسیده که جان علوی شاعر جوان تعلق خود را از
ثریای خاکی و مجازی رها ساخته و به آرامی دست در حلقه زلف
خم اندر خم محبوب حقیقی زده و از چاه زندان او گوهر شیخ راغ
به کف آرد و مسیر تعالی خود را به سوی ثریای حقیقی در فراسوی
ثری آغاز نماید. و در واقع این اتفاق، تعییر خوابی بود که در اوان
دلدادگی خود دیده بود. شهریار شرح زیبایی از این موضوع را در
قصیده نسبتا طولانی «زفاف شاعر» که با یک قوس صعودی از

ماهnamه جلا :: نیاز اندیشه (۹)

ثبت و انتقال تمبرهای برای همکنی، همدلی و همراه نسل‌ها

مشیری و... طی این سال‌ها و سال‌های بعد در تعالی روحی و کمال شعری او نقش بسزایی داشت و او را به تصاحب سریر شهریاری غزل معاصر ایران نزدیک و نزدیکتر ساخت.

ملاقات با نیما یوشیج در حدود سال‌های ۱۳۱۹ و سروdon غزل «شاعر افسانه» برای وی نشانه‌ی محبت او به نیما و سروdon اشعار آزادی چون «ای وای مادرم»، «نقاش»، «ممیایی» و ... نشانه‌های آشکار تأثیر پذیری وی از شعر نوی نیمایی است، اما در این سال‌ها که «قیمتی در لفظ دری» را خرمهره در یک کفه می‌نهادن، شهریار روش بین به جد دغدغه‌ی پاسداری از مرزهای شعر کهن پارسی را دارد، به طوری که این دغدغه و تعجب را هم خودش می‌فهمید که چیست و هم نیما! بی‌جهت نیست که شاعر بزرگ یوش برایش سروده است که:

رازی است که آن نگار می‌داند چیست
رنجی است که روزگار می‌داند چیست
آئی که چو غنچه در گلو خونم از اوست
من دانم و شهریار می‌داند چیست!

حال دیگر شهریار با سرانگشت اشارت محبوب مطلق به سوی ثریای حقیقی هدایت شده بود که «عشق کاریست که موقوف هدایت باشد» او خضروار چشم‌های بقا را یافته و مصمم است که جان خسته را در آن صفا داده و غبار تعلقات را در زلالش از تن بشوید. غزل مناجات وی راز و نیازی عارفانه و عاشقانه است با معشوق حقیقی در راه نیل به ثریای فرا ثری:

دل جواب بلي مي دهد صلاي ترا
صلا بزن که به جان مي خرم بلای ترا
غبار فقر و فنا توتيای چشمم کن
که خضر راه شوم چشمه‌ی بقای ترا

زین پس مراتب عالیه عشق در اشعار معرفتی شهریار و در خلال غزل‌های بی شماری از جمله: جلوه جانانه، درس محبت، دل شکسته، قاف عزلت، وحشی شکار، یوسف گمگشته، مسافر همدان، جام جم، راز و نیاز، بال همت، کاروان بلاد، خزان جاودانی، شب شاعر، خاطرات شب و ... متجلی می‌شود. ارادت قلبی و انکار ناپذیر وی به ساحت مقدس امیر مؤمنان علی (ع) حداقل دو منظمه از عالی ترین سرودهایش را رقم زد: غزل «علی ای همای رحمت» که انتشار خبر سرونشن توسط خود مولا (ع) در خوابی صادقه به فقیه و عارف صمدانی و مرجع عالیقدر جهان اسلام حضرت آیت... العظمی مرعشی نجفی (ره) داده می‌شود که تاج افتخاری شد بر سر شهریار غزل معاصر شعر پارسی و دیگری مثنوی «شب و علی» است که شکوه خاصی دارد.

سال‌های آغازین دهه ۲۰ به بعد برای شهریار، شروع تازه‌های است. اندیشه‌اش قرین تحولات عمیق و شگرفی شده و عشق برایش از صورت به معنا انتقال یافته است. او به سبب طبع لطیف و ذوق سلیم خود و با بهره گیری از واردات قلبی برای نیل به معرفت حقیقی تلاش کرده و با ترک تمنیات دنیوی، به فقر، قناعت، عزلت و مناجات شبانه روی می‌آورد:

به دنیا دل منه کاین کاروانگه
ز مقصده باز دارد کاروانی
به زندان اندرون آزادگی هاست
بخلماتست آب زندگانی»

اینک او رهرو و سالک کعبه‌ی دل است و بقول خواجه شیراز

شهریار تا صبح به امید بازگشت او بیدار ماند اما او هرگز برنگشت و شهریار در فراغش غزل «بوي پپراهن» را سرود. غیبت نابهنجام وی با شهریار همان کرد که غیبت شمس با مولانا. شهریار بعدها در این باره می‌گوید: «وقتی که خداوند بخواهد یکی را به سوی خود بکشاند هر در امیدی که به سوی خلق باز می‌شود، به رویش می‌بندد.» اینک همه او را تنها گذاشته و درهای امید به تمامی به رویش بسته شده بود. رفت و آمدهای مدام او به بهجت آباد سراجام کار دستش داد. در یکی از این رفت و آمدها بود که در یک روز سیزده بدر معشوق را می‌بیندکه با همسر و فرزندی در بغل در کنار استخر بهجت آباد قدم می‌زند. گویا او هم گمشده‌ای داشت. شهریار غزل «گوهه‌فروش» را با مطلع:

یار و همسرنگرفتم که گرو بود سرم
تو شدی مادر و من با همه پیری پسرم

در همان جا سرود. همسر صاحب منصب ثریا که متوجه قضیه می‌شود با اعمال نفوذ عبدالحسین تیمورتاش وزیر دربار مقتدر وقت، حکم بازداشت شهریار را صادر و او را راهی زندان نمود اما با اعمال نفوذ ثریا حکم زندان به هجرت از تهران تغییر کرد. در همین زمان یعنی سال ۱۳۱۰ هجرت اجرای و تبعیدگونه‌ی شهریار به خراسان و اقامت چهارساله اش در مشهد و نیشابور آغاز شد.

طی این مدت حشر و نشر با کمال الملک استاد بزرگ نقاشی ایران

سهم بسزایی در تلطیف روحی و تعالی معنوی او داشت، که در این

خصوص آثار شعری زیبا و مانایی از وی از جمله مثنوی «زیارت

نامه‌ی کمال الملک» بجا مانده است.

هرچند که دریافت خبر مرگ پدر در همین اثنا ضربه‌ی سختی بر

روحیه‌ی تازه جان گرفته‌ی وی بود.

با به سرآمدن دوره‌ی غربت، سراجام وی در سال ۱۳۱۴ به تهران

بازگشته و در بانک کشاورزی مشغول به کار می‌شود. در حالی که

همچنان یادواره‌هایی از ایام درخشان و ماندگار عشق در ذهن و

روح او روش مانده بود که پس از گذشت چهار سال دوباره او را

به بهجت آباد کشاند اما دیگر بقول خودش: «دوستان! گویی خزان

رفته به کوی بهجت آباد»، آن گاه از درد می‌نالد و می‌گوید:

«گوهه عشق و جوانی‌ها که گم گشته است اینجا

گر به چشم جان کند کس جستجوی بهجت آباد»

معشوق سابق که همسرش را از دست داده و اینک از بازگشت

شهریار مطلع شده بود، روزی به دیدارش می‌رود اما آنچه قطعی و

مسلم است، این است که روح و اندیشه‌ی شهریار تحولی شگرف

یافته و آرام و آهسته از ثریای مجازی فاصله گرفته و به ثریای

حقیقی خود نزدیک شده است و همین سبب رویگردانی شهریار از

یار بی وفایی است که اینک بازگشته تا همه چیز را از نو بازد، اما

ناباورانه از شهریار متحول شده می‌شند که:

«آمدی جانم به قربانت ولی حالا چرا؟

بی وفا حالا که من افتاده‌ام از پا چرا؟

نوشادرویی و بعد از مرگ سهرباب آمدی

سنگدل این زودتر می‌خواستی، حالا چرا؟»

و بدینسان او را از خود می‌راند. بعدها شهریار از او تنها به هنگام

مرگش و در شعر «رثای ثریا» باد می‌کند. قرابت و همنشینی با

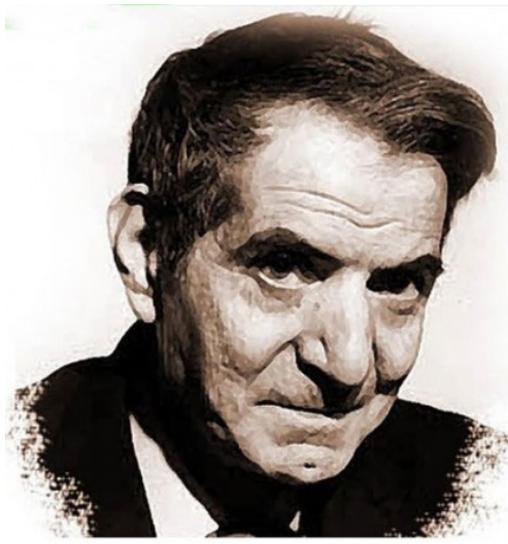
بزرگان ادب و هنر آن روزگار از جمله ملک الشعراً بهار، میرزاوه

عشقی، کمال الملک، امیری فیروز کوهی، سعید نفیسی، پژمان

بختیاری، هوشنگ ابتهاج، ابوالحسن خان صبا، نیما یوشیج، فریدون

ماهنا�ه جلا :: نیاز اندیشه (۹۰)

ثبت و انتقال تبریه ها برای همکاری، همدلی و همراهی نسل ها

گذاشته بود بازهم خود را متضرر می دید و به قصد جبران مافات.

آرزوی بازگشت به جوانی را داشت:

« جوانی شمع ره کردم که جویم زندگانی را
نجستم زندگانی و گم کردم جوانی را
کنون با بارپیری آرزومندم که برگردم
به دنبال جوانی کوره راه زندگانی را »
و یا :

« تا هستم ای رفیق زنانی که کیستم
روزی سراغ وقت من آیی که نیستم
در آستان مرگ که زندان زندگیست
تهمت به خویشن تنوان زد که زیستم »

یکی از زیباترین اشعار این دوره از عمر شهریار غزلی دلنشیں است
به نام «سپهربایگان»

« پیرم و گاهی دلم یاد جوانی می کند
بلبل شوقم هوای نغمه خوانی میکند
همتم تا می روی ساز غزل گیرد به دست

طاقنیم اظهار عجز و ناتوانی می کند
می رسد قرنی به پایان و سپهربایگان
دفتر دوران ما هم بایگانی می کند »

سرانجام جان مشتاق شهریار بلا منازع غزل معاصر پارسی قالب
خاکی تن را تاب نیاورد و در ساعت ۴۵/۶ روز شنبه ۲۷ شهریور
۱۳۶۷ پس از یک عمر زندگی پرافتخار و توان با عشق و دلدادگی به
حقیقت مطلق هستی، مهروزی به انسان و انسانیت و تعلق خاطر
شدید به مام وطن در گذر از ثری و ثریاهای مجازی، در ثریای حقیقی
رحل اقامت ابدی افکند و خاک مردختیز تبریز در مقبره الشعراء و
در کنار سایر شعرای نام آورش، جسم این فرزند شاعر خود را نیز
در آغوش کشید.

مهدهی اخوان ثالث چه زیبا برایش سروده:
« شهریارا تو همان دلبُر و دلدار عزیزی

نازینیا، تو همان پاکترین پرتو جامی
ای برای تو بمیرم، که توبت کرده‌ی عشقی
ای بلای توبه جانم، که توجانی و جهانی »
یادش گرامی و جاودانه باد.

خشندود از اینکه مطرب عشق به او راه را نمایاند:

« مژده‌گانی بدء ای دل که دگر مطرب عشق

راه مستانه زد و چاره‌ی مخموری کرد »

از این پس شهریار را دلباخته شب و تهجد و راز و نیاز های پر
سوز و گداز شبانه می‌بینیم. میزان این دلدادگی در مثنوی مفصل
« افسانه‌ی شب » کاملاً متجلی است.

شبها که با خیال تو، توفیق خلوتست

مشکل به روی ماه دری واکند کسی

تا شمع سر نهاد سحر بر سر زبان

کو جرئتی که راز شب افشا کند کسی

رقت قلب و صفائی باطنی او مدامی که به راز و نیازهای شبانه‌اش
گرمه می‌خورد، از او شاعری می‌سازد که جز معرفت الهی، پاکی و
صفای انسانی، عشق و ایمان عمیق به صلح جهانی و آزادی انسان‌ها
و دوستی و مهربانی و دلنویازی در میان اینه بشر، دغدغه‌ی دیگری
ندارد. شعر آزاد «پیام به انسیتین» و شعر «قهرمانان استالینگراد»
او بیانگر همین نکته است.

در کنار تعامی این معارف پاک انسانی نباید از کنار عشق و افراد
به وطن و هویت تاریخی ایران زمین و تعلق خاطر شدید وی به
زادگاهش آذربایجان که منبعث از وفور ایمان وی بود، به سادگی
عبور کرد. قطعه بلند و باشکوه «تخت جمشید» و قصیده‌ی زیبای
«به پیشگاه آذربایجان عزیزم» و مهم‌تر از همه منظومه زیبا و فاخر
«حیدر بابا» به زبان محلی آذربایجانی که بدون شک یکی از شاهکارهای
هنری او محسوب شده و شهرتی جهانی دارد، تماماً موید همین
عشق لایزال الهی او به وطن و زادگاهش می‌باشد.

دوره‌ی سازندگی روحی و فکری او که تا اواسط دهه ۳۰ به طول
می‌انجامد، دوره‌ی باشکوهی از غزل‌های عارفانه اوتست. در اثنای
همین سال‌ها مرگ، مادر فاضله‌اش را از او میرباید. شعر بلند و آزاد
«ای وای مادرم» که مطمئناً برای همیشه در حافظه‌ی تاریخ ادبیات
معاصر ایران خواهد ماند حاوی بخش اعظمی از خاطرات اوتست که
هنوز گویی فقدان مادر را نپذیرفته و او را در تمام لحظات زندگی
خود حاضر و ناظر می‌بیند.

سرانجام شهریار پس از ۳۵ سال دوری از موطنه اصلی خود به
تبریز برگشت، در حالیکه به قول خودش در مقدمه‌ای که برای شعر
آزاد «مومیایی» به همین مناسبت نوشته است: «به یک مومیایی
ماندہام که بعد از قرن‌ها زنده شده باشد و در اطراف خود هیچ
آشنایی نمی‌بیند حتی یک خشت، همه رفتاده‌اند...»

وی مجدداً در سال ۱۳۵۲ به همراه خانواده‌اش به تهران رفته و تا
سال ۵۶ در آن شهر به سر می‌برد. اقامتش در تهران توان با آرامش
بود که ناگهان «عزیزه» همسر مهربانش را به دلیل عارضه‌ی سکته
از دست داده و بدین سان روشنایی زندگی او و سه فرزندش دوباره
به تیرگی گرفتاری شد. اشعار شهریار در رثای «عزیزه» بسیار سوزناک
است. پس از مرگ عزیزه دیگر نتوانست در تهران دوام بیاورد لذا
در سال ۵۶ دوباره راهی تبریز شد و تا سال ۶۷ یعنی پایان عمر خود
در آن شهر ماند.

در یازده سال آخر عمر درحالی که پیر شده بود اما همچنان
می‌سرود و غم دل را با غنای فکری و روحی تسکین می‌داد. قامتش
در غم و اندوه‌ی غریب و گنگ خم می‌شد و علیرغم مواریشی بس مانا
که در گستره‌ی شعر و ادب سرزمین اهورایی ایران از خود به یادگار

ماهnamه جلا :: نیاز اندیشه (و)

ثبت و انتقال تجربه های برای هم‌فکری، همدلی و همراهی نسل ها

سازمان فرهنگی مدیریت

مورد نظر نظام خط مشی گذاری و سازمان ها و نهادها است. مدیریت فرهنگی حداقل دارای هشت نوع جهت گیری کارکردی است:

- ۱ - مدیریت کالاها و ابزارهای فرهنگی
- ۲ - مدیریت سازمان ها و نهادها و مجتمع و انجمن های فرهنگی
- ۳ - مدیریت ارزش ها و باورها و رفتارها (تغییرات فرهنگی) و تربیت
- ۴ - مدیریت میراث فرهنگی و هنری و ادبی و علمی و خلاقیت ها و نوآوری
- ۵ - مدیریت توسعه فرهنگی
- ۶ - مدیریت فرهنگی در سازمان های غیر فرهنگی
- ۷ - مدیریت صنایع فرهنگی
- ۸ - مدیریت فرهنگ سازمانی

در انواع مدیریت فرهنگی، دانش و شیوه مدیریت مبتنی بر اهداف و وظایف و مهارت ها و فن آوری و اعیان فرهنگی (شامل تشکیلات و منابع) متفاوت خواهد بود. چهار ویژگی اصلی هر نوع مدیریت فرهنگی عبارتست از:

مدیریت فرهنگی برای پیشبرد سیاست های دولتی است.

مدیریت فرهنگی مسئول عمل کردن به سیاست های فرهنگی است.

فرهنگ سه بعد مادی، اجتماعی و ذهنی (فکری، روحی، روانی و معنوی) دارد و سازمان های فرهنگی نیز به انواع مختلف تقسیم می شوند. بُعد مادی فرهنگ شامل مصنوعات و تولیداتی است که فرهنگ را به نمایش می گذارد که اشکال بیانی، نمایشی، تجسمی، صوتی، تصویری و ... دارند و ادبیات، نمایش، فیلم، موسیقی، هنرهای تجسمی از تجلیات مادی فرهنگ هستند که امروزه توسط موسسات، نهادها، مراکز و سازمان های فرهنگی و هنری تولید شده و انتشار و توزیع می شوند و بعنوان کالا های فرهنگی، مصرف انبوه نیز یافته اند. بُعد ذهنی یا معنوی فرهنگ همان باورها، اعتقادات، ارزش ها، هنگارها و شیوه های فکری و احساس جمعی هستند که می توانند توسط سازمان ها ترویج و تبلیغ شوند. بُعد اجتماعی فرهنگ شامل دانش، معرفت، شیوه عمل جمعی، آیین ها، سنت ها و موارم و شیوه های ارتباطی است که از طریق گرینش و دخیره سازی و برقراری ارتباط، آموزش یا نهادینه می شود. مدیریت فرهنگی دانشی میان رشته های است. مدیریت فرهنگی فرآیند مدیریت و عملکرد آگاهانه به هدایت و بهره گیری صحیح از دانش فرهنگی در مسیر پیشرفت برنامه ها و در جهت اهداف و راهبردهای

مدیریت فرهنگی با تمام سطوح خدمات عمومی و نهادها ارتباط دارد.

مدیریت فرهنگی متمرکز است اما در عمل و اجرا در سطح ملی و منطقه‌ای و محلی تفاوت‌هایی خواهد داشت. سازمان‌های فرهنگی و سازمان‌های غیر فرهنگی در ارکان سازمان، بصورت نسبی ثابت هستند و شbahat دارند. هر دو نوع سازمان، دارای اهداف، منابع، تقسیم کار، ساختار، نیروی کار، فن‌آوری و گروه‌های ذینفع هستند. اما سازمان‌های فرهنگی به لحاظ نوع اهداف، ساختار، شیوه و روش انجام امور و سبک مدیریت و روش هم‌مانگ نمودن فعالیت‌ها و همچنین میزان سازگاری با محیط بیرونی و اثر گذاری به محیط پیرامون و تأثیرپذیری از محیط، با سازمان‌ها غیر فرهنگی تفاوت دارند. در جهان امروز بدليل گسترش روزافزون وسائل ارتباط جمعی و پدید آمدن فن‌آوری نوین ارتباطی نقش سازمان‌های فرهنگی و هنری افزایش فرازینده یافته است و نظام‌های سیاسی برای دستیابی به اهداف خود از تولیدات فرهنگی و هنری برای نفوذ و تأثیرگذاری بر مردم جهان استفاده می‌نمایند. چالش‌های هویتی که از طریق شکستن مرزها و ارتباطات نزدیک ملت‌ها و فرهنگ‌ها بوجود آمده، تمامی دولت‌ها را بنگرانی‌های بیشمار روبرو ساخته است و سازمان‌های فرهنگی در سه حوزه همیت، تولیدات فرهنگی و ارتباطات، وظایف راهبردی بعدها گرفته‌اند.

مدیریت در سازمان‌های فرهنگی اگرچه از اصول کلی مدیریت برخوردار است اما تفاوت در اهداف و ساختارها شیوه انجام کار مدیریت سازمان را منتفاوت می‌سازد و لازم است مدیران فرهنگی به موارد دیگری نیز توجه نمایند:

الف- اقتدار پدرانه authority

در مدیریت فرهنگی، مدیران ارشد و مدیران بخش‌های مختلف سازمان، بایستی از اقتدار لازم برخوردار باشند. منظور از اقتدار در این اصل به معنای بکارگیری زور با توانایی و قدرت تسلط بر دیگران به کمک ابزار و قوانین نیست، بلکه اقتدار نوعی توانایی تأثیرگذاری بر دیگران، بدليل داشتن توانایی‌های شخصی است بطوریکه احترام و حرف‌شنوی دیگران، از فرد صاحب اقتدار را فراهم می‌سازد. سازمان‌های فرهنگی بر اثر کنش متقابل اجتماعی (social interactions) به یکدیگر پیوند خورده‌اند و قبل از اینکه قوانین و مقررات و اختیارات و مسئولیت‌ها تعریف شده باشد، روح صمیمیت و همکاری بین اعضاء و کنش‌های متقابل بین اعضاء نوعی هماهنگی بوجود می‌آورد. در سازمان‌های فرهنگی، ارتباط متقابل اجتماعی، منشاء تأثیرگذار بین افراد است و تأثیرات عاطفی و روانی نمونه‌ای از این نوع ارتباط متقابل است.

همکاری (cooperation) و همانندی (assimilation) از انواع کنش متقابل است که موجب تقویت فعالیت‌ها برای حصول هدفی معین می‌شود. آمیختگی کنش‌های متقابل اعضای سازمان منجر به همسازی گروهی (group accomodation) می‌شود و موجب رفع اختلافات در کنش متقابل می‌گردد. این همسازی و سازگاری سازمانی همان انسجامی است که دورکیم انسجام ارگانیک (organic solidarity) نام گذاشت.

ب- تحول آفرینی

سازمان‌های فرهنگی، سازمان‌هایی هستند که مرکز خلاقیت و نوآوری می‌باشند. خلاقیت و نوآوری یک از ابعاد فرهنگ است. در فرهنگ، جهت‌گیری‌های ارزشی بُعد اصلی و پایه استحکام فرهنگی محسوب می‌شود اما مصنوعات فرهنگی همچون هنرها، معماری و... که بخش مشهودات فرهنگ را تشکیل می‌دهند، نیازمند نوآوری و خلاقیت و تحرک فکر و عمل هستند. مصنوعات فرهنگی نبایستی جهت‌گیری‌های ارزشی را دچار تعارض نمایند. چرا که این نگرانی می‌تواند حوزه نوآوری و خلاقیت فرهنگی را محدود نماید. مدیریت فرهنگی مسئول فراهم آوردن محیطی است که ضمن ایجاد تناسب بین ارزش‌ها و نوآوری‌ها، امکان تعالی ارزش‌ها و هم جهت نمودن خلاقیت‌ها و نوآوری را با جهت‌گیری‌های ارزشی فراهم نماید. در سازمان فرهنگی، افراد و همکاران، عامل و ابزار تولید در دست مدیر نیستند و برخلاف دیگر سازمان‌ها امکان «مدیریت به مفهوم انجام کارها بوسیله دیگران» (مفهومی که پیتر دراکه مطرح کرده است) وقی فراهم است که مدیر بتواند با تحول آفرینی شکل‌دهی به محیط سازمان یا موسسه شرایط بروز نوآوری و خلاقیت فرهنگی را فراهم آورد. مدیریت در این سازمان‌ها «پرورش نیروی انسانی از طریق کار فرهنگی است» و در سازمان فرهنگی به شخصیت و ارزش نیروی انسانی و پرورش و تعالی افراد تأکید می‌شود. عدهای از مدیران، نگرانی جدی در مورد این تفکر دارند، و آن را موجب کم رنگ شدن روحیه کار و فعالیت می‌دانند. اما بدون تردید مدیریت در سازمان‌های فرهنگی بایستی به پرورش انسان‌ها و تحول آفرینی محیطی سازمان توجه نماید و

ماهnamه جلا :: نیاز اندیشه (۹)

ثبت و انتقال تجربه‌ها برای هم‌فکری، همدلی و همراهی نسل‌ها

برخوردهای خشک و بی‌روح در سازمان فرهنگی موجب کاهش خلاقیت و نوآوری خواهد شد. انسان برای حفظ حیات خود ناگزیر است با طبیعت و محیط پیرامون در تعامل باشد و برای رسیدن به اهداف خود به تلاش‌های تازه و تدبیر نظری و عملی جدید نیازمند است. این تدبیر در آغاز نوآوری فرهنگی (cultural innovation) گفته می‌شود و از آن جهت به فرهنگ مرتبط است که هر عنصر نو باید عناصر کهن‌سالی را در اختیار داشته باشد و هر عنصر نو وقتی ظهر می‌یابد که فرهنگ آن جامعه این نیاز را تشخیص دهد.

ج- انعطاف‌پذیری سازمانی

سازمان‌های فرهنگی به لحاظ ساختار و سلسله مراتب و روابط رسمی و غیر رسمی اعضاء، انعطاف‌پذیری به معنای آمادگی برای پذیرش نظر دیگران و تغییر روش و آمادگی برای سازگار شدن با وضعیت و محیط جدید بوزیر دشواری‌ها است. از آنجاکه سازمان‌های فرهنگی نوعی سازمان اجتماعی هستند، تا هنگامی که کارکرد مناسب در زندگی انسانی دارند دوام می‌یابند و اگر از کار خود بازمانند بی‌ارزش می‌شوند. سازمان‌های فرهنگی از لحاظ هدف کارکرده به سوی محیط جهت می‌یابند و اگر محیط پیرامون با سازمان فرهنگی تعامل نداشته باشد، محصول نهایی بی‌ارزش و غیر قابل استفاده جامعه می‌شود. برای مثال یک کارخانه پنبه پاک کنی را تصور کنیم، اگر این کارخانه متوجه کارخانه ریسندگی است و اگر کارخانه ریسندگی در میان نباشد، کارکرد کارخانه پنبه پاک کنی قطع می‌شود و هرگاه کارخانه پنبه پاک کنی متوجه را برای مصرف کارخانه ریسندگی پاک گرداند عهدهدار هیچ کارکرده نخواهد بود. سازمان‌های فرهنگی نیز که به سوی محیط بیرونی جهت می‌یابند اگر با محیط بیرونی تعامل نداشته باشند کارکردن بنتیجه خواهد بود. سازمان‌هایی نیز وجود دارند که به سوی داخل متوجه می‌شوند و کارکرد اجزاء داخلی آنها نتیجه نهایی را برای سازمان فراهم می‌آورد. اگر سازمان فرهنگی و هنری فقط به کارکرد اجزاء داخلی توجه نماید و از محیط بیرونی غافل باشد چار آسیب کارکرده می‌شود. جامعه دارای فرآیندهای (processes) پیچیده است و با تغییر مدام زمانی، انتظارات جمعی تغییر می‌یابد و از منطقه‌های به منطقه دیگر تفاوت‌هایی آشکار دارد. اگر ساختار سازمان‌ها انعطاف‌پذیر نباشد در مقابل فرآیندهای اجتماعی محیط بیرونی امکان همنوایی و همسازی کمتری خواهد داشت. هنوز هستند کارشناسانی که در مراکز نوسازی و تحول اداری، که ساختار این مراکز را شبیه به هم طراحی می‌نمایند. همانگونه که بعضی به ساختارهای اجتماعی نگاه متصل دارند و کمتر به عامل انسانی و نقش آن توجه دارند در نظام سازمانی نیز گروهی ساختهای سازمانی را متصل و تغییر ناپذیر تعریف می‌کنند و امكان انعطاف سازمان را کاهش می‌دهند.

تقسیم کار یا طبقه‌بندی (departmentation) به صورهای مختلف بر اساس تعداد، زمان، وظیفه، منطقه جغرافیایی، محصول، مشتری، اولویت بازار و فرآیند، انجام می‌شود: اصولاً سلسله مراتب اختیارات (بوروکراسی) و طبقه‌بندی و تقسیم کار امری ضروری است و بدون آن انجام وظایف امکان‌پذیر نیست. اما در تقسیم کار و سلسله مراتب سازمانی باستی عوامل مهمی که در کارایی سازمان دخالت دارند در نظر گرفته شود. این عوامل ممکن است عوامل فرهنگی، نظامی، اقتصادی و سیاسی باشند. بدون تردید سازمان‌هایی و ساختار سازمانی وسیله‌ای است برای اجرای برنامه‌ها و اگر ساختار سازمانی انعطاف‌پذیر باشد بقاء و حیات سازمان را تهدی می‌نماید. در سلسله مراتب سازمانی، سازمان‌ها به سازمانی مسطح و سازمان‌های بلند تقسیم می‌شوند. سازمان‌های بلند دارای سلسله مراتب یا سطوح زیادی در مدیریت و به شکل عمودی است و بر عکس، سازمان‌های مسطح دارای سطوح مدیریت کمتر و گسترش افقی هستند. اگر سلسله مراتب سازمانی بلند و عمودی باشد و از سطوح مدیریتی زیاد برخوردار باشد درجه تعامل کارکنان با مدیر سازمان کمتر و فاصله بین صف و ستاد افزایش می‌یابد. سازمان‌های فرهنگی و هنری بدلیل ارتباط گسترده‌ای که با اجتماع و مخاطبین و ارتباط با هرمندان دارند بجا داشتن سلسله مراتب سازمانی عمودی و بلند لازم است از سلسله مراتب افقی و مسطح برخوردار باشند تا مدیر سازمان بتواند تعامل بیشتری با کارکنان و مخاطبین و حوزه بیرونی داشته باشد. از سوی دیگر طبقه‌بندی و تقسیم کار بر اساس وظیفه و مخاطبین و محصول از اهمیت بیشتری نسبت به تقسیم کار بر اساس تعداد، زمان، ناحیه و فرآیند دارد. تصور کنید سلسله مراتب سازمانی یک موسسه، امكان تعامل نزدیک مدیر فرهنگی را با مخاطبین و حوزه اجتماعی محدود نماید لذا مدیر نیازمند داشتن اختیاراتی است که سطوح سلسله مراتب را کوتاه‌تر و تقسیم کار بهتری را طراحی نماید.

منبع: کتاب در جستجوی آینده – محسن فردو-انتشارات مه آسا ۱۳۹۳-

ماهnamه جلا :: نیاز اندیشه روز

ثبت و انتقال تجربه های همگرایی، همدلی و همراهی نسل ها

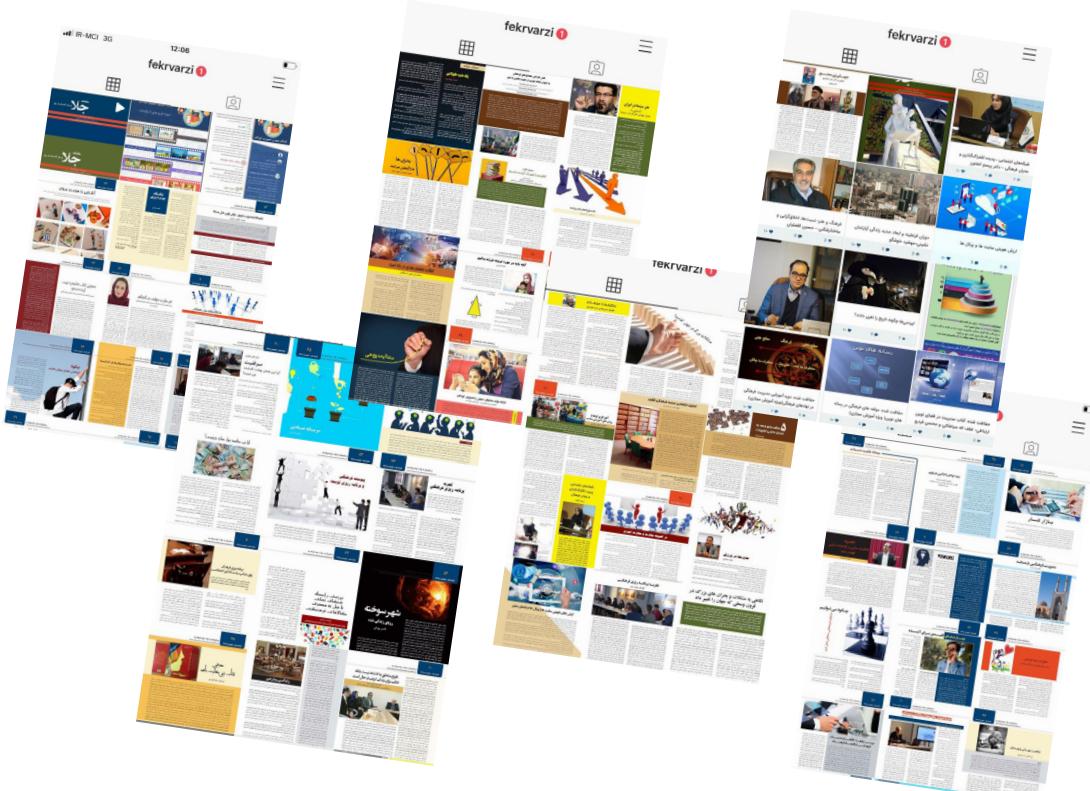

حامیان این شماره از ماهنامه جلا (نیاز اندیشه روز)

پایگاه اطلاع رسانی فکر ورزی به آدرس Fekrvrzi.ir

و کارگاه تجربی برنامه ریزی فرهنگی می باشند.

با تشکر از همکاری پایگاه اطلاع رسانی کافه نارنجی @Cafe.narengi

@fekrvrzi

@fardroo

می توانید ما را در اینستاگرام دنبال نمایید

pay their rent and other similar issues. As production decreases, so does the income, and because one of the institutions that generates revenue either through taxes or directly is the government, so in this period the revenues of the governments will also decrease. Not only the current income but also the minimum income of the next year which will be obtained from taxes and the income of companies will also decrease.

Therefore, on the one hand, we are facing a revenue deficit in governments, and on the other hand, we are facing an increase in government expenditures and expenses that must be paid for social support to the vulnerable levels. In such a situation with a critical lifestyle situation, fear of possible loss of life and family members, inability to sympathize with those who lose loved ones (due to health restrictions associated with preventing the spread of the disease) And other loneliness we face, looking for ways to repair and compensate for mental deficiencies on the part of the individual and cultural systems have become relevant. At the same time, we are witnessing the growth and flourishing of the efforts of scientists in the field of medical sciences to understand the phenomenon that has occurred and to identify the virus and make vaccines and treatments to treat patients, and God willing they will succeed. As well as the ones who sacrifice themselves with the praiseworthy efforts of this era to treat the patients. All of these are just some of the scientific and cultural features that have existed in this period and each of them has valuable aspects that can be instructive and effective in raising the standard of living of human beings.

In such a situation, it seems that everyone naturally realizes the shortcomings and weaknesses that human beings have, despite their great scientific progress we observe how in addition to all this progress, In a short time an unknown virus can challenges, shuts down and damages the largest industrial units and various centers in the spectrum of human life and international institutions, also make people aware of their weaknesses, including the need that have root in humanity. Such a feeling could cause human to turn to religion not out of fear of the deadly virus but for the comparison of his ignorance of Almighty God's knowledge, and to the realization that such a powerful God of the universe is worthy of worship. Thinking about others and taking care of their lives in difficult times can be another cultural manifestation of this period.

On the other hand, and naturally, the unpleasant manifestations of the anomalies that occur during this period can be mentioned as the manifestation of greed and the emergence and increasing desire of some people who challenge the existing shortcomings and situation. They consider the existing situation as a campaign from which they have to gain from it, therefore at the cost of making life difficult for different sections of the people who are suffering they try to make economic and financial supplements for themselves in a short period of time in this period. In such a situation, thanks to those who work in the most scientific units, self-sacrificing and helping others trying not to increase government's spending unless it is necessary (because in the upcoming years there will be pressure on the government budget) and to punish those who sacrifice the conditions in the public interest of the people for their personal interests can be considered as cultural and economic necessities of this period. It is clear that what has been said so far is understandable and we should try to examine the more definite factual over time and gain a more realistic knowledge.

Thanks to "Professor Dr. Hassan Sobhani" for the Valuable tips

and what is thought to be acquired, and cognitive behavior is partly intrinsic and the other part is self-regulating. And self-regulating built its shape piece by piece. In his view, the nature of language is not important, but the real question is how the universal nucleus of language is formed and how the biological way of forming it is. Biological approach is stages of language development due to biological factors, this approach to language learning is important for the period of eighteen months to adulthood, and he believes that during this period, language learning will be done naturally and it will be difficult to learn the language outside of this period. Developmental sensitivity is most evident when it comes to learning new phonemes and their combinations. Children are able to recognize phonemes of all languages before the age of one, but lose this ability after the age of one.

There are also critical periods for learning a second language and learning syntax, (Atkinson.) 330, p. 1386, the implicit meaning of the theory for parents and educators is that the child at any particular stage of development of a period There is a sensitive dimension to language learning (phonemes, grammar, rules, etc.) in which the child will learn the language quickly and lack of stimulation and strengthening of the child in these stages may lead to irreversible complications. Based on Cognitive approach, thinking and experience will be the basis of the child's language learning. Language learning is the result of a child's cognitive abilities, creativity, and interest in understanding meanings — and expressing them — along with the information he or she learns from interacting with others.

Professor Hasan Sobhani on the post-corona economy in iran

I decided to contact Dr. Sobhani again and ask him for his opinion on the post-corona economy, what should be done? The answer is as follows:

“Corona” was an unexpected phenomenon that not only a particular society but the whole world faced without any preparation or even anticipation to face it. Therefore, it can be expected that the world will logically adopt the behaviors and policies of the period of trial, do the best of trial & errors and attempt to face the consequences of this unexpected phenomenon according to its knowledge and possibilities. As it progresses, in some cases it feels that some modifications need to be corrected, and some it can continue to do so because it has benefited from it. It should be noted that in all countries due to the significant occurrence of this phenomenon, GDP will face a relatively declining percentage, a subject that can lead to recession.

Of course, those systemic and prosperous economies will suffer more. Certainly, levels of society that are not organizational but unproductive and make money daily also don't have chances to gain economic opportunities. They will lose temporary income. For example, retailers and like them should be supported in order to live at least their daily lives. Those who have organizational jobs or work in an industrial enterprise who are at risk of losing their jobs due to possible breaks or extended limitations, or those who work in production units if they are locked or have production problems, they will have economic problems, such as not being able to

Jala Monthly :: the need of idea of the day

Noting and transmitting valuable experiences and creating opportunities for thinking, empathy and keeping pace with the younger generation.

tation alone cannot justify language learning. In many cases, children use incorrect generalizations in applying a language rule, for example: "I cookeid", "I wroteid".

If children learned a similar language by imitation that the forms must be exactly words which their elders use. Such innovations of children cannot be attributed from imitation and in this case the reproductive state of the language is always questioned so finally according to behaviorists, individual differences should appear in a wide range of children's speech, because each child has a specific historical period of learning. But this is not the case, and all children go through the natural stages of language learning in order, first mumbling, then learning syllables, words, sentences, and finally linguistic complexities.

Institutionalism or Instinctive Approach believes that children are biologically gifted and ready to learn a language and do not need to be taught to learn the language. To show this theory they bring some reasons and Naemi divides their communicational skills into five categories. The existence of common structures in all languages, such as "consonants and vowels and grammatical rules"

- Critical period for language learning, Language learning takes place in a specific period and after that it is impossible or difficult.

- Existence of public order in the stages of language development in all levels, Children all go through the same stages of language development in the same order, for example, they have one-word speech, and then they start two-word speech and sentence-building.

- The difference in communication between humans and animals.

It is claimed that human language power is specific and the animal does not benefit from it. Animals are related, but their connection is simple and limited, and their growth will not be more than two years of

human growth.

- Existence of speech areas in the human brain.

Research has shown that in the left hemisphere of the human brain, there are two special areas called "Broca and Wernicke", the first for speech production and the second for speech comprehension. Damage to these parts can cause problems in the production and comprehension of speech. Chomsky calls the biological brain mechanism of language a "language learning machine" and believes that a child has the ability to produce sounds and speech he has not heard, he can produce sentences that he has not heard before.

He knows that there is a special order for example, all children start talking at the beginning, learn the first word at the age of one, and master the grammar and rules of the language by the age of four or five. In his view, language has two structures of deep construction and superstructure: deep construction is the deep meaning and concept of the sentence, and the apparent structure of the sentence is called superstructure. Chomsky also considers language as a kind of communication that is specific to human beings. There is something important about learning that makes it difficult to learn a second language after that period, which is why learning a second language is difficult for all adults more than children. According to him, children learn the basic structure of their mother tongue by the age of five, although there is a difference between them in terms of intelligence and environmental stimuli. One of the critics of institutionalism theory is Piaget's language learning, which denies the inherent nature of language learning and considers intelligence from motor perceptions to be sufficient for the initial sensory formation and stability of the universal nucleus of language in the period of sensory cognitive development.

According to Piaget, there is no clear and complete contradiction between what is inherent

Language skills training

By Ms. Mousavi Part II

Theories of language learning and how a person learns it are explained in different ways. The most important theories that explain language learning are: behavioral theories, innate or institutional theories, cognitive theories and social theories. Proper knowledge of these theories can open the door for language learners and teachers.

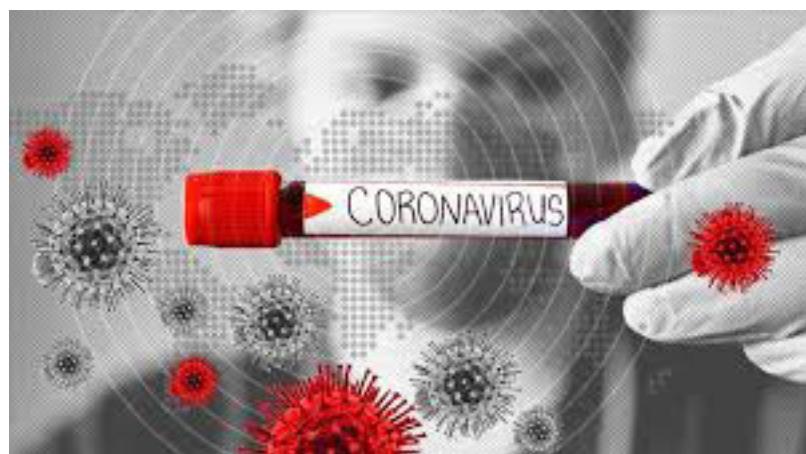
Behaviorists: Behaviorists believe that all human learning, including language learning, is learned through the principles of conditioning. According to Skinner, no complex mental mechanism is needed to learn a language. The only justification for learning a language is to regularly observe events in the outside world in which the child makes sounds in response. Skinner says that speaking and listening are repetitive responses influenced by reinforcement. He constantly believes that the implication of this theory for language teaching is that the child's language behavior develops and takes shape using stimulating events in the environment. The more community of patterns and reinforcements for language learning the more successful he will be. When a child utters word-like sounds, the family reinforces it by smiling, hugging, and talking, and encourages the child to repeat the word. In practice, the child tries to bring his words closer to the family.

Skinner sees the word as a unit of behavior that objectively constitutes the recognizable form of the answer and in terms of the role is related to one or more variable phenomena of the outside world. Accordingly, he describes speech as linguistic behavior that may be used in response to environmental events as a stimulus for response and reward to reinforce behavior. He believes that the response in the form of language behavior can be strong or weak. And a stronger response prevents opposition forces from acting or influencing.

Critique of Behaviorist Theory: The behaviorist approach explains human learning including language, based on reinforcement and imitation.

On the other hand Young children may utter a phrase for which they have not been reinforced or imitated by others. In the case of humans, this is difficult and far-reaching. Given that many of the child's speech originated from his feelings, in addition to the natural world it may already be impossible for the child to control the speech by reinforcement and punishment and parents at the beginning of language learning sometimes without any awareness correct the child's words and encourage him/her and the child after passing the language course corrects his/her pronunciation. Therefore, language learning from a behavioral perspective based on reinforcement cannot be completed and corrected. Another objection to this theory is that imi-

quences of their actions. This is what the car company did when they saw that “Mr. Repairability” had no effect. The design engineers were told: “During the three years when the new car enters the market, you will be transferred to the after-sales service network and you will be responsible for the warranty budget.” And if the warranty budget explodes, it will explode in your face. You also need to increase reciprocity. Eliminating these intermediaries will be enough for us. When you remove these intermediaries, we will talk face to face and directly then we will cooperate. You should encourage those who cooperate and blame those who do not. The CEO of the big group, Jürgen Vigna, has a great way of doing this. He does not blame anyone for failure but not helping or not asking for help is blamed, it changes everything. I suddenly become interested in transparency about my real weaknesses and my real predictions. Because I know I will not be blamed for failing, so not helping and not asking for help leads to blaming me. Doing so will have far-reaching implications for organizational design. Finish drawing boxes, dotted lines, and continuous lines, and pay attention to the interactions. It also has a big impact on the financial policies we use. As well as in human resource management practices by doing this, you will be able to manage the new complexities of the business without complicating them. You create more value by spending less. At the same time, you increase efficiency and satisfaction in the workplace because you have eliminated the common root so that prevents both. Complexity, It is not a real fight against competitors. This idea is vague and very abstract. When do we face competitors to fight them? It is a real struggle against ourselves, against our bureaucracy and complexities that only you can deal with

The story of the acquisition of the corona virus

By Nona Tavakoli

From culture to corona is basically a long story, and perhaps the cultural change caused by this lightweight virus requires a lot of reflection, which will be explored in this article. From the change in the culture of socializing and complaining about the distance and the kisses and the hugs and the love for the friends and the fathers and the mothers and the grandparents and the grandmothers that we have lost, now we are also afraid of breathing in the air as well!!! In those days when it was not supposed to be very limited and our lightweight virus was about to fail, what did not matter was the mask and it was as if the virus was going inside through the skin of the hand so that was where a door of intellection should be opened apart from specialization. Now from the controversy "I got it, you got it, we got it", which was a matter of pride for a while, we went to deny that "I did not get it", that it is a kind of rejection imbued with the element of not accepting reality and that I should continue to live a normal life, and if others know that I am transmitting this virus, all the distances and limitations will probably be overshadowed by me even my own job and life, so now what to do?

The correct social culture is not established to say we have a corona or we had it and now we are good, so we may always remain penalized, also we went to the dangerous denials and because in our mind the virus was suspended so we got worse and worse. We have reached today that we are infrared and everyone is in danger of a pandemic! If one day we come to the good view that we must change and build the right infrastructure to save our lives and the lives of our loved ones and the country from extinction it is worthwhile to study first and add a little awareness that what is this virus and what are ways to protect our self from it?

These days, medical staff have been filming, texting and sending audio so that achieving this awareness is not too far away, and of course the correct techniques of hygienic principles must be taught in the public media but unfortunately we have not seen yet on TV teaching the correct hand washing technique although It can save thousands of lives in a second. This important thing has not been done yet, so where do we expect the general public to learn??? Instead of explaining the genome and genetics of the Covid-19 virus and its transformations among people who may never have heard of these words it's better to teach them the proper way to use sterile gloves and using a simple mask, no doubt It is more useful than thousands of scientific data.

Let's believe that we do not have the right culture because we do not have the right education and our culture is wrongly formed and grows and eats us right. Let us believe that we must be transparent and tell the truth in order to form the right procedure for achieving the right socio-cultural goals in our society. From Corona to Corona culture is a big step and if there is a cure it is the right awareness and education.

These rules are derived from game theory and organizational sociology. You can widen the shadow of the future. By creating feedback loops that expose employees to the conse-

Jala Monthly :: the need of idea of the day

Noting and transmitting valuable experiences and creating opportunities for thinking, empathy and keeping pace with the younger generation.

the rewards and frictions and probabilities — are determined by your unique network. And your network is the result of the network decisions you made during the few crossroads moments in your life.

What that means is that the little decisions you make daily, the ones you fret over, are orders of magnitude less important than the crossroads decisions you make. This is true because those decisions have been placed in front of you by your network and are mostly a function of your network, and they don't typically bridge you into whole new networks and new ideas and options.

Crossroad #1 – What Family You're Born Into

You don't get to choose this one. For better or worse, your family is the fundamental layer of your network topology. Seeing your family through the lens of the network forces model can reveal the hidden depth of that influence.

Network clusters influence us in proportion to how frequently we interact with them, how early we adopt them, how strong and reciprocal our ties are with the other members, how much they are reinforced by overlapping shared connections, and how long we expect them to last.

In all of these measures, few of our other networks in life can rival family:

1. Since you usually live in the same house with your family for a large part of your life, geographical proximity makes frequency of interaction extremely high and friction to interact low.
2. Your individual relationship with one family member — usually a strong tie — is reinforced by all the other family members you share in common.
3. We expect family relationships to persist throughout our entire lives, an expectation formalized in most human cultures as a deeply-embedded social norm. There's a long "shadow of the future" with our family members. We know they'll always be there, so we're willing to invest and sacrifice for our family relationships more than for non-family.
4. Family ties have higher bandwidth than others because we see labels like "mother" or "son" as identity-defining. Family relationships straddle

the line between who you know and who you are.

5. Future relationships outside the family network, e.g. friends, dates, etc., will be impacted and reinforced by your family. The closer you get to someone, the more they interact with your family, and the more likely it becomes that they develop their own ties with your family members.
6. All of the powerful factors above are superimposed by, and reinforced with, our biological drive to connect with others who share our genes.

Now that we can see how families are uniquely influential relative to other networks, it's clearer why we so often adopt our cosmological, religious views, linguistic dialect, political leanings, dietary preferences, and worldviews from them — despite such things not being genetically heritable.

You go through life thinking such things are innately "you". But you didn't adopt your identity in a vacuum. Had you been raised by a different family, you would likely be a very different "you" — Your religion, linguistics, political orientation, favorite foods, worldview would probably be very different despite such things not being genetically heritable.

Our family network impacts what networks we are exposed to and which ones we are constrained from. Family nodes have preferences, and push links to other networks on us in the form of introductions to schools, places to live, jobs, and spouses. There are also prohibitions on fraternizing with the "wrong" nodes in certain networks.

Your family is a low-friction, high-impact network. Because of that underlying math, when making life decisions most people will choose the options that most align with their core family network. Be aware of this if you want to be more conscious in directing where your life path will lead.

Your family network is the one you don't get to choose, and in that sense, it's not fair. But it's not destiny. Think of it as another network force — albeit a very powerful one — that puts data on your dashboard.

We try to include a part of the article "Your Life is Driven by Network Effects, Revealing the Unseen Forces That Guide Your Life, by James Currier" for the study of those who are interested in each number of magazine.

You can read the first part of this article below.

Your Life is Driven by Network Effects, Revealing the Unseen Forces That Guide Your Life

part 3

By James Currier (@JamesCurrier).

James is a Managing Partner at NFX, a seed-stage venture firm headquartered in San Francisco.

Your Life's Crossroads

Let's look with new "network force" eyes at the crossroads each of us face. This list of crossroads is intuitive, but few of us explicitly understand the math that guides our choices and the gravitational force our networks exert on our lives.

And further, like asteroids colliding in space to form larger asteroids, at each crossroads we pick up greater "network mass", increasing our network gravity and exponentially heightening the energy costs of changing course.

The conclusion is that the compounding, nonlinear math of networks means that they should be the primary consideration in our big life decisions.

The Network Topology of Your Life

There are three levels of networks you're a part of.

Within the "People Network", you are a member of many networks. Your family, your high school classmates, college alumni, company alumni, the people from an activity you do like a soccer team or volunteering, the people who work in your building, the people who live on your street, the people at the gym you go to.

The intensity of each of the links between you and the other nodes in your networks, it turns out, will follow Dunbar's law, which appears to be based on the fundamental structure of your brain. We each tend to have 5 people who are like family, 15 intimates, 50 acquaintances, and 150 total familiars that we can interact with on a regular basis. Beyond these approximate limits, humans don't do so well.

You are a node in each of the networks to which you belong. The other nodes – people – give you your ideas, your words and phrases, your assumptions, your desires, your fears and your beliefs. They give you your belonging, your affection, your shame, your fear, and your hopes.

To make an analogy, imagine that the things that these nodes all give you show up on your life dashboard as you navigate life. They appear with a lot of numbers. Probabilities, rewards, costs, frictions. You make your decisions reading this dashboard and what the network presents to you there. You have agency and free will in making your decisions. You look at the math of each decision and make the best decision you can at every point.

The mathematically obvious path will feel like "the right decision." But note that what even shows up on your life dashboard is put there by your network. And the math associated with each option —

The ability of ecosystems

Arranged by: Future Studies Institution

We have already talked about the ability to deal with unexpected events and the ability to deal with disorders. Researchers' studies have shown that some characteristics in some societies have caused their ability to stay alive and survival. One of these characteristics is adaptation.

Adaption between human being and their environment leads to human's ability of staying live and survival and to continue living it gives different aspects to human beings and humans live in a their life cycle. The concept of ecosystem or life cycle shows that human beings interact with their surroundings and have a direct and two-way relationship with it. Any disruption in this life cycle will cause disorder, imbalance and change in the ecosystem and will have adverse effects on human and social life.

For example, drought may push a society's life cycle to the edge of extinction, or the loss of a country's economic resources could cause a major crisis in the lives of its people, or a lack of energy and resources through external threats can disrupt the life cycle of a community. Communities that have correct understanding of their life cycle have made the necessary predictions for the continuation of this cycle and have prepared the individuals to be resilient for possible changes so that their collective life cycle has the least damage from the changes. Communities are on the path of life,

facing events and threats, and changing living and geographical conditions, so individuals in a society seek to respond and solve problems and reach balance through cultural teachings. The ability of responding to new situations depends on the ability and cultural resources of each society also requires innovation and new solutions. The ability of adaption is the greatest human asset. Compatibility is not the sense of accepting whatever happens. Compatibility means finding better solutions for problems and better ways to survive and thrive. As it has been said: "Adversity is not an obstacle for human beings that we have to overcome to survive; Hardships are a certain part of our lives." The problem It is not the question that is you will face difficulties or not, but of how you deal with them. Therefore, our responsibility is not only to protect those who are important to us from hardships, but we must prepare them to face hardships. Problems create opportunities for us that are unbelievable. A famous scientist has said: "Man is not the strongest being among other beings, but man's ability to progress is based on the amount of effort he achieves in dealing with problems." Changing and adopting is the greatest skill of human beings. We may not realize our abilities until we are tested. Maybe what problems give us is knowing ourselves and knowing our abilities better.

Editor's Note

Mohsen Fardrou

Hello dear friends, we have compiled this issue of the journal with the title of "positive thinking and culture of work". In fact, the culture of work is hidden in our positive outlook. If we value work and service, we will have the vital force to move and strive. Positive thinking in work leads to productive behavior, productive behavior means constructive behaviors with quality and service that are provided to society and lead the society to prosperity and happiness, productive behavior is opposite to indolence, reduces creativity and innovation, but instead productive behavior creates entrepreneurship, growth, and the creation of new job opportunities.

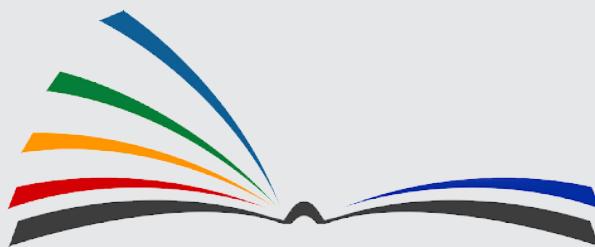
Positive Thinking is the opposite of negative thinking. Negativity makes our life so dark, ruins chances, reduces ability of working, causes depression and destroys motivation. We can start making positive changes in our lives and help others to have changes in their lives as well. To think positively, we must be deeply concerned, if you are surrounded by negative people who usually see only a half-empty glass, we should replace them with optimistic and motivated people. Positive thinking allows us to be a good listener so that we can use and benefit from the experience of others and always be ready to learn and gain the trust of others. Positive thinking boosts our confidence and mental health.

One of the symbols of positive thinking is that it gives us the opportunity to work compassionately and cooperatively. Teamwork, trust in others and trust in a team with a positive vision throughout work becomes a valuable economic activity that has the maximum return for ourselves and society, causes us to have a positive image of work and its importance. Who are the outcasts? Who avoids work? Who does things incompletely? Who leaves work half-finished? Who discourages the work environment?

Who fills the work environment with jealousy? Who wastes the energy of work and teamwork? Who makes things difficult? They are all negative people. Beliefs such as positive thinking or the negativity are at the deepest level of any culture. Positive thinking in the culture of any society becomes effective and efficient values and negativity in the cultural layers of society becomes disruptive factors of collective activities. Negativity is an example of cultural poverty, and cultural poverty perishes economic poverty. Remember that with positive thinking, we can strengthen the culture of work.

IN THE NAME OF GOD

Jala Monthly the need of idea of the day

A Cultural Monthly Journal,

**Noting and transmitting valuable experiences and creating opportunities
for thinking, empathy and keeping pace with the younger generation.**

- **Chief Manager:** Shahrzad Toliyat
- **Chief Editor:** Mohsen Fardoo
- In collaboration with the Writers' Group - Expert Group of the Future Research Institute.
- **Executive Affairs:** Maryam Aladdin
- **Service Secretary:** Sara Fardroo
- **Design and layout:** Mahboubeh Barahimian
- **Information:** Mohammad Reza Piri- Hosein ghadami

Those interested can submit their content, views and cultural and artistic works for
Dear fans and English speakers, we ask you to send us your selected content and
publication by e-mail to: Fardroo@outlook.com in order to enrich the content of this
section and help in spreading the culture....

Website address: fekrvarzi.ir

در این شماره می توانید این مطالب را مطالعه نمایید:

- هشتاد ماه حرکت به سوی آینده
- سؤال اساسی در آینده پژوهی
- چگونگی تاثیر شبکه ها بر زندگی شما
- آیا «چرا» دارید؟
- تعادل بین کار و زندگی
- در زندگی فقط به سه قانون نیاز دارید
- میدان هشیاری ناب
- پسا کرونا چالش اول سال ۱۳۹۹
- هر صد سال یک ویروس
- زخم‌هایت را در آغوش بگیر
- مروری بر نحله ها و گرایش های معنوی جدید
- رهایی فیلمنامه بلند سینمایی - قسمت اول
- نقاش سینمای ایران
- رمان آبا
- توسعه روستایی
- تحولات فرهنگی چهار دهه اخیر
- پسرت را برای آینده تربیت کن
- جنبه های مثبت زندگی

ماهنامه
جلا
نیاز اندیشه روز

www.fekrvarzi.ir